NEUVOSTOLIITTO

N:o 5 1957

TÄSSÄ NUMEROSSA:

- TEITÄ ODOTETAAN MOSKOVAAN
- ERÄS TEHDASLEHTI
- KOSKENLASKUA
- KAUPUNKISUUNNITTELUN INSTITUUTTI

Pioneerijärjestöjen ensimmäisissä karkealle harmaalle paperille painetuissa säännöis[sä] oli sanottu: ''Kaikki järjestön jäsenet... käyttävät punaista kaulaliinaa... Pioneeri on koko maailman pioneerien ja työläislasten toveri.''

Ensimmäiset pioneeriosastot syntyivät kolmekymmentäviisi vuotta sitten. Keväällä 1922 niihin kuului eri kaupungeissa 4 000 lasta. Nyt niiden jäsenluku nousee miljooniin. Leninin kuoleman jälkeen neuvostolasten järjestöä ruvettiin nimittämään leniniläiseksi pioneerijärjestöksi.

Nuoret leniniläiset osallistuvat toimekkaasti maansa elämään. Niinpä Ukrainasta on lähetetty uudismaiden raivaajille lahjaksi 130 traktoria, jotka on rakennettu lasten keräämästä romuraudasta. Mitshurinskin pioneerit ovat päättäneet lähettää Moskovan nuorisofestivaalin osanottajille lahjaksi 30 000 kiloa omenia, jotka he ovat itse kasvattaneet. Gruusian pioneerit ovat istuttaneet Kura-joen varrelle poppelikujan, jolle on annettu nimeksi ''Festivaalikuja''.

Toukokuussa, kevään kukkiessa, pioneerijärjestö täytti 35 vuotta. Ainutlaatuinen tapaus, jossa miehuusikä sulautuu ikuiseen nuoruuteen.

Valok. J. Taborovski.

ENSIMMÄINEN KANSIKUVA: Kevätpäivänä.
Valok. N. Horunzhi.

NEUVOSTOLIITTO

KERRAN KUUSSA ILMESTYVÄ KUVALEHTI

N:o 5

VENÄJÄN, SUOMEN, KIINAN, KOREAN, HINDIN, URDUN, ARABIAN, SERBOKROAATIN, ENGLANNIN, RANSKAN, SAKSAN, ESPANJAN JA JAPANIN KIELELLÄ

1957

Havainnoitsijan huomioita

UUSI ASKEL Huhtikuu kului Neuvostoliitossa laajan kansalaiskeskustelun merkeissä: kansa pohti toimekkaasti ja välittömään tapaan N. Hrushtshevin alustusluonnosta Neuvostoliiton korkeimman neuvoston toukokuun kokoukselle. Tuo Neuvostoliiton teollisuuden ja rakennustoiminnan johtomenetelmän uudestijärjestämistä koskeva luonnos on herättänyt suurta mielenkiintoa koko maailmassa. Harvoin lienevät ulkomaisten lehtien ja tietotoimistojen kirjeenvaihtajat käyttäneet niin paljon varoja sähkeisiinsä.

Neuvostoihmisten keskustelussa lausumat mielipiteet voivat erota toisistaan konkreettisissa yksityiskohdissa, mutta periaatteessa alustusluonnos sai yksimielisen hyväksymisen. Kaikki myönsivät, että teollisuuden ja rakennustoiminnan nykyinen johtomuoto — yleisliittolaisten ministeriöiden ja hallintolaitosten kautta — on vastannut tarkoitustaan. Se on tehnyt mahdolliseksi uusien teollisuusalojen luomisen ja koko teollisuuden ennennäkemättömän nopean nousun. Mutta kaikki terveet lapset kasvavat ulos kapaloistaan. Näin on käynyt Neuvostoliiton teollisuudellekin. Nyt, kun kauaksi Siperiaan, Keski-Aasiaan ja Kauko-Itään on muodostunut suuria teollisuuskeskuksia, kun maassa on 200 000 toimivaa ja toistasataatuhatta rakenteilla olevaa tuotantolaitosta, on käynyt tarpeelliseksi jakaa maa taloudellisiin piireihin ja muodostaa niiden johtoon kansantalousneuvostoja.

Keskustelussa käsiteltiin hyvin monia kysymyksiä, esim. uusien talouspiirien mittasuhteita ja tuotantolaitosten uusia yhteysperiaatteita ja ammattiyhdistysten rakenteen mahdollista [illegible]mista. Keskustelu tapahtui yleensä hyvin rauhallisessa, sanoisimmeko isäntämäisessä [illegible] ja tulevista toimenpiteistä annettiin yleensä hyvin optimistinen ennakkoarvio.

[illegible]ukan toisin kuvasivat tätä kysymystä porvarilliset lehdet. Nämä keskustelun sivulliset [illegible]tajat olivat jälleen jaarittelemassa Neuvostoliiton talouden ''kriisistä'' ja vieläpä valtiollisen [illegible]luperiaatteen vararikostakin. Tällaiset päätelmät ovat tietenkin pelkkää propagandatuo- [illegible] järkevästi ajateltaessa kerrassaan kestämätöntä laatua. Ja vähän niissä näyttää olevan [illegible] sillä vararikkoa ja kriisiä meille ennustettiin jo seuraavana päivänä neuvostovallan [illegible]nisen jälkeen. Nyt, neljänkymmenen vuoden kuluttua, me voimmekin sanoa porvarillisille [illegible]etoille'' venäläisen kansanmiehen Kozma Prutkovin sanoilla: ''Kerran kiinni valehesta, [illegible]i luotto sanoihisi!''

Ei ole myös ollut puutetta hätäisistä johtopäätöksistä ja rinnastuksista. Lontoon Times ja Tukholman Svenska Dagbladet arvelevat, että uusi rakenne tulee ''huomattavassa määrin muistuttamaan Jugoslaviassa vallitsevaa johtotyyliä''. Pujahtaahan sitä arvovaltaisiinkin lehtiin arvottomia kommentteja! Meillä ei nimittäin ole aikomusta saattaa voimaan ''tuottajain itsehallintoa'', johtoperiaatteemme on kokonaan toinen. Jokapäiväisen ohjauksen epäkeskitys ei merkitse keskitetyn yleisjohdon ja tiukan yleisvaltiollisen suunnittelujärjestelmän lakkauttamista. Wall Street Journalin havainnoitsija Evans arvelee odotettavien muutosten jopa pakottavan Neuvostoliiton seuraamaan ''kapitalistista psykologiaa''. Mutta kun viime aikoina kapitalistisetkin maat ovat alkaneet pyrkiä valtiolliseen suunnitteluun — toinen asia on, miten ne siinä onnistuvat, voisimme puolestamme vitsailla, että kapitalistiset maat ovat ilmeisesti alkaneet seurata ''sosialistista psykologiaa''. Totta kyllä asioilla on suuri ero. Niinpä amerikkalaiset ovat suunnitelleet perustettavaksi ja jo perustavatkin monen miljardin rahastoa kriisin ja työttömyyden varalta... Kullakin on niin sanoaksemme omat tulevaisuuden näköalansa!

Lienee muutoin paikallaan asettaa kysymys, että koska ja missä kapitalistisessa maassa [illegible]ansa on saanut käsitellä koko maan talouden johtamisen kysymyksiä?

VÄLTTÄMÄTÖN TOIMENPIDE Lukuisissa kokouksissa kansa on kannattanut Hrushtshevin ehdotusta siitä, että vuodesta 1958 lähtien lopetetaan väestön keskuuteen realisoitavien valtionlainojen liikkeellelaskeminen ja keskeytetään 20 vuodeksi niiden voitto- ja kuoletusarvonnat.

Porvarilliset kommentoijat ovat ehättäneet näkemään tässäkin osoituksen ''Neuvostoliiton talouden voittamattomista vaikeuksista''. Miksikähän he ripustavat rillit häntään?

Kansamme on rakentanut maataan milloin täydellisen, milloin osittaisen taloudellisen saarron vallitessa. Turvaten ainoastaan omiin voimiinsa ja saamatta apua ulkoa käsin neuvostokansa on antanut säästövarojaan lainaksi valtiolle. Kansan panos on kasvanut moninkertaista korkoa valtion lujittumisen, realipalkan herkeämättömän kasvun, kulttuurin kukoistuksen sekä terveydenhoidon ja kansanvalistuksen alalla saavutettujen tulosten muodossa. Neuvostoihmiset saavat maksuttoman lääkärinavun, heidän ei tarvitse maksaa lastensa keski- ja korkeakoulusivistyksestä jne. Tällaisia esimerkkejä voitaisiin esittää enemmänkin.

Työtätekevät tukevat täydellisesti hallituksen uutta toimenpidettä, sillä kaikki siitä koituvat varat käytetään asuntotuotantoon ja kulttuurityöhön, toisin sanoen koko kansan hyväksi; ne varat, joiden maksuaikaa lykätään, ovat kansan varoja eivätkä ne joudu meiltä minnekään. Porvarillisten lehtimiesten on parasta laskeskella montako miljardia heidän omat maansa ovat velkaa Yhdysvalloille ja millaisilla ehdoilla, ja montako vuosikymmentä ne joutuvat veroilla ja muilla keräyksillä lyhentelemään velkojaan! Ehkäpä heidän silloin käy kateeksi, että meille ei huomenna eikä kymmenenkään vuoden kuluttua tule ulkomainen koronkiskuri velkakirja kourassa kolkuttamaan ovelle ja vaatimaan saataviaan.

LÄNNESSÄ JA IDÄSSÄ Huhtikuussa eivät Lännen suurvallat etsineet realistisia rauhanteitä. Yhdysvaltojen politiikassa ei ilmennyt juuri mitään uutta, ja Englannille luvatut ohjattavat ammukset tuskin voinevat avata englantilaisille kovinkaan lohdullisia näköaloja.

Sitä huomattavammaksi muodostui Bandungin konferenssin toinen vuosipäivä, jota vietettiin juhlallisesti monissa Aasian ja Afrikan maissa. Länsimaiden lehdistö ei mielellään muistele Bandungia. Monet vieraiden hedelmäpuiden "puhdistajat" yrittävät mieluummin kohauttaa olkaansa rauhanomaisen rinnakkaiselon viidelle periaatteelle, jotka saivat Bandungissa 29 maan hyväksymisen. Siksi noita periaatteita kannattaa silloin tällöin teroittaa mieliin: alueellisen koskemattomuuden ja suvereenisuuden keskinäinen kunnioittaminen; hyökkäämättömyys; puuttumattomuus toistensa sisäisiin asioihin; yhdenvertaisuus ja keskinäinen etu; rauhanomainen rinnakkaiselo.

Bandungin konferenssin päätöksiä kannattamaan ovat asettuneet monet sellaisetkin maat, jotka eivät osallistuneet siihen, mm. Neuvostoliitto. Ja eikö juuri Bandungin konferenssin henki ollut määräävänä Neuvostohallituksen Yhdysvaltain, Englannin ja Ranskan hallituksille esittämissä nooteissa, jotka koskivat Lähi- ja Keski-Idän tilannetta ja puuttumattomuutta k. o. alueen maiden sisäisiin asioihin!

Englantilaisilla on syytä ajatella myös Bulganinin huhtikuussa Harold MacMillanille lähettämää kirjelmää. Lähi- ja Keski-Idän ongelmien sekä Englannin ja Neuvostoliiton suhteiden eri näkökohtien suoran analyysin on sanellut halu lausua ajatuksensa avoimesti ja mitä ystävällisimmässä hengessä kaartamatta kärkeviä kysymyksiä, joita muodostunut tilanne on asettanut.

Huhtikuun puolivälissä alkanut Voroshilovin vierailu Aasian maissa on myös lujittava Neuvostoliiton ja näiden maiden keskinäistä ystävyyttä ja yhteisymmärrystä. Sama koskee Mikojanin matkaa Itävaltaan tämän maan hallituksen kutsusta.

Vappua neuvostokansa vietti hauskasti ja hupaisasti, sillä saavutukset ja hyvät näköalat nostattavat mieltä.

Neuvostoliiton korkeimman neuvoston puhemiehistön puheenjohtaja K. J. Voroshilov on Kiinan kansantasavallan, Indonesian tasavallan ja Mongolian kansantasavallan hallitusten päämiesten kutsusta vieraillut mainituissa maissa. Kuvassa Voroshilov ja Kiinan kansantasavallan presidentti Mao Tse-tung Pekingin lentokentällä. **Valok. Baltermants.**

KATSANTOKANTOJEN YHTENÄISYYS

Valok. A. Garanin.

Neuvostoliiton hallituksen ja kommunistisen puolueen keskuskomitean kutsusta kävi Moskovassa huhtikuussa Albanian kansantasavallan hallitusvaltuuskunta, johon kuuluivat ministerineuvoston puheenjohtaja Mehmet Shehu ja kansankokouksen puhemiehistön jäsen ja työnpuolueen keskuskomitean ensimmäinen sihteeri Enver Hodja sekä muita Albanian johtavia valtiomiehiä.

Vilpittömän ystävyyden ja yhteisymmärryksen henki huokui Moskovan neuvotteluista, joihin Neuvostoliiton puolelta osallistuivat ministerineuvoston puheenjohtaja Bulganin, korkeimman neuvoston puhemiehistön jäsen ja NKP:n KK:n ensimmäinen sihteeri Hrushtshev ym. Neuvottelut osoittivat, että sanottujen maiden välillä ei ole minkäänlaisia erimielisyyksiä, edes pienimpiäkään, että sosialististen maiden suhteet rakentuvat täydellisen yhdenvertaisuuden, keskinäisen kunnioituksen ja toistensa sisäisiin asioihin puuttumattomuuden periaatteille.

Auttaakseen Albaniaa voittamaan taloudelliset vaikeutensa Neuvostoliiton hallitus katsoi mahdolliseksi vapauttaa Albania maksamasta Neuvostoliitolle velkojaan, jotka tekevät 422 000 000 ruplaa.

Huhtikuun 17 päivänä Kremlin Isossa palatsissa allekirjoitettiin Neuvostoliiton ja Albanian yhteinen julkilausuma. Samana päivänä Hrushtshev ja Enver Hodja allekirjoittivat tiedonannon Neuvostoliiton kommunistisen puolueen ja Albanian työnpuolueen valtuuskuntien neuvotteluista. Kummankin puolueen edustajat totesivat, että Neuvostoliiton kommunistista puoluetta ja Albanian työnpuoluetta elähdyttää päättäväisyys lujittaa ystävyyttä sosialistiseen leiriin kuuluvien maiden kansojen kesken, koska se on rauhaa puolustavien voimien herkeämättömän kasvun ja koko maailman rauhan säilyttämisen varmin tae.

Albanialaiset vierailivat myös Leningradissa ja Kievissä, Tashkentissa ja Odessassa. Kaikkialla neuvostoihmiset tervehtivät Albanian veljeskansan edustajia suurella ilolla ja innostuksella.

Huhtikuun 20 päivänä Albanian kansantasavallan hallitusvaltuuskunta matkusti kotimaahansa. Odessan satamassa Mehmet Shehu sanoi hyvästiksi:

— Hallitusvaltuuskuntamme vierailu Neuvostoliitossa on loppunut... On ilo kertoa maamme kansalle, puolueelle ja hallitukselle siitä sydämellisestä rakkaudesta, jota suuri neuvostokansa, neuvostohallitus ja Neuvostoliiton kommunistinen puolue tuntevat Albanian kansaa kohtaan.

Bulganin tervehtii Hodjaa ja lausuu Albanian hallitusvaltuuskunnan tervetulleeksi Moskovaan.

Neuvostoliiton kommunistisen puolueen ja Albanian työnpuolueen valtuuskuntien julkilausuma on juuri allekirjoitettu.

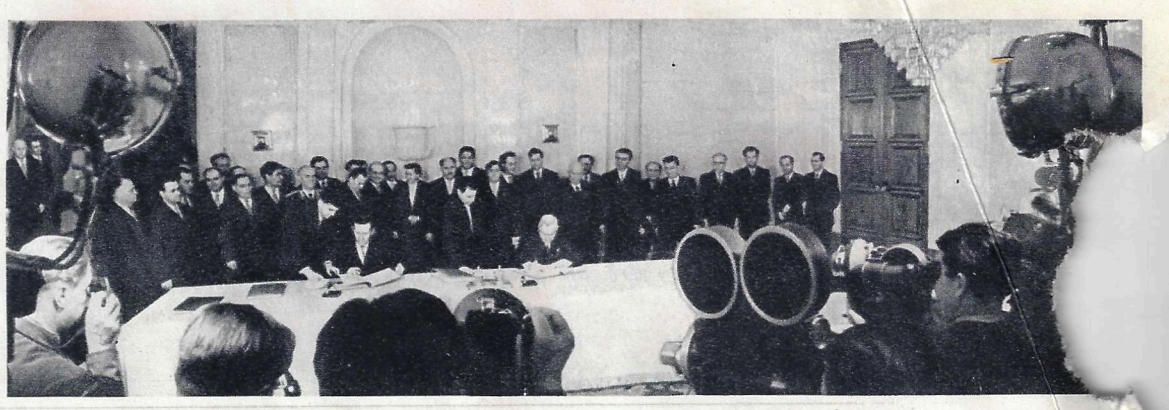

Neuvostoliittolais-albanialaisen julkilausuman allekirjoittaminen.

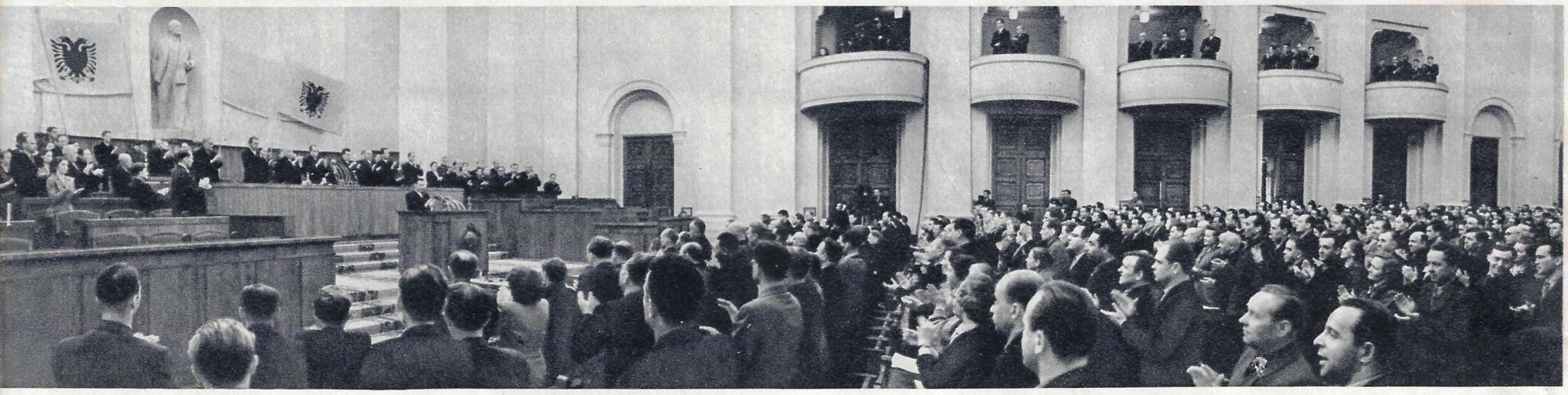

Neuvostoliiton ja Albanian kansojen ystävyydelle omistettu kokous.

Huhtikuun 22 päivänä neuvostokansa vietti kommunistisen puolueen ja neuvostovaltion perustajan, suuren Leninin syntymän 87-vuotispäivää. Kaikkialla pidettiin keskustelu- ja muistotilaisuuksia ja järjestettiin näyttelyjä. K u v a m m e on Suuressa teatterissa järjestetystä tilaisuudesta, jossa juhlapuheen piti NKP:n KK:n ja Moskovan kaupunkikomitean sihteeri Furtseva.

Valok. A. Ustinov ja S. Korshunov.

POHDINTAA, NEUVONTAA, AJATTELUA

KIRJ. V. IIJIN

Valok. N. Horunzhi.

J. S. Maltsev.

Huhtikuussa Neuvostoliitossa keskusteltiin ja väiteltiin kiihkeästi. Todisteltiin ja kiisteltiin. Keskustelu Hrushtshevin alustusluonnoksesta teollisuuden ja rakennustoiminnan johtomenetelmän edelleen parantamiseksi muuttui koko kansan neuvonpidoksi.

Kirjeenvaihtajamme kävivät huhtikuun lopulla Jaroslavlin autotehtaassa, joka tuottaa voimakkaita vetoautoja, 12 tonnin kuormureita ja 10 tonnin kippiautoja. Jaroslavlin tehtaan kuormureita saattaa nähdä rakennustyömailla neuvostomaan kaikilla kulmilla. Ne ovat tunnettuja Intiassa ja Jugoslavissa, Syyriassa ja Romaniassa, Egyptissä ja Afganistanissa, Vietnamissa ja Suomessa. . .

Tehtaan pihalla oli pitkiä autorivejä.

— Onko nämä autot rivistetty paraatia varten, vai mitä? — tiedustelimme tehtaan edustajilta.

Ei tämä ole kuin kahden päivän ruuhka. Autot pitäisi saada lähetetyksi pois tehtaan pihalta, mutta asia on jossain kiinni. Kunhan johto pääsee ministeriöiden lakkauttamisen jälkeen lähemmäksi tuotantolaitoksia, niin silloin tällaista ruuhkaa ei ehkä synny . . .

Näin siis jouduimme tehtaan pihalla toteamaan jo ensi askelella tilanteita, joista on mainittu alustusluonnoksessa. Teollisuuden johtotavan uudestijärjestämisestä saattoi kuulla puhuttavan myös tehtaan ammattiosaston huoneistossa, samoin ruokalassa päivällistauon aikana sekä ilmoitustaulun luona, jossa tehdaslehti oli luettavana. Ja työmiesten ajatuksia askarruttivat paitsi "ministeriöiden asiat", välittömästi sekin, mitä tapahtui tehtaassa ja sen osastoissa.

— Miksi meillä pitää olla johtajan apulainen työvoimakysymysten alalla, kun kerta on kokonainen henkilöosasto päällikköineen? — ihmetteli työmies J. Maltsev. Työläisten teknillinen ja kulttuuritaso on verrattomasti kohonnut. Tehdas voi tulla toimeen vähemmälläkin määrällä insinöörejä ja teknikkoja, jotka eivät sitäpaitsi askartele omalla ammattialallaan, vaan monenlaisissa hallinnollisissa tehtävissä.

I. T. Novikov.

Palkka- ja työtoimiston johtaja Novikov on sitä mieltä, että tulevan talousneuvoston päätehtävänä pitäisi olla tuotannon suunnitteleminen ja huoltaminen kaikella välttämättömällä.

— Erikoisesti on käytävä kiinni vastakkaisiin rahtikuljetuksiin, hän jatkoi. — Ensinnäkin tällaiset ristiinmenevät tavarankuljetukset käyvät hyvin kalliiksi ja toiseksi ne viivyttävät valmiiden tuotteiden toimittamista tilaajille.

Tehtaan finanssiosaston johtajan Kozlovin ajatukset askartelevat jopa koko talouspiirin rakenteessa:

— Taloudellisessa piirissä pitää olla liikenteen ja maanteiden päähallinto. Kuorma-autot on otettava erillisten laitosten käsistä ja annettava tämän uuden elimen haltuun, jonka on myös suunniteltava kaikki tavarankuljetukset taloudellisen piirin mitassa.

Tämäntapaisia ehdotuksia on satoja. Yksityisseikoista ne kasvavat kokonaisuudeksi, työosastojen puitteista tehtaan, ja talouspiirin puitteista koko maan mittasuhteisiin.

Kovaa keskustelua käydään työläisten kokouksissa. Uudestijärjestämisen yksityiskohtia on pohdittu työosastoilla vartavasten muodostetuissa jaostoissa, joiden käsiin tehtaan työntekijäin ehdotukset ovat kerääntyneet.

Ovatko sitten tehtaan asiat huonolla tolalla, kun työväki vaatii niin kiireellisiä ja radikaalisia toimenpiteitä? Keskustelussa työläisten kanssa kerroimme porvarillisten lehtimiesten kirjoitelleen, että uudestijärjestäminen kuvastaa vararikkoa. Työläiset sanoivat siihen, että nälkäinen kana uneksii jyvistä. . . Kaikki taloudelliset osoittimet puhuvat sen puolesta, että Jaroslavlin autotehdas toimii hyvin. Autot tulevat liukuhihnalta täsmällisesti aikataulun mukaan. Miksi sitten väitellään? Miksi tehdaslehden jokaisessa numerossa julkaistaan monenlaisia ehdotuksia, toisinaan ristiriitaisiakin, mutta aina konkreettisia, kokemukseen perustuvia? Miksi työläisten edustajista, insinööreistä ja ekonoomeista muodostetut jaostot pohtivat tuntikaupalla yhä uusia ehdotuksia?

Asiat menevät hyvin, mutta ihmiset kiistelevät ja puhuvat puutteellisuuksista. Eikö tässä ole jotain ristiriitaa? Ei, ei siinä ole mitään ristiriitaa. Suuri mielenkiinto Hrushtshevin alustusluonnokseen ei ole satunnainen. Jokainen neuvostoihminen on kiinnostunut tuotatontolaitoksensa, teollisuushaaransa, piirinsä ja maansa nopeasta noususta.

Jaroslavlilaiset ovat kovia patriootteja. Niinpä eräs nuori tiedemies innostui kertomaan meille tämän kaupungin monivuosisataisesta historiasta. Sallittakoon meidän lainata eräitä tietoja tästä kertomuksesta. Ne ovat paljaita numeroita, mutta sangen puhuvia sellaisia. Jos otetaan lähtökohdaksi vuosi 1913, niin vuonna 1939 Jaroslavlin teollisuustuotanto oli 38-kertainen, ja 1955 jo kokonaista 55-kertainen. Viimeksi kuluneen neljän vuosikymmenen aikana kaupungin pinta-ala on kolminkertaistunut. Vuonna 1917 Jaroslavlissa oli 11 kirjastoa, mutta nyt niitä on 130. . . Kaikki on kasvanut — teollisuus, kaupunki ja sen kulttuuri. Ja tämä kasvu on niin suuri, että se murtaa kaikki vanhat puitteet ja asettaa uusia vaatimuksia. Tämä vuorostaan osoittaa, että vaikka vanha johtojärjestelmä onkin aikoinaan vastannut tarkoitustaan, niin uudet mittasuhteet vaativat kuitenkin myös uusia hallintomuotoja.

N. A. Kozlov.

Samanlaisia ilmiöitä on havaittavissa kaikissa kaupungeissa ja kylissä. Siksi teollisuuden ja rakennustoiminnan johtamisen uudestijärjestämisestä onkin tullut niin ajankohtainen kysymys, että se kiinnostaa koko kansaa.

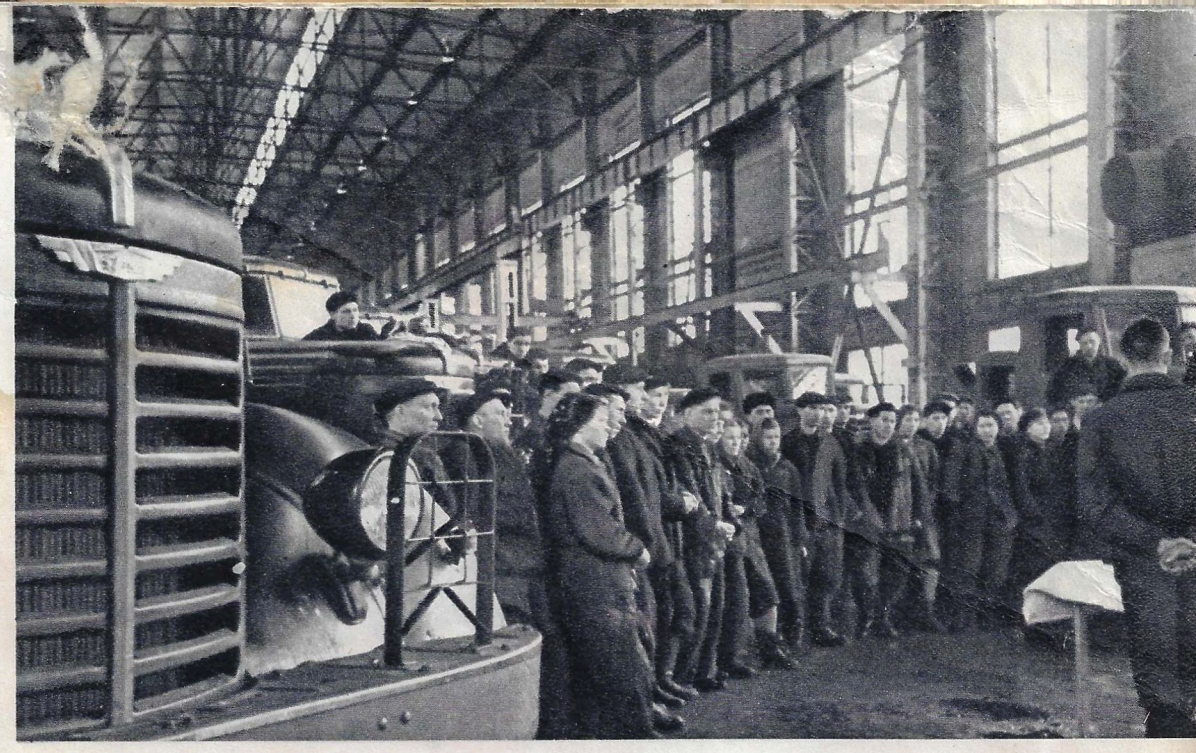

Autotehtaan työväen kokous.

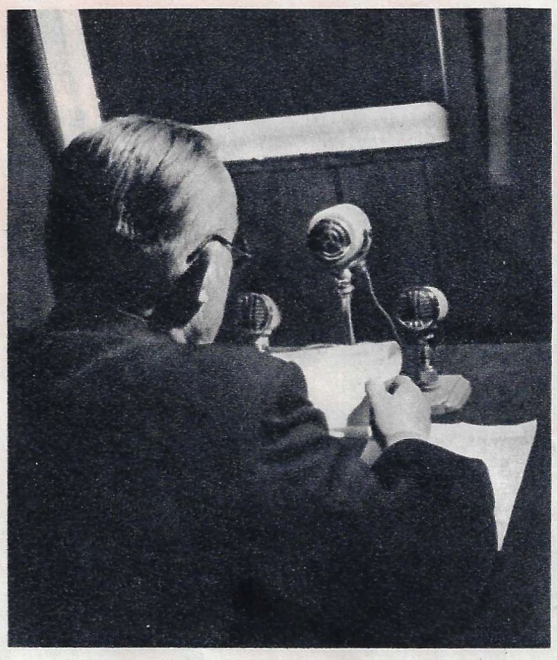

Tehtaan pääkirjanpitäjä A. Tjazhelov kertomassa tehtaan radiossa tuotantolaitoksen kehitysnäköaloista.

Tämä on jaosto, joka kerää tehtaan työväen ehdotuksia.

Tehdaslehden uusi numero. Siinä on julkaistu työntekijäin ehdotuksia teollisuuden ja rakennustoiminnan johdon uudestijärjestämisestä.

Tunnustuksena suurista ansioista uudisraivausten, suunnittelun ja toteuttamisen alalla on Neuvostoliiton korkeimman neuvoston puhemiehistö palkinnut Neuvostoliiton kommunistisen puolueen keskuskomitean ensimmäisen sihteerin N. Hrushtshevin Leninin kunniamerkillä ja toisella sirpin ja vasaran kultamitalilla.

LENIN-PALKINTOJA

On julkaistu päätös 22 Lenin-palkinnon antamisesta tunnustuksena huomattavimmista saavutuksista tieteen, tekniikan, kirjallisuuden ja taiteen alalla. Toimitus on pyytänyt eräitä palkittuja kertomaan lähimmistä suunnitelmistaan.

S. V. GORJUNOV

— Suurimpana saavutuksena Sarbain rautamalmiesiintymän tutkimisessa, josta meille on annettu Lenin-palkinto, saattaa pitää tällä seudulla suoritettujen tutkimustöiden moninaisuutta, S. Gorjunov kertoi. — Pyrimme siihen, että Sarbain tutkimusretkikunnan työkokemusta käytettäisiin mahdollisimman laajasti hyväksi muissakin tutkimuksissa, joita Neuvostoliiton itäosassa nykyään suoritetaan mangaanimalmien, harvinaisten metallien ja aluminiraaka-aineen löytämiseksi.

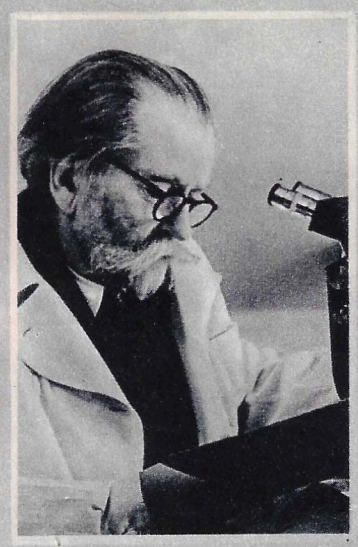

K. I. SKRJABIN

Akateemikko K. I. Skrjabinille on annettu Lenin-palkinto kaksitoista osaisesta teoksesta ''Eläinten ja ihmisen trematodit''. Hän kertoi:

— Tunnen itseni onnelliseksi, että osakseni on langennut niin suuri kunnia. Lenin-palkinnon antaminen minulle osoittaa jo sinänsä, kuinka suuri merkitys annetaan sille tieteenhaaralle, jota tutkin yhdessä lukuisten ammattiveljieni kera. Tarkoituksena on tehdä loppu trematodien ihmisille ja eläimille aiheuttamista sairauksista. Maamme monissa piireissä suoritetut kokeet osoittavat, että sosialistisessa yhteiskunnassa tämä tehtävä on täysin toteutettavissa. On mieluista tietää, että monivuotinen työni voi edistää niin tärkeän tehtävän täyttämistä.

L. M. LEONOV

— Olen liikuttunut Lenin-palkinnon saamisesta. Merkitseehän se korkeaa arviota romaanilleni ''Venäjän metsät''. Iloitsen erikoisesti siitä, että palkinto kiinnittää jälleen huomiota niihin ajatuksiin ja ongelmiin, joista kirjassani on puhe. Neuvostoliiton kaikilta kulmilta saamani lukuisat lausunnot kuvastavat eri väestökerrosten suurta kiinnostusta ja rakkautta luontoon, metsään, vihreään ystäväämme. On tullut aika antaa asianomainen organisatorinen muoto tälle kansan kauneudenkaipuulle, kiintymykselle maamme vihreään vaippaan ja ajatella yleisliittolaisen luonnonystävien yhdistyksen perustamista, ''Metsän päivän'' ja ''Metsän juhlan'' vieton uudistamista, joissa käytännöllisen työn muodossa tulisi ilmi neuvostoihmisten rakkaus kotimaataan kohtaan.

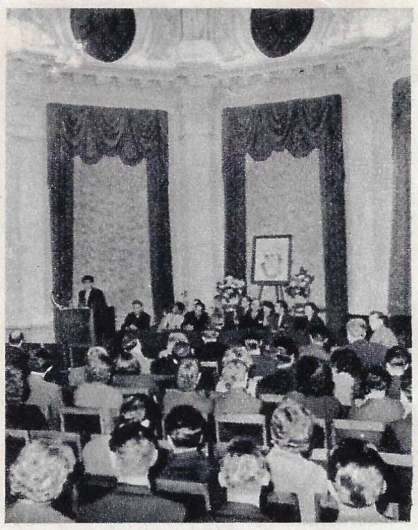

Kuva VOKS:issa pidetystä tilaisuudesta suuren arabialaisen runoilijan ja ajattelijan Abu-al-Ala al-Maarrin 900-vuotiskuolinpäivästä.

Valok. V. Koshevoi.

Iranissa oleva Neuvostoliiton suurlähettiläs N. Pegov on luovuttanut shaahi Mohammed Reza Pahleville neuvostohallituksen lahjan — lentokoneen IL-14. Kuvassa Iranin shaahi lahjakoneen hytissä.

TASS.

Haastattelua

RAUHANOMAISEN RINNAKKAISELON ESIKUVA

Neuvostoliiton ja Suomen hyvät naapuruussuhteet, jotka pohjautuvat ystävyys-, yhteistyö- ja avunantosopimukselle, kelpaavat esimerkiksi yhteiskuntajärjestelmiltään erilaisten maiden rauhanomaisesta rinnakkaiselosta. Huhtikuussa kummankin maan kansalaispiirit viettivät tämän sopimuksen solmimisen yhdeksättä vuosipäivää. VOKS:in talossa pidettiin juhlatilaisuus, jonka osanottajat tervehtivät lämpimästi Suomen eduskunnan puhemiehen Vieno Sukselaisen johtamaa Suomen kulttuurivaltuuskuntaa.

Lehtemme kirjeenvaihtaja pyysi valtuuskunnan johtajaa vastaamaan seuraaviin kysymyksiin: Mitä Suomen kansalaispiirit arvelevat Neuvostoliiton johtajien tulevasta vierailusta? Mitä sanotte Neuvostoliitto-lehden julkaisemisesta suomen kielellä tämän vuoden alusta lähtien?

— Käydessään viime elokuussa Suomessa, sanoi puhemies Sukselainen, presidentti Voroshilov valloitti herttaisella ja välittömällä esiintymisellään sekä älykkäällä huumorillaan kaikkien sydämet. Siksipä onkin vierailujen sarjan jatkuminen näin arvokkaalla tavalla herättänyt maassamme vilpitöntä mielihyvää. Me näemme siinä uuden merkittävän askeleen yhteistoiminnan tiellä ja uskomme sen edistävän suurta pyrkimystämme tehdä Pohjolasta rauhan tyyssija.

Olen tutustunut Neuvostoliitto-lehden numeroihin vasta täällä Moskovassa, mutta uskon, että tällainen edustava, mielenkiintoinen lehti otetaan maassamme ilolla vastaan, ja että se tulee levittämään maanne ja kansanne tuntemusta entistä laajempiin piireihin Suomessa. Väkisin tulee mieleen ajatus: ollapa meillä näin edustava lehti, jonka palstoilla voisimme ulkomaalaisille ystävillemme kertoa omista pyrkimyksistämme ja saavutuksistamme!

SAMASSA LEIRISSÄ

Lehtemme kirjeenvaihtaja on pyytänyt Neuvostoliitossa olevaa Unkarin suurlähettilästä János Boldoczkia kertomaan Unkarin ja Neuvostoliiton hallitusvaltuuskuntien neuvotteluista.

— Vilpittömän ystävyyden hengessä tapahtuneilla neuvotteluilla, sanoi J. Boldoczki, on sangen suuri merkitys Unkarin kansalle. Ne muodostuivat samalla kansainvälisesti tärkeäksi poliittiseksi tapahtumaksi, ilmentäen työväen kansainvälisyysaatteen sekä rauhan ja edistyksen asian lannistamatonta voimaa.

Unkarin kansa, jonka neuvostoarmeija vapautti horthylaisfasismin ikeestä, on viimeksi kuluneen 12 vuoden aikana saavuttanut työssään huomattavia tuloksia ensi sijassa Neuvostoliiton ja kansandemokraattisten maiden avun ja tuen ansiosta. Olemme muuttaneet Unkarin maatalousvaltaisesta kehittyneen teollisuuden ja maatalouden maaksi. Talonpoikaistomme on astunut osuustoiminnalliselle tielle. Kulttuuri ja tiede on valittujen erikoisoikeudesta tullut koko työtätekevän kansan omaksi.

Kansainvälinen taantumus on katsonut aina karsaasti maamme saavutuksiin. Käyttäen hyväkseen eräitä sosialistisessa rakennustyössämme tapahtuneita virheitä taantumukselliset voimat sytyttivät viime lokakuussa vastavallankumouksellisen kapinan Unkarin kansantasavallan kukistamiseksi. Mutta kansamme vihollisten suunnitelmat kaatuivat sosialistiseen leiriin kuuluvien maitten lujaan yhtenäisyyteen. Unkarin ja Neuvostoliiton johtajien kohtaus on lujittanut entisestään kansojemme veljesliittoa. Neuvottelut ja yhteiset julkilausumat näiden neuvottelujen kulusta osoittavat Unkarin kansantasavallan pysyneen uskollisena sosialistiselle leirille, eikä mikään voima voi irroittaa sitä siitä.

Unkarin kansalle elintärkeänä tuloksena hallitusvaltuuskuntien kohtaamisesta pidän sitä, että neuvostokansa, sen hallitus ja kommunistinen puolue tulevat vastaisuudessakin antamaan meille apua ja tukea kaikilla poliittisen, taloudellisen ja kulttuurillisen elämän aloilla, mikä on omiaan edistämään sosialismin rakentamista maassamme.

Toukotöitä Krimin alueella sijaitsevan valtiontilan pelloilla.

Valok. A. Devlet.

NEUVOSTOTILAT

MINISTERI I. A. BENEDIKTOV KERTOO:

Kevät on tullut. Etelässä, jossa kukkivat persikka- ja mantelipuut, ovat touot täydessä käynnissä. Pohjolassa ja Idässä vielä lopetellaan peltotöiden valmisteluja.

Kirjeenvaihtajamme on pyytänyt neuvostotilojen ministeriä I. A. Benediktovia kertomaan, millä tavalla k. o. tilat ovat valmistautuneet kevääseen.

— Neuvostotiloilla on tärkeä osa maataloudessamme, — ministeri aloitti. — Ne ovat valtion omistamia suuria maatalouslaitoksia, joissa tuotanto tapahtuu vähimmäiskustannuksin, tieteen ja tekniikan uusimpia saavutuksia sovelluttamalla. Erikoistumisensa perusteella neuvostotilat jakaantuvat viljatalouksiin, karjanhoitotiloihin, yhdistettyihin vihannes- ja karjatalouksiin, pelkästään vihannestalouksiin ym. Varsinaisalansa ohella kaikissa niissä harjoitetaan myös muita maataloushaaroja. Viljankasvatustilat harjoittavat tavallisesti myös karjanhoitoa ja viljelevät vihanneksia. Tällä tavoin voidaan maasta saada suurempia tuloja ja työteho kasvaa mahdollisimman suureksi.

Viidennen viisivuotiskauden lopulla, siis 1955, Neuvostoliitossa oli 5 134 valtion maatilaa, joilla oli 130 000 traktoria yhteisteholtaan 3 800 000 hevosvoimaa, 63 000 leikkuupuimuria ja 69 000 kuorma-autoa. Sen jälkeen on neuvostotilojen teknillinen välineistö tullut vielä rikkaammaksi.

Viimeksi kuluneiden kolmen vuoden aikana on uudismaille perustettu 425 suurta neuvostotilaa. Viljelysalaansa nähden niillä tuskin lienee vertaistaan maailmassa: kyseisillä neuvostotiloilla on peltomaata keskimäärin 23 000 hehtaaria ja toisilla jopa 40—50 tuhatta hehtaaria. Nämä taloudet, jotka itse asiassa ovat vasta muotoutumisvaiheessaan, tuottivat jo viime vuonna viljaa, etupäässä vehnää, yli kahdeksan miljoonaa tonnia.

Otettakoon esimerkiksi vaikkapa Koktshetavin alueen Kzyl-Tun neuvostotila. Se sai 26 716 hehtaarin alalta viljaa keskimäärin 1 600 kiloa hehtaarilta ja luovutti sitä valtiolle 32 000 tonnia. Viljasentneri (100 kg.) tuli sille maksamaan 19 ruplaa 89 kopeekkaa. Tilan viljatalous tuotti puhdasta voittoa 7 700 000 ruplaa. Kyseisen tilan perustaminen tuli maksamaan 14 200 000 ruplaa, joten se korvaa perustamiskulunsa kahdessa — kolmessa vuodessa. Yhtä kannattavia ovat muutkin idän uudismaille perustetut taloudet.

Neuvostotilojen laajoilla maa-aloilla on mahdollisuus suorittaa kaikki tärkeimmät työt konevoimalla sekä soveltaa maanviljelyskulttuurin viimeisiä saavutuksia ja kohottaa tällä pohjalla työn tuottavuutta.

Kolmisenkymmentä vuotta sitten perustettu "Gigant"-neuvostotila sai viime vuonna viljaa keskimäärin 2 390 kiloa hehtaarilta. Syysvehnäsentnerin tuotantoon käytettiin työaikaa vain 38 minuuttia. Jokainen uudismaiden neuvostotila tuottaa viljaa 400—500 hengen työvoimalla 24—30 tuhatta tonnia ja suurimmat lähes 65 tuhatta tonnia. Näin ollen kukin työntekijä tuottaa viljaa vuodessa 50—60 tonnia.

Nykyisin kiinnitetään suurta huomiota kaupunkien ja teollisuuskeskusten liepeillä sijaitseviin vihannes- ja maitotalouksiin. Niinpä Moskovan lähistölle perustetaan suuri vihannestalous. Sillä tulee olemaan kasvihuoneita 72 000 neliömetriä, 15 000 kasvilavaa ja 23 000 neliömetriä lämmitettyä maata. Moskova tulee saamaan siltä vuosittain vihanneksia 2 000 tonnia. Niiden tuotantohintaa alentaa huomattavasti se, että kasvihuoneiden lämmitys tulee tapahtumaan öljypuhdistamon jätelämmöllä.

Neuvostotiloilla tehdään laajakantoista työtä myös maidon ja lihan tuotannon lisäämiseksi. Siinä suhteessa ei ole vielä käytetty hyväksi kaikkia mahdollisuuksia, mutta on syytä odottaa kuluvan vuoden muodostuvan käänteentekeväksi. Neuvostoliiton kommunistisen puolueen keskuskomitean ja hallituksen kutsusta valtiontilojen väki on ryhtynyt pontevaan työhön maidon ja lihan tuotannon lisäämiseksi jo tänä vuonna 50—100 prosentilla, sanoi ministeri Benediktov.

Lehtemme kirjeenvaihtaja kysyi miten neuvostotiloilla sovelletaan muiden maiden maataloudellista kokemusta. Ministeri vastasi:

— Nyt kun koko Neuvostoliiton maataloustuotanto on kohonnut uudelle tasolle on tavattoman tärkeätä käyttää hyväksi alan parhainta kokemusta. Tässä mielessä neuvostolaisten maatalousvaltuuskuntien käynti Englannissa, Yhdysvalloissa ja eräissä muissa maissa on ollut hyödyksi. Valtuuskuntamme ovat nähneet monien farmareiden hoitavan taloutta hyvin järkiperäisesti ja suurella asiantuntemuksella. Matkojen käytännöllisenä tuloksena ovat olleet valtuuskuntien jäsenten lukuisat esitelmät laajalle yleisölle, kirjallisuuden julkaiseminen, useiden uusien kysymysten ottaminen tieteellisten tutkimuslaitosten työohjelmaan sekä rotukarjan, siementen ja uusimallisten teknillisten välineiden hankkiminen ulkomailta samoinkuin useiden karjanhoidollisten, maanviljelysteknillisten ja organisatooristen uutuuksien juurruttaminen käytäntöön.

Mielestämme tällainen kosketus ja kokemuksen vaihto maataloustuotannon alalla on hyödyksi puolin ja toisin. Siksi kannatammekin tuollaisen kosketuksen kaikinpuolista laajentamista.

TEITÄ ODOTETAAN

S. GARBUZOV.

Venäjän maaseudulla on aina ollut tapana ottaa vieraita vastaan leivällä ja suolalla. Tämä tapa on säilynyt näihin päiviin asti.

— Leipää ja suolaa, ystävät! Tervetuloa!

Kansamme "leipää ja suolaa", — liekö muissa maissa tällaista sanontaakaan, en tiedä — on jo aikoja sitten juurtunut kielenkäyttöömme. Se on vieraanvaraisuutemme merkki. Ovemme ovat aina avoinna kunnon ihmisille, vaikkapa he eivät olisikaan monista asioista kanssamme samaa mieltä. Olen varma, että nuorisofestivaalin osanottajat vakuuttuvat siitä heti päästyään neuvostomaan rajan yli.

Moskovassa osallistuvat festivaalivalmisteluihin kaikkien ikäluokkien ja ammattien edustajat. Runoilijat ja säveltäjät sepittävät uusia lauluja. Arkkitehdit ja taidemaalarit suunnittelevat kaupungin koristamista mahdollisimman iloiseksi, mielenkiintoiseksi ja värikkääksi. Vieläpä naapurinikin, jo varsin kunnioitettavassa iässä oleva ravintolan kokki, on vaimonsa ihmeeksi alkanut tulla työstä kotiin tuntia myöhemmin. Yhdessä toisten ammattiveljiensä kanssa hän on päättänyt ryhtyä tutkimaan eri maiden kansallisruokia ja niiden valmistustapoja, jotta kaikki saisivat mielensä mukaista ruokaa, saapukootpa he miltä puolelta maapalloa tahansa.

Nuorisosta puhuen voidaan liioittelematta sanoa, ettei ole yhtään nuorta moskovalaista, joka ei tavalla tahi toisella kantaisi korttaan yhteiseen kekoon, nuoruuden juhlan valmistamiseen.

Joitakin aikoja sitten näiden rivien kirjoittaja pistäytyi illansuussa Moskovan Baumanin kaupunginosan pioneeritalolle. Eräässä huoneessa tapasin noin 12-vuotiaan miehenalun mietteissään höyläpenkin ääressä. Sitten hän laski sähkölampun alemmaksi, sukaisi pois hikikarpalot otsaltaan ja alkoi kihnuttaa lehtisahalla koristuksia vaneerista valmistettuun valokuvakehykseen.

Slava Golubev, tämä oli pojan nimi, ei tiedä, kenelle hänen valmistamansa lahja joutuu. Mutta siitä huolimatta tuo Moskovan sähkötehtaan työmiehen poika panee koko mielikuvituksensa kyvyn ja sydämensä lämmön kehyksen koristelukoukeroihin.

Moskovalaiset ovat valmistaneet vierailleen satatuhatta tuollaista lahjaa. Kaksituhatta niistä on valittu näyttelyyn. Niiden joukossa on mm. hienoja koruompeluksia ja ovelin salalukoin varustettuja lippaita. Näytteillä on myös "Krasnyi bogatyr" nimisen tehtaan tyttöjen tekemiä kumikukkia, joita ei ole niinkään helppo erottaa elävistä.

Tehtaiden ja koulujen kasvihuoneissa sekä laitosten ja kotien ikkunapenkeillä moskovalaiset nuoret kasvattavat miljoonia kukkia vieraitansa varten.

Voidakseen pärjätä paremmin puheessa nuoriso on käynyt käsiksi vieraiden kielten oppimiseen. Radiossa

Moskovan kustantamot julkaisevat nuorisofestivaaliksi miljoonia postikortteja ja plakaatteja.

MOSKOVAAN

Näkymä Moskovan Punaiselta torilta.
Valok. V. Shahovski.

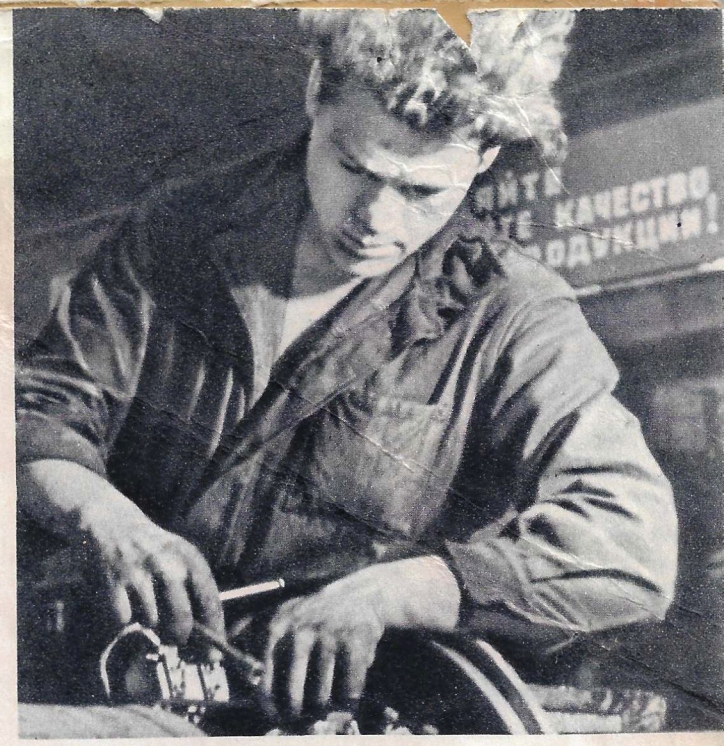

Moskovan ja Sverdlovskin nuoret konesepät ovat päättäneet valmistaa festivaaliksi ylimääräisen kaivinkoneen lahjaksi Kiinan nuorille rakentajille. Kuvassa Dynamon tehtaan viilaaja V. Kuznetsov kokoamassa mainitun kaivinkoneen moottoria.

Neuvostoliiton festivaalikomitea **saa tuhansia** kirjeitä.

Neljästoista polygrafinen tehdas valmistaa festivaalituotteita. Alhaalla kellotehtaan työntekijä Nadja Glotova. Hän sanoo: "Tervetuloa meille Moskovaan!"

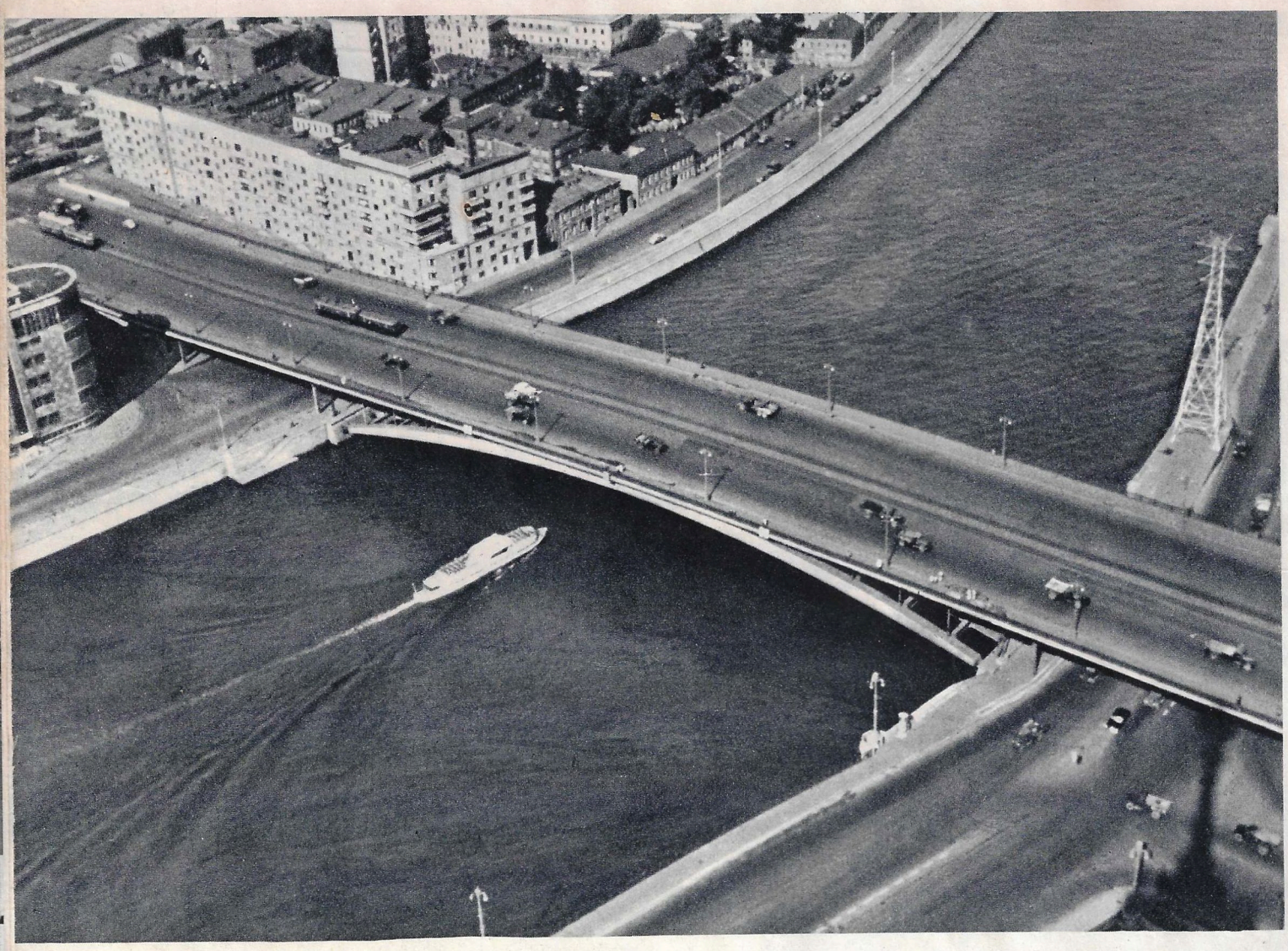

ja televisiossa annetaan kielitunteja. Tehtaissa ja virastoissa toimii kielikerhoja. Tulkoon festivaaliin vieraita mistä tahansa he löytävät Moskovasta oppaita kanssaan kaupungin nähtävyyksiä esittelemään ja heräämiä kysymyksiä selvittämään.

Moskovalaiset nauttivat jo nyt siitä ilosta ja tyydytyksestä, jolla he tulevat näyttelemään kaupunkiaan. He vievät nuoret vieraansa Lenin-vuorille, jossa kohoaa korkeuksiin maailmankuulu yliopistotalo ja kasvaa valtava asutusalue. Kaupungin hiljaisilla poikkikaduilla he näyttävät vieraille Moskovan menneisyyden muistomerkkejä ja rakennuksia, jotka ovat nähneet Pushkinin, Tolstoin, Tshehovin... Työläisnuoret avaavat heille tehtaittensa portit ja opiskelijat luentosaliensa, kirjastojensa ja laboratorioittensa ovet.

Vieraat saavat kaupungin maanalaisella rautatiellä ihailla komeita asemahalleja, risteillä autoilla pitkin katuja ja lipua vesibusseilla Moskova-jokea Kremlin ikivanhojen muurien ohi. Festivaalilippu antaa oikeuden käyttää kaupungin kaikkia liikennevälineitä minä aikana hyvänsä.

Meillä ei ole mitään salattavaa vierailtamme. Näytämme heille mielihyvällä, mitä olemme saaneet aikaan ja kerromme, mitä emme ole vielä voineet tai ehtineet tehdä. Kuuntelemme kärsivällisesti arvostelun ja koetamme hälventää kaikki epäilyt.

Ja olemme varmoja siitä, että ken haluaa kuulla ja nähdä totuuden, on näkevä ja kuuleva, että kansamme pyrkimyksenä on elää ystävyydessä ja rauhassa muiden kansojen kanssa.

Kuvissa (oikealta): Amerikkalainen insinööri George Morgan katselemassa Moskovaa kaksikymmenvuotisen poissaolon jälkeen. 2. Aamu Moskova-joella. 3. Työläistyttöjä ratsastamassa Sokolnikin puistossa. 4. Moskovan rakentajat Pjotr Kirejev ja Pavel Gushtshin kolpakolla työpäivän päätyttyä. 5. Suihkukaivo ''Kivinen kukka'' maatalousnäyttelyn alueella. 6. Moskovaan saapuu vieraita lentoteitse päivällä sekä yöllä (välähdyksiä dokumenttifilmistä ''Moskovaa ja moskovalaisia'').

Festivaalia varten valmistetaan monenlaisia rintamerkkejä.

Ylhäällä Leningradin valtatie. Toisessa kuvassa Ustjen silta Moskova-joella (dokumenttifilmistä ''Moskovaa ja moskovalaisia'').
←

Moskovalaiset muotiliikkeet sommittelevat festivaaliksi uusia vaatemalleja. **Valok. J. Tshernyshev.**

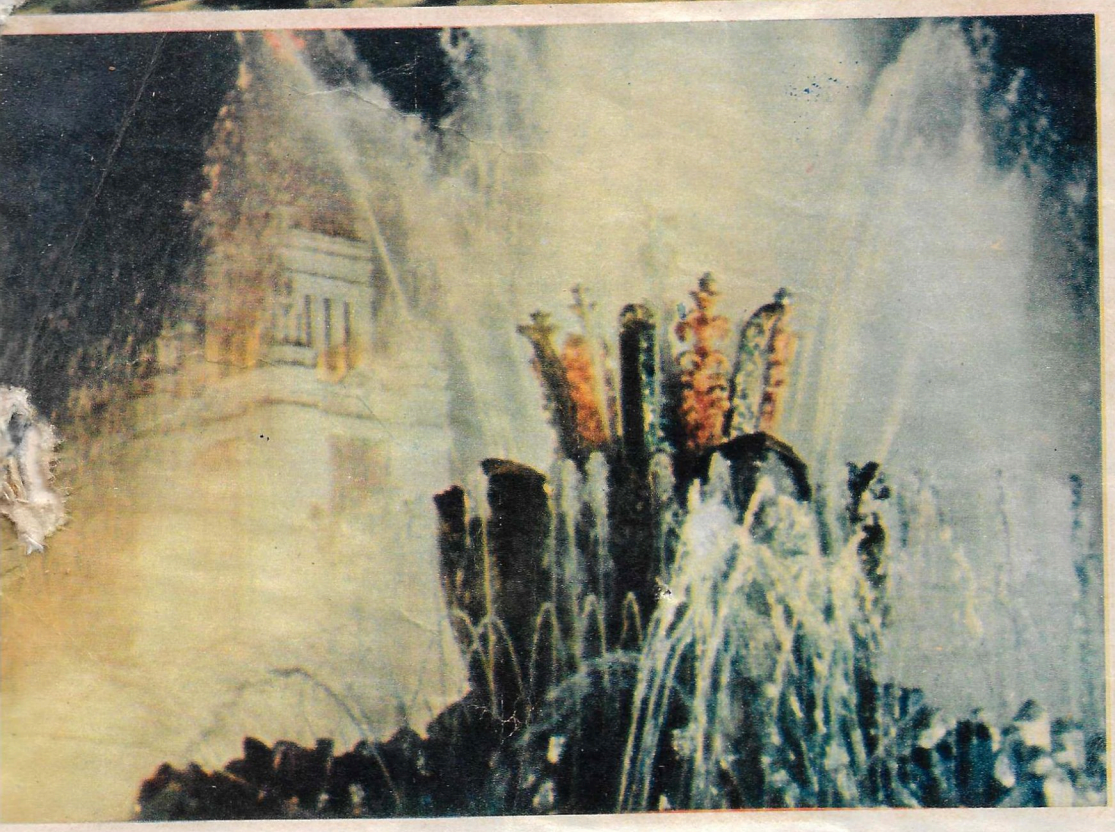

Kylmän sodan innoittajat ja kannattajat eräissä maissa tekevät nyt kaikkensa estääkseen nuorisoa lähtemästä festivaaliin. Mitä siellä pelätään? Sitäkö, että nuoriso saa tietää totuuden ja löytää yhteisen kielen? Mutta ajatuksia on mahdoton telkeä lukkojen taakse, sellaiset yritykset päättyvät aina huonosti! Nuoriso, jolle kuuluu maailman tulevaisuus, tahtoo nähdä kaiken omin silmin eikä vieraiden vanhuuslasien läpi.

Nuorten kesken voi tietenkin syntyä erimielisyyksiä, erilaiset näkökannat voivat törmätä yhteen, mutta vilpittömässä keskustelussa pyöreän pöydän ääressä ne on helppo ymmärtää ja sovittaa. Näin tuleekin tapahtumaan festivaalin aikana. Kiistellen — vaikkapa kiivaastikin, mutta rehdisti — tulemme paremmin tuntemaan ja ymmärtämään toisiamme.

. . .Ei kulu enää pitkää aikaa, kun Moskovan ylle kohoaa kirkas festivaaliaurinko valaistakseen yöt ja päivät koko nuorisojuhlien ajan. Me, moskovalaiset, toivomme, että se lämmittäisi ystävyyden tunnolla vieraittemme sydämen, että tämä lämpö säilyisi heissä, jotta he voisivat jakaa sitä ystävilleen, jotta festivaaliauringon säteet valaisisivat heidän tietään synkimmälläkin säällä.

TYÖMIEHEN SANA PAINAA

Valok J. Korolev.

Нам нужен турбокомпрессор

Открытое письмо главному инженеру тов. Солоденко

Кузнечный цех является одним из крупных потребителей сжатого воздуха на заводе, но часто мы испытываем в нем недостаток. Больше всего его не хватает в первой и второй сменах, особенно в летние месяцы. Последствия этого плохие. При пониженном давлении сила удара на молотах уменьшается. Значит, нам приходится делать по 6—7 ударов там, где можно обойтись тремя или четырьмя. В результате снижается производительность труда, перегреваются и быстро изнашиваются бойки.

Всего этого можно избежать. Для этого необходимо, чтобы наш цех пользовался сжатым воздухом не от общей сети, а имел для этой цели отдельный турбокомпрессор. Это даст большую экономическую выгоду. Производительность труда повысится процентов на 30—40. Значительно сократятся потеря воздуха, улучшится содержание инструмента и оборудования. Все это создает благоприятные условия для обеспечения выпуска 150—180 комбайнов в сутки.

Вот почему, товарищ Солоденко, мы решили обратиться к вам с этим письмом. Надеемся, что наши соображения вы учтете и примете меры к тому, чтобы мы не простаивали, а работали на молотах с полной отдачей.

В. МОЗГОВОЙ — мастер, А. ДЫМКИН, П. СИНЕГУБОВ, П. АБРАМОВ — кузнецы, С. ПОЛЯКОВ — прессовщик, С. ИВАНОВ — настройщик.

Lehteä eivät kiinnosta ainoastaan koneet, vaan myös koneseppien lasten kasvattaminen. Kuva Rostovin maatalouskonetehtaan lastentarhasta.

←
Sepät kirjoittamassa lehteensä avointa kirjettä tehtaan yli-insinöörille. Työläiset antavat hänelle viitteitä tuotannon parantamisesta.

Tarjoilijat käyvät tehdasosastoilla tiedustelemassa työläisiltä päivällistilauksia. Hituista ennen päivällistuntia tilatut ruuat ovat jo pöydillä. Tehdaslehden aloite on johtanut tällaiseen tulokseen.

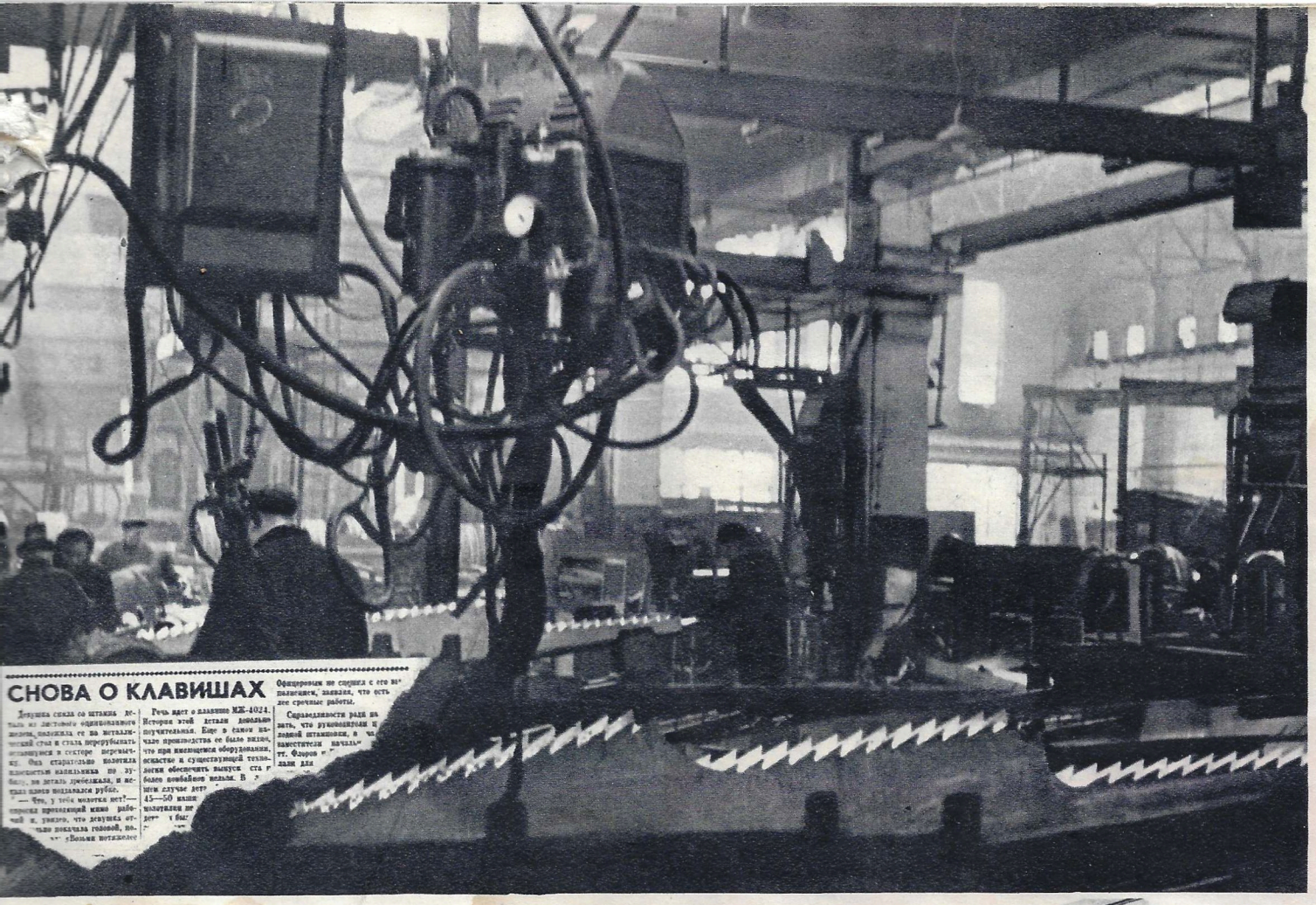

Tämän tehdasosaston työ kärsi aikaisemmin viereisten työosastojen toiminnasta. Lehden asiaan puuttumisen ansiosta epäkohdat poistettiin.

Manjanovien perhe on lisääntynyt. Onnellinen isä kiittää kirjeessään nuorisoliittolaistovereitaan lahjoista ja tehtaan hallintoa uudesta asunnosta. →

Tehtaan urheilijat harjoittelemassa Moskovassa pidettävien nuorison urheilukisojen varalta. Tehdaslehden avustaja I. Martsinkevitsh valokuvaushommassa.

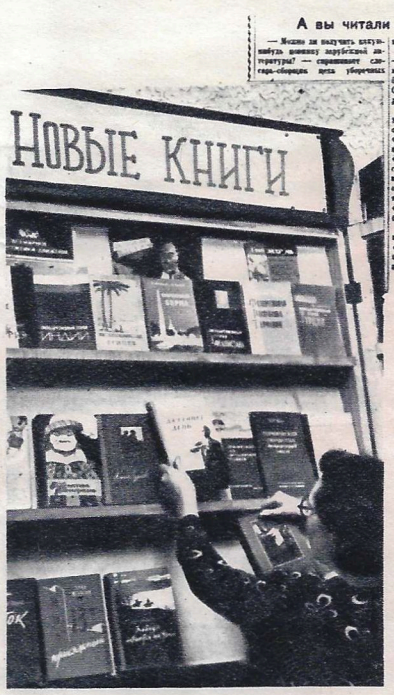

Tehtaan kirjastonhoitaja esittelemässä lehden lukijoille uusia kirjoja, joiden joukossa Maiju Lassilan, Caldwellin ja Brechtin teoksia. Tehtaan kirjastossa on yli 50 000 nidettä.

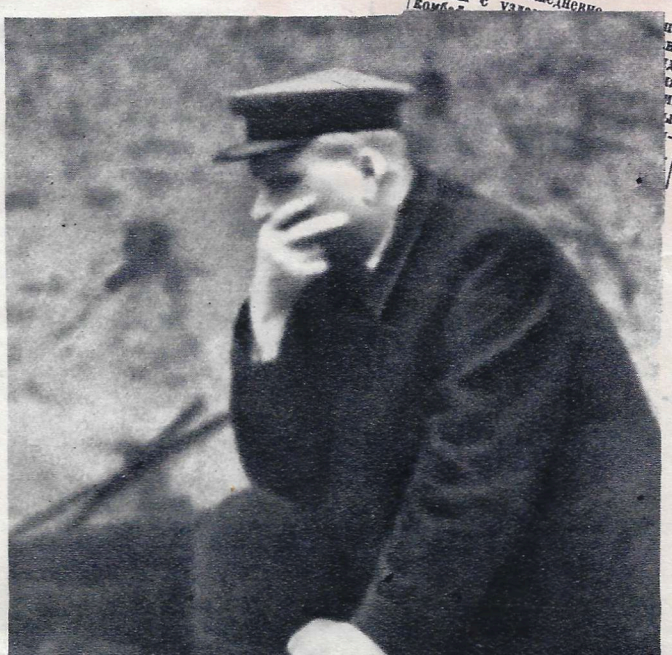

Lehti on monta kertaa arvostellut rataosaston johtajaa välinpitämättömyydestä työläisten tarpeita ja työnsuojelukysymyksiä kohtaan. Tuloksena oli johtajan alentaminen tavalliseksi radantarkastajaksi. Siinä on miettimistä joutohetkiksi... →

V. ILLESH

OTTAKAAPA SELLAINEN KUVA!

Kuten kaikkialla, meilläkin on jokaisella oma mielilehtensä. Jos lukija on kymmenen-kahdentoista vuoden korvilla, hän lukee Pionerskaja pravdaa, josta hän saa viitteitä valmistautumisesta oppitunneille ja neuvoja nuotiotulen tekemisestä retkeilyllä... Hiukan varttuneempi väki lukee Komsomolskaja pravdaa ja aivan aikuiset ihmiset lukevat Pravdaa, Izvestijaa, Trudia, Teollisuus- ja talouslehteä, Neuvostokulttuuria ym.

Maassamme ilmestyvien lehtien luettelo käsittää paksun vihkosen: **Neuvostoliitossa ilmestyy 7 260 sanomalehteä. Keskuslehtien ohella niitä ilmestyy kaikissa tasavalloissa, aluekeskuksissa, kaupungeissa, piirikeskuksissa ja monilla suurilla työmailla. Niiden yhteenlaskettu kertapainos nousee 53 000 000 kappaleeseen.**

Rostovin maatalouskonetehtaan lehden ''Rostselmashevetsin'' toimitukseen tultuamme nousi meitä vastaan lehden vastaava toimittaja A. Gusev. Vuodet ovat jo valkaisseet hänen ohimoitaan. Kuultuaan tulomme tarkoituksen hän kertoi meille lehdestään ja lopuksi sanoi:

— Tiedättekö, aamuisin työhön tullessani pysähdyn aina hetkeksi pääkonveijerin luokse. Vaikka olenkin ollut tehtaalla jo monta vuotta, en ole kuitenkaan oppinut katselemaan välinpitämättömästi leikkuupuimurien poistumista tehtaan alueelta. Se on niin komeata katsella. Ottakaapa siitä kuva!

LEHDEN ERÄS NUMERO

Otimme siitä kuvan. Ja otimme monia muitakin kuvia. Rostovin maatalouskonetehdas ei ole pelkkä tuotantolaitos, sillä se on kasvattanut ympärilleen kokonaisen kaupunginosan. Siellä on kaikkea, mitä tarvitaan nykyaikaisessa kaupungissa: asuintaloja ja kouluja, myymälöitä ja kahviloita, kerhotaloja ja elokuvia, sairaaloita ja urheilukenttä.

Tehtaalaisilla on tietysti kullakin omat harrastuksensa ja kiintymyksensä. Toiset ovat innostuneet puutarhanhoitoon, toiset taas maalaustaiteeseen, musiikkiin, urheiluun jne. Lukemisesta puheen ollen jokaisella on lempilehtensä ja -julkaisunsa, mutta kaikki lukevat tietysti tehdaslehteä.

Tehtaalla ollessamme meni tämän kolmasti viikossa ilmestyvän lehden uusi numero juuri painoon, mutta nyt se on edessämme. Emme tahdo rasittaa lukijoita selostamalla yksityiskohtaisesti sen sisältöä, vaan luomme ainoastaan pikasilmäyksen sen palstoille. ''Tehkäämme 150 leikkuupuimuria päivässä!'' kehoittaa eräs otsake, jonka alla olevassa kirjoituksessa selostetaan uusia työnjärjestelymenetelmiä. Niitä ehdottaa tehtaan työntekijä N. Sidorina, jonka ajatuksia askarruttaa tuotannon lisääminen, sillä vuosi vuodelta kasvava maatalous tarvitsee yhä enemmän leikkuupuimureita.

Kassanhoitaja N. Jevtuhovalle oli päivä tuottanut paljon harmia. Palkanmaksun jälkeen oli kassassa tuhannen ruplan vajaus. Kaikki päättyi kuitenkin onnellisesti. Hän oli erehtynyt antamaan liian tuhannen asentaja V. Kudimoville. Huomattuaan virheen mies palautti rahat kassaan. Lehden kautta kassanhoitaja kiittää Kudimovia.

''Kaikki on tehty hyvin, mutta peiliä puuttuu'' — kirjoittaa hioja G. Nevelskaja työosastonsa naisten suihkuhuoneesta.

Mestari V. Mozgovoi ja viisi seppää on julkaissut lehdessä avoimen kirjeen tehtaan yli-insinöörille. Kirjoittajat kohteliaasti mutta tarmokkaasti muistuttavat, että sepät tarvitsevat paineilmaa yhtä kipeästi ''kuin ilmaa''. Osastolle on siis saatava oma turbokompressorinsa. Se jouduttaa ja helpottaa työtä sekä parantaa tuotteiden laatua.

Konekorjaamon työläinen G. Gontsharov kirjoittaa: ''Olen sitä mieltä, ettei parantumattomia ihmisiä ole. Ettekö usko? Tulkaapa työosastoomme, niin saatte nähdä, kuinka tärkeätä on ajoissa auttaa toveria.'' Tämä kirjeenvaihtaja kertoo, miten osaston nuoriväki oli ''parantanut'' toverinsa, joka oli kohdellut huonosti äitiään.

Tehtaan ammattiosaston asunto- ja huoltojaoston puheenjohtaja tekee selkoa asuntojen

(Jatkuu sivulla 12).

За 150 комбайнов в сутки!

Мне поручили вырубать на прессе одну деталь. Сказали, что норма на смену — 1.500 штук. А я сделала за четыре часа 1.800 штук. Если учесть, что этих деталей идет на комбайн пять, то я их за полсмены изготовила на 360 машин.

В два—два с половиной раза перевыполняю я норму на любой детали, которую мне поручают делать. Как же мне удается достигнуть такой высокой выработки?

За счет уплотнения рабочего дня и правильной организа- своего рабочего места. Заготовки у меня лежат справа — бе- поднимаясь с места. Слева складываю бросывают в ящик каждую ма- по две. И сберегаю

Tehtaan työväen tehtävänä on lisätä leikkuupuimureiden tuotantoa. Siksi tuotannon parantaminen kiinnostaa lehden monia kirjoittajia.

rakentamisesta työläisille. Tähän tarkoitukseen on tänä vuonna myönnetty noin yhdeksän miljoonaa ruplaa. Ammattiosaston varapuheenjohtaja kirjoittaa, että sosiaalivakuutusmenot tekevät 8 445 700 ruplaa. Noin 2 000 tehtaan työläistä kävi viime vuonna hoitamassa terveyttään Sotshissa, Tshaltubossa, Eupatoriassa, Alushtassa ja Kislovodskissa. 1 720 lasta vietti kesänsä virkistysleireillä. Tänä vuonna saavat tehtaan työntekijät ja heidän perheensä parantola- ja lepokotipaikkoja vielä enemmän.

Samassa numerossa kerrotaan myös siitä, miten rostovilaiset valmistuvat nuorisofestivaaliin. Lisäksi saadaan tietää, että kymmenet tehtaan työläiset ovat kirjeopiskelijoina maatalouskoneinstituutissa ja -teknikumissa. Nuorille perheenemännille lehdessä annetaan leivontaohjeita ja neljännellä sivulla on kirjailija L. Sheininin jännityskertomus.

TYÖPENKIN ÄÄRESTÄ Lehden kymmenhenkisen toimituskunnan jäsenistä on enemmistö tehtaan entisiä työläisiä. Vastaava toimittaja on ollut takomon mestarina ja lehden tuotanto-osaston johtaja — viilaajana... Mitä lehden avustajiin tulee, niin he ovat kaikki välittömässä yhteydessä tuotantolaitokseen ja, vaikka eivät olekaan ammatiltaan lehtimiehiä, osallistuvat joka vuosi yhdessä toimituksen kanssa Lehdistöpäivän viettoon.

Hiukan tilastoa: esilläolevassa numerossa on julkaistu 31 kirjoitusta, uutista ja runoa. Kaksikymmentäyksi kirjoitusta on tullut välittömästi tehtaan työläisiltä. Runojen sepittäjät ovat tehtaan kirjallisuuskerhon jäseniä. Toimitussihteeri sanoi lehden vakinaiseen avustajakuntaan kuuluvan 160 työläistä.

IKÄVYYDET ALKUSYSÄYKSENÄ Aputyömies Ivan Trofimovilla on levoton luonne. Ei siinä mielessä, että hän olisi aina äänessä tahi riitelisi tovereittensa kanssa. Päinvastoin, osastolla hänestä pidetään. Tosin sitä ei saa sanoa kaikista. Koko juttu on siinä, että hän ei sulje silmiään epäkohdilta ja osaa piirtää pilakuvia. Niinpä tehdasosaston seinälehteen (sellaisia on jokaisella osastolla) alkoi ilmestyä purevia ja vitsikkäitä piirroksia. Työläiset nauroivat. Hutiloitsijoita, vetelehtijöitä ja byrokraatteja se jurnutti. Tehdasosaston päällikkö närkästyi miehen "taiteilijauraan" niin, että siitä seurasi päiväkäsky I. Trofimovin irtisanomisesta. Mutta arvostelun alaslyöjät saatettiin järjestykseen. Työläistä ei eroitettu eikä hän lakannut piirtämästä, vaan hänestä tuli vakituinen tehdaslehden taiteilija.

Alkusysäyksenä olivat siis ikävyydet...

TELEVIISORI Rostovissa ei ole vielä näköradiokeskusta. Sitä vasta rakennetaan. Siitä huolimatta saatoimme kuulla tehtaalla usein sanottavan:

— Näitkö mitä televiisorissa oli? Sellaista siinä pitääkin näyttää!..

Olimme alussa hiukan ymmällä näistä puheista, mutta sitten huomasimme, että kysymyksessä oli lehden satiirinen osasto. Sen nimenä on "Televiisorimme". Eräässä "lähetyksessä" oli pääsankarina tehtaan rakennusosaston johtaja, jonka syystä työläisasutuksen kaasujohtoverkoston rakentaminen oli viivästynyt. Toisella kerralla annettiin satikutia yhteysosaston päällikölle siitä, että sähkökellot eivät näyttäneet oikeata aikaa ja harhauttivat työläisiä. Eräs ohjelmanumero oli omistettu yksilöille, jotka eivät osaa käyttäytyä kunnollisesti tehtaan ulkopuolella, asuntoalueella.

YLI 7 000 OSAA Tehtaalla meille kerrottiin, että leikkuupuimurissa "RSM-8" on yli seitsemäntuhatta osaa.

Noihin 7 000 osaan sisältyy monien tuhansien työläisten, teknikkojen ja insinöörien työ. Niihin panee panoksensa myös työläisruokalan tarjoilija, lastentarhan kasvattaja, nuorisoklubin laulunopettaja ja työläisopiskelijoille luennoiva professori.

Heistä, heitä varten ja heidän toimestaan kirjoittaa eräs monista neuvostolehdistä "Rostselmashevets", Rostovin maatalouskonetehtaan puolue- ja ammattiosastojen sekä tehdashallinnon äänenkannattaja.

Tehdaslehden toimitus suunnittelemassa seuraavaa numeroa. Keskellä vastaava toimittaja A. Gusev, oikealla piirtäjä I. Trofimov.

Lehden vakinaisia avustajia. Vasemmalta höyläjä P. Kolesnikov, tehtaan musiikkikoulun johtaja G. Hofman, lastentarhan kasvattaja L. Seredina, suunnittelija A. Malitski ja maatalouskoneinstituutin apulaisjohtaja dosentti B. Rjabinin.

Uusi numero.

"Televiisorimme" on lehden satiirisen osaston otsakkeena.

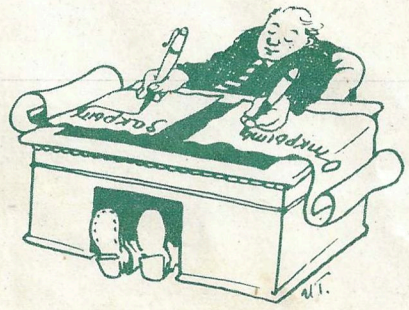

Tällainen on piirtäjän näkemys eräästä byrokraatista.

Huolto-osasto muistuttaa usein huonoa vaatturia...

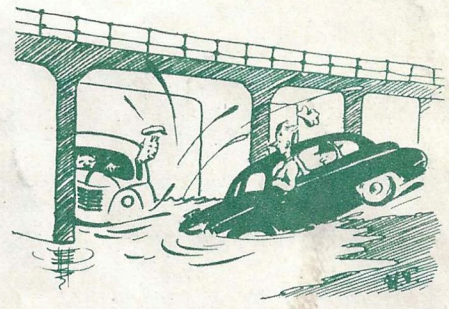

Tie on ollut pitkän ajan korjaamisen tarpeessa.

Tämän kuvan jälkeen olut alkoi tuntua nuoresta miehestä kovin karvaalta...

I. Trofimovin piirroksia.

Koskenlaskua

Filmaaja **N. PROZOROVSKI.**

Kesä on retkeilijäin luvattua aikaa. Kuinka monet tuhannet ihmiset odottavatkaan sen tuloa kärsimättöminä! Retkeilyä harrastetaan tosin talvisinkin, joskin vähemmässä määrin. Mutta kesäisin maamme lakeuksilla saattaa seurata suorastaan kansainvaellusta, joka tapahtuu autoilla, kanooteilla ja noin vaan jalkapatikassa reppu selässä. Vaeltajain joukossa saattaa tavata koko Neuvostoliiton kolunneita veteraaneja ja polulle ensi kertaa astunutta vihreätä nuorisoa. Kukin taivaltaa tavallaan, miten parhaiten miellyttää — makuasioista ei kiistellä.

Hauska on kierrellä kotiseutuja tahi kiipeillä Krimin ja Kaukasian kiemurtelevia teitä ja monia muita tunnettuja matkailureittejä. Todellista nautintoa retkeily tuottaa kuitenkin vain silloin, kun saa jäädä kahden kesken luontoäidin kanssa, samoilla seutuja, missä kukaan ei ole ennen käynyt, missä ei kymmeniin päiviin tapaa ainuttakaan sielua ja missä on luotettava vain omiin voimiinsa, omaan kokemukseensa ja rohkeuteensa...

Maamme vähiten tutkittuja paikkoja on Etelä-Siperiassa sijaitseva suuri Sajanin vuoristo. Satojen kilometrien pituiset harjanteet reunustavat Irkutskin alueen ja Krasnojarskin aluepiirin rajoja. Se on äärettömien erämetsien, ylipääsemättömien vuorten ja koskisten virtojen tienoota. Neitseellisissä metsissä asustavat karhut, hirvet, peurat ja ilvekset. Järvet ja joet ovat täynnä harjusta ja taimenta, viimeksimainitut ovat toisinaan jopa kolmenkymmenen kilon painoisia.

Tämä seutu lumosi ikipäiviksi kuusi urheilujärjestö Spartakin retkeilijää, kun he kävivät siellä ensimmäisen kerran 1955. Seuraavana vuonna sama kuusikko, nimittäin insinöörit Juri Przhiemski ja Anatoli Dejev, ylioppilas Sergei Hromov, kultaseppä Vasili Meleshin, taidemaalari Boris Zhutovski ja tiedemies Jaroslav Pokrovski, lähti sinne houkutellen mukaansa myös minut.

Liikkuminen Sajanin vuoristossa käy päinsä vain jalkaisin; hevosella ei siellä pääse minnekään ja monet paikat ovat voittamattomia porollekin. Kaikki varusteet ja kahden-kolmen kuukauden muona on kannettava selässä. Vaatimattomimpienkin laskelmien mukaan siitä koostuu kantamusta toista sataa kiloa. Matkan tätä puolta pohtiessamme heräsi ajatus käyttää jotain vuoristojokea, sanokaamme Kazyria, joka johtaisi meidät pois Sajanilta ja vieläpä kantaisi kuormammekin. Seudun kanta-asukkaat kyllä varoittivat, että Kazyr-joessa on useita koskia, joissa lautta ehkä hajoaisi tai tarttuisi kiviin. Matkamme tarkoituksena oli tutkia tuo vesitie ja mikäli mahdollista avata se muille matkailijoille. Sitä oli tosin yritetty tehdä ennenkin, mutta huonolla menestyksellä, jopa traagillisinkin seurauksin. Päätimme kuitenkin yrittää.

Noin kaksisataa kilometriä taivalsimme vuorista metsämaastoa porokaravaanilla. Siten tulimme Kazyrille. Sinne päästyämme heitimme hyvästit saattajalle ja kyhäsimme lautan, jolla laskimme jokea alas kolmattasataa kilometriä. Laskimme "läpipääsemättömiä koskia" ja lukuisia pienempiä putouksia. Matkanteko vaati rohkeutta, sisua ja taitoa. Toisinaan peloitti filmata tuollaisia laskuja rannaltakin. Mutta Przhiemski, Dejev, Meleshin ja Zhutovski pysyivät lautalla koko matkan, jollei oteta lukuun Bazybain koskea. Se oli sentään liian peloittava. Annoimme lautan mennä tyhjänä ja nostimme varusteet selkäämme.

On kuitenkin varmaa, että tämä Kazyrin viimeinenkin köngäs tulee voitetuksi!

Tänä kesänä sama ryhmä lähtee jälleen Sajanille, sillä tuon seudun kerran nähtyään ei voi olla palaamatta sinne uudelleen...

Kuvat kirjoittajan ottamia.

Moskova. Retkeilijäin klubi. Täältä saavat alkunsa monet kaukaiset matkareitit.

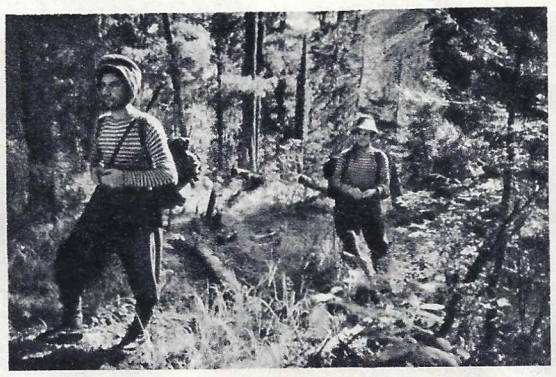

Taigan sylissä.

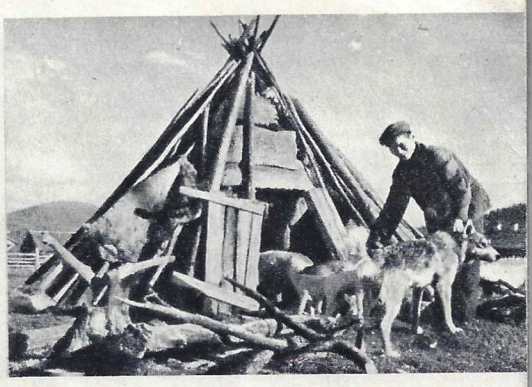

Tafalarilaisen metsästäjän kota.

Porot ovat taigalaisen ainoat ajokit.

Kukat viihtyvät lumen ja ikuisen jään naapurina.

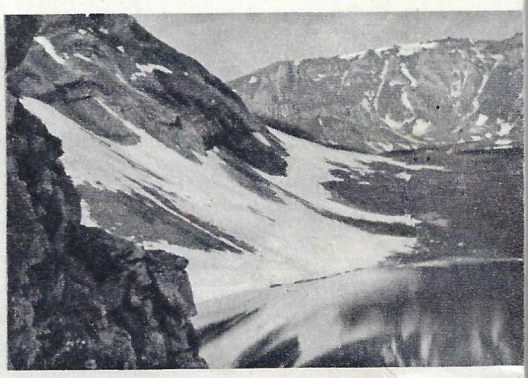

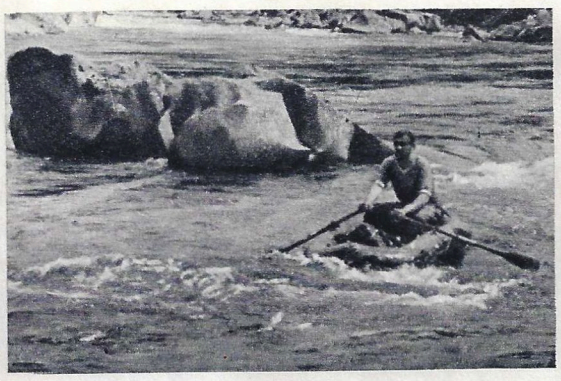

Ylä-Kitatin koskella.

Hopeaketun pennut ovat äkäisiä otuksia.

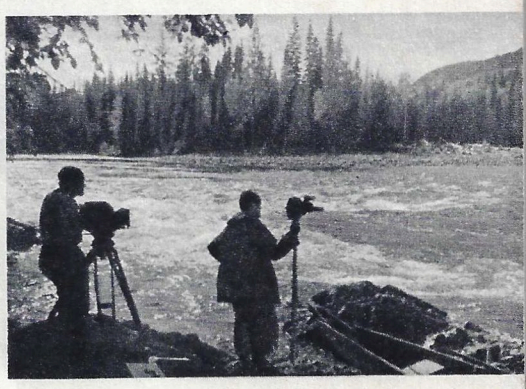

Lauttaa odotellessa. . .

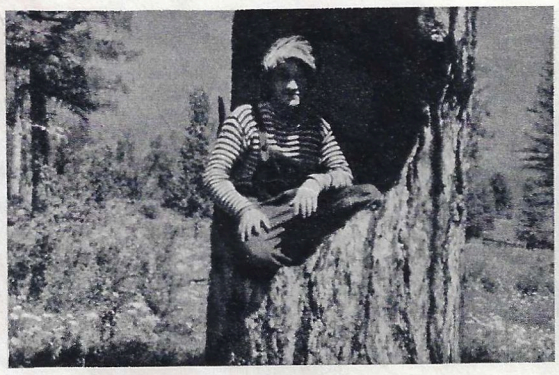

Puiden onkaloissa saattaa asustaa muitakin kuin oravia.

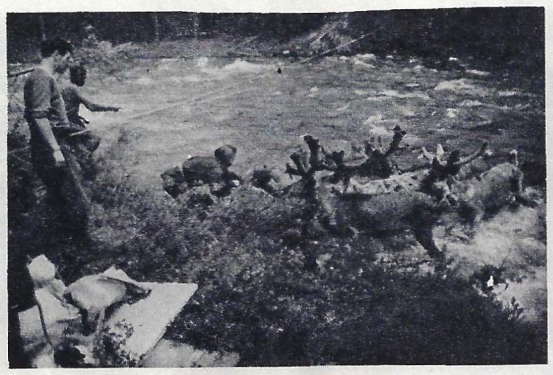

Mistä ei pääse kahlaten siitä mennään yli köysisiltaa käyttäen.

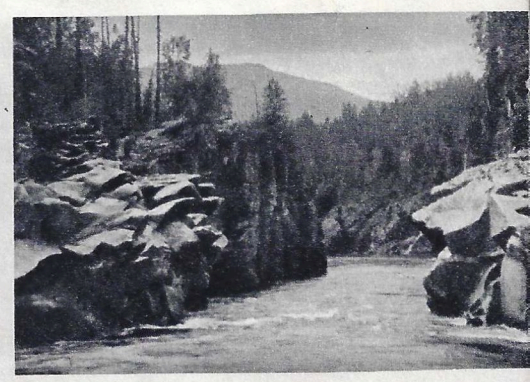

Poskenkoski on jäänyt taakse.

Kuvissa (vasemmalta): 1. Lauttapuiden raahaaminen jokirantaan on hikistä hommaa. 2. Vesiputous Sajanin vuoristossa. 3. Tästä tulee maukas kalakeitto. 4. Paljon helpompi on filmata kuin olla ylitysvuorossa.

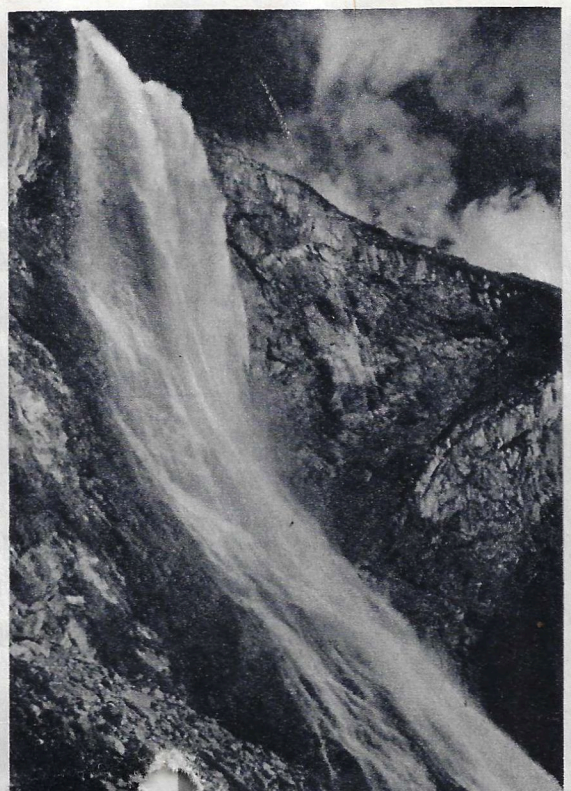

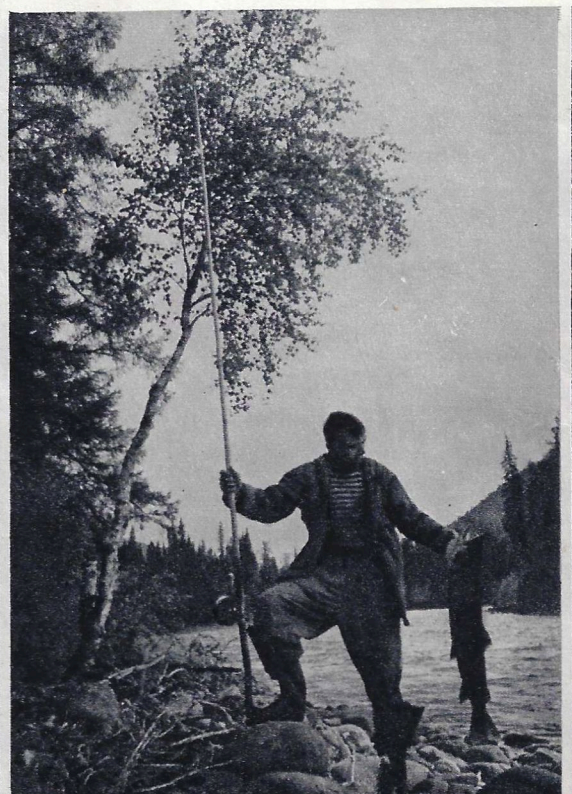

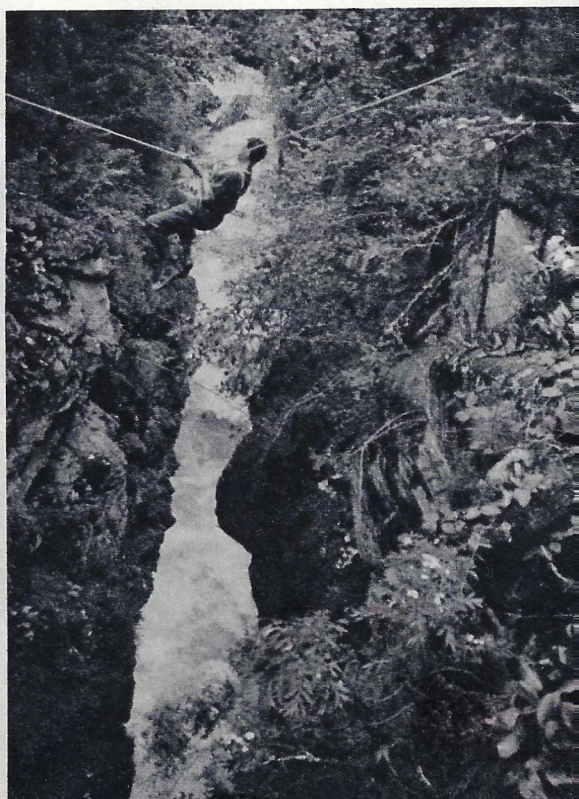

Musa Dzhalilille nimetyn ooppera- ja balettiteatterin uusi talo Kasanissa.

TATARIAN TASAVALTA esittäytyy

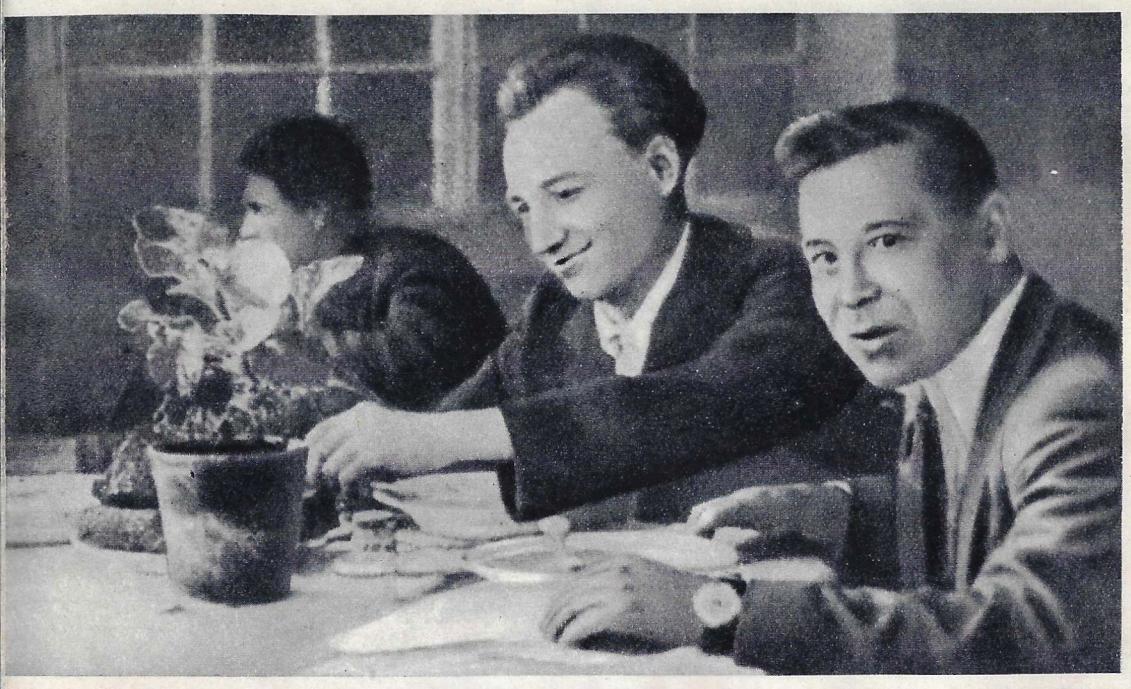

Musa Dzhalil (oikealla) ja säveltäjä N. Zhigonov. Kuva on ajoilta, jolloin he loivat yhdessä oopperaa "Altyn-tshetsh".

Fasistien kädestä surmansa saaneelle Musa Dzhalilille omistettu H. Jakupovin taulu: "Ennen teloitusta!"

Tatarian ooppera- ja balettiteatteri esittää N. Zhiganovin oopperaa "Musa Dzhalil". Nimiosassa Kasanin konservatorion oppilas I. Ishbuljakov.

Tatarian autonomisen neuvostotasavallan kulttuuriministeri **H. RAHMATULLIN.**

M. Dzhalilin runoja, jotka hän kirjoitti Moabitin vankilassa.

Tatarian tasavallan pinta-ala on hiukan suurempi kuin Belgian ja Hollannin pinta-ala yhteensä. Sen kautta virtaavat Volga, Kama, Belaja ja Vjatka. Tatariassa on vuoriöljyä ja kivihiiltä, siellä on kehittynyt teollisuus ja maatalous, jolla on tuhansia traktoreita, kukoistava kirjallisuus ja kuvaamataide sekä vilkas musiikki- ja teatterielämä...

Toisen maailmansodan päätyttyä eräs Belgian entinen sissitaistelija Andre Timmerman toi Neuvostoliiton Brysselin lähetystöön tatarilaiselle runoilijalle Musa Dzhalilille kuuluneen muistikirjan, joka oli kirjoitettu täyteen runoja. Samalla Timmerman toi tiedon runoilijan kohtalosta, josta kotimaassa ei tiedetty mitään. Nyt tämän tatarilaisen runoilijan ja soturin nimi on tullut laajalti tunnetuksi, ja hänelle on kuolemanjälkeisesti annettu Neuvostoliiton sankarin nimi.

Ennen sotaa Musa Dzhalil oli Tatarian kirjailijaliiton puheenjohtajana. Rintamalla hän oli vaikeasti haavoittunut ja joutunut hitleriläisten vangiksi. Gestapo oli sulkenut hänet Moabitin vankilaan ja teloittanut hänet siitä, että Dzhalil oli järjestänyt vankien karkaamista keskitysleiriltä ja harjoittanut maanalaista toimintaa.

Hän oli taistellut elämänsä viimeiseen päivään saakka.

Joko taistellen totuutta puolla,
Tahi orjaksi itsesi myy.
Osa sankarin — ylväästi kuolla,
Osa orjan — kuin katalin kyy!

— kirjoitti Musa Dzhalil.

Musan vankilatoveri täytti hänen viimeisen toivomuksensa ja piti huolen runovihkosta. Neuvostokansa ei unohda tämän belgialaisen antifasistin urotekoa.

Musa Dzhalilin kotimaa, Neuvosto-Tataria, jota hän rakasti niin tulisesti, oli ennen köyhä ja takapajuinen maakunta. Sen teollisuuden muodostivat pääasiallisesti maataloustuotteita jalostaneet alkeellisesti koneistetut laitokset.

Valok J. Halip ja V. Shahovski.

Noita aikoja muistellessani en malta olla mainitsematta muutamia numerotietoja, vaikka jotkut pitävätkin niitä ikävänä luettavana. Minulle ne ovat kansani saavutusten eläviä todistajia.

Kasanin läänissä — johon nykyinen Tataria kuului — oli ennen yksi ainoa julkinen kirjasto. Mutta nyt on Tatariassa 2 500 kirjastoa.

Venäjän euroopanpuoleisen osan viidestäkymmenestä läänistä Kasanin lääni oli lukutaitoisuudessa 44. tilalla. Lukutaidottomia oli tuhatta asukasta kohti 830. Valtion ylläpitämiä kouluja oli silloin tatarilaisia lapsia varten 35, mutta nyt on tasavallassa 3 555 koulua. Lukutaidottomuus on unohdettu asia. Tasavallan 12 korkeakoulussa on 25 000 oppilasta.

Myös terveydenhoito oli Kasanin läänissä sangen huonolla kannalla. Varsin laajalle levinneitä olivat keuhkotauti, lavantauti ja trakooma. Koko läänissä oli ainoastaan 53 lääkäriä. Nykyisin monet taudit tunnetaan tasavallassa vain vanhusten kertomuksista. Tasavallan kahdessa tuhannessa sairaalassa, poliklinikassa, neuvolassa ja synnytyslaitoksessa on nyt 4 000 lääkäriä ja 10 500 sairaanhoitajaa.

Voidaanko tällaisista saavutuksista puhuttaessa sivuuttaa numeroita!

Kaikki on muuttunut sitten Lokakuun 1917, jolloin valta siirtyi neuvostoille. Kansalaissodan päättymisen jälkeen, toukokuun 27 päivänä 1920, perustettiin Tatarian Autonominen Sosialistinen Neuvostotasavalta, väkiluvultaan suunnilleen yhtä suuri kuin Norja.

Tatarian teollisuuslaitokset valmistavat nykyisin tuotteita lähes sata kertaa enemmän kuin ennen vallankumousta. Sinne on perustettu konerakennusteollisuus, kemiallinen ym. teollisuusaloja. Vasta kymmenen vuotta sitten tasavaltamme alueelta löydettiin vuoriöljyä, mutta nyt on Tataria jo ohittanut öljyn tuotannossa sellaisen maailmankuulun naftateollisuuskeskuksen kuin Bakun. Tatariasta on löydetty myös korkealaatuista kivihiiltä, jota lasketaan olevan siellä miljardeja tonneja.

Parhaillaan rakennetaan Ala-Kaman sähkölaitosta, joka tulee antamaan voimavirtaa Tatarian öljykentille ja yhdessä muiden voimalaitosten kanssa avaa uusia näköaloja tasavallan talouden kehitykselle.

Tasavallan maatalouden tilaa ei voida edes missään määrin verrata vallankumousta edeltäneeseen.

Entä mihin voidaan verrata Tatarian kansan kulttuurisaavutuksia? Tasavallassa, jossa oli ennen 83 prosenttia lukutaidottomia, ilmestyy 128 sanomalehteä sekä 7 kaunokirjallista ja tieteellistä julkaisua. Kirjojen vuosittainen painos nousee yli kuuden miljoonan. Tatarian kirjailijoiden, mm. kansallisen kirjallisuuden klassikkojen G. Tukain, G. Kamalin ja M. Gafurin tuotteita käännetään monille muille kielille.

Tatariassa on toistakymmentä vakinaista teatteria, jotka kansallisten kirjailijain näytelmien ohella esittävät tatarian ja venäjän kielellä Shakespearen ja Gorkin, Ostrovskin ja Schillerin näytelmiä sekä muiden neuvostokirjailijain ja ulkomaisten dramaturgien tuotteita.

Kasanin uudessa oopperassa, jolle on annettu Musa Dzhalilin nimi, esitetään Tshaikovskin, Verdin, Bizet'n ja kansallisten säveltäjäin oopperoita. Tatarilaiset säveltäjävoimat ovat varttuneet vallankumouksen jälkeen. Heihin kuuluu mm. säveltäjä F. Jarullin, jonka baletti "Shuralé" tunnetaan neuvostomaan rajojen ulkopuolellakin. D. Faizin operettia "Kirjokengät" esitetään useiden veljestasavaltojen näyttämöillä. Yleisen tunnustuksen ovat saaneet osakseen myös N. Zhiganovin, A. Valiullinin, A. Kljutsharevin, M. Muzafarovin ja R. Jahinin sinfoniat ja konsertot.

Toukokuussa 1957 järjestetään Moskovassa Tatarian kirjallisuus- ja taidepäivät. Ne eivät ole vain kirjailijain ja säveltäjäin, taiteilijain ja näyttelijäin työn ja taidon, vaan tasavaltamme kaikkien elämänalojen saavutusten esittely.

M. Faizin näytelmä "Galija-banu" Menzelinskin kiertävän maaseututeatterin näyttämöllä. Galija-banun osassa Nasime Ziganshina, Halilin osassa Envar Feshetdinov. →

Tatarian ansioitunut näyttelijä Usman Almejev kaanin visiirin Urmain osassa N. Zhiganovin sankarioopperassa ''Altyn-tshetsh'' Tatarian oopperа- ja balettiteatterin näyttämöllä.

Alkukuvaelma oopperasta ''Altyn-tshetsh''. Etualalla Tatarian kansannäyttelijä Munira Bulatova sokean Tugzakin osassa.

Tanssi F. Jarullinin baletista ''Shuralé''.

Tatarian tasavallan kansannäyttelijä F. Kamalova ja Venäjän federation kansannäyttelijä H. Abzhalilov N. Isanbetin näytelmässä "Huzha Nasretdin" (Tatarian akateeminen teatteri).

Maksim Gorkin näytelmässä "Vanhus" Kasanin venäläisessä teatterissa esittää pääosaa Neuvostoliiton kansannäyttelijä N. Jakushenko.

Kohtaus paikallisen kirjailijan, opettaja J. Aminovin näytelmästä "Kirjoittamattomat lait" (Menselinskin kiertävä maaseututeatteri).

J. Zhilina Lagutinan osassa A. Afinogenovin näytelmässä "Lastensa äiti".

Toveri Jkt

Valok. ja kirj. J. Korolev.

— Käytäntö neuvoo ja yhteinen kokemus auttaa. Näin syntyvät meillä keksinnöt, — kertoo insinööri J. V. Ivanov, jonka tilillä on yli 90 järkiperäistämisaloitetta.

Sorvaaja V. D. Drokin käy usein JKT:ssa: hän on tuonut tänne kahdeksankymmentä uutta teknillistä ajatusta.

Suuritehoisen turbiinin roottoria työstetään. **Valok. P. Manyish.**

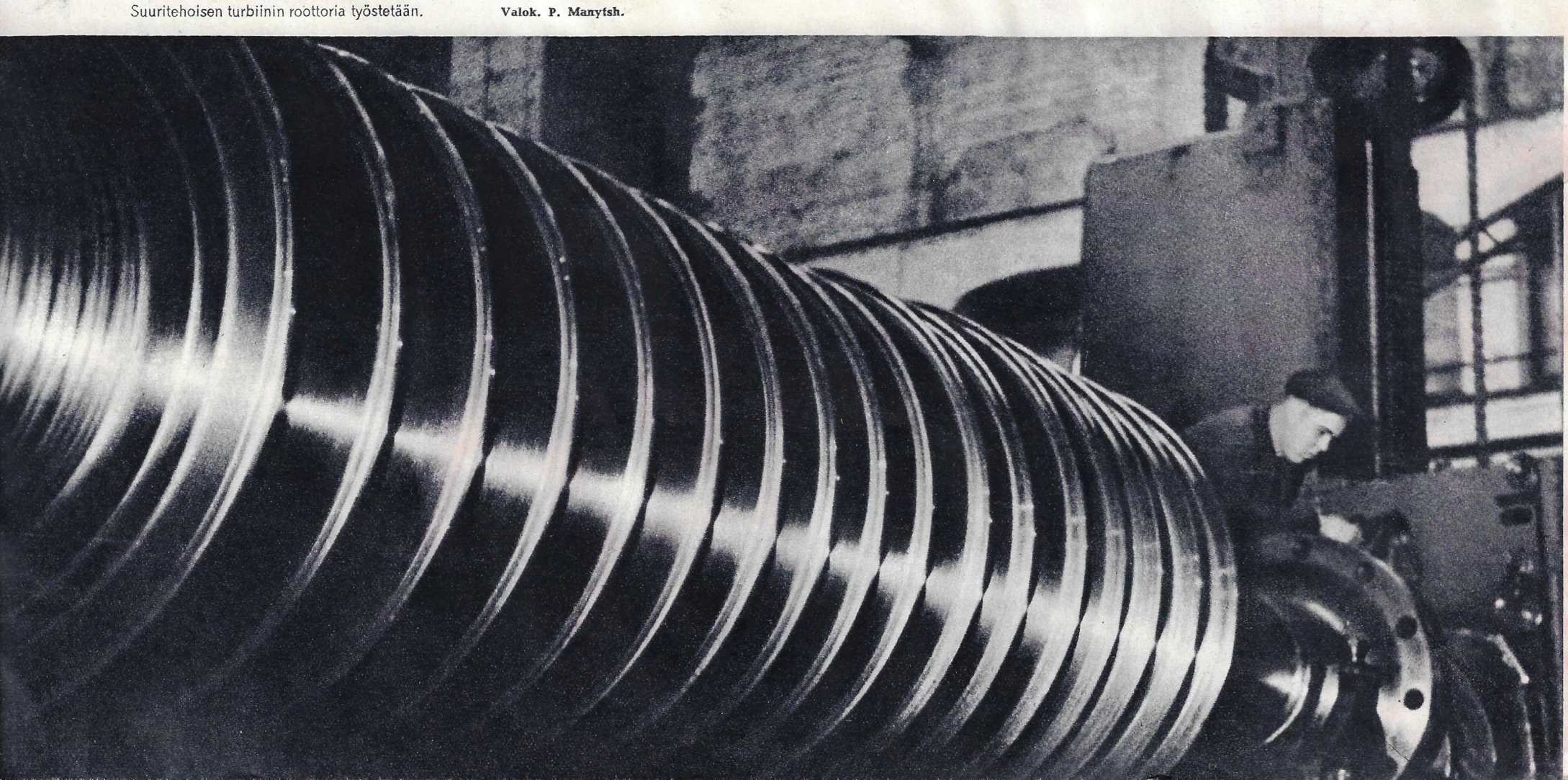

Harkovin turbiinitehdas sai hiljattain tehtäväkseen rakentaa turbiinit erästä uutta voimalaitosta varten. Konstruktoreille, insinööreille ja työläisille se toi paljon touhua ja kiirettä: oli suunniteltava työvaiheet, luotava uusia apulaitteita ja työvälineitä. Toisinaan nousi eteen vaikeuksiakin.

Yli-insinöörin huoneessa pohdittiin kerran turbiinin siipien kiinnitysuurteiden työstämiskeinoja. Tehtävän ratkaisemisesta riippui tilauksen täyttämisen aika sekä koko koneiston hinta.

Miten olisi meneteltävä? Olisi voitu tilata sitä varten erikoiskone. Mutta sen suunnitteleminen, valmistaminen ja asentaminen olisi ottanut useita kuukausia ja aiheuttanut suuria kuluja. Asiasta tehtiin useita ehdotuksia. Jokainen ehdotus käsiteltiin huolellisesti, mutta mikään niistä ei kestänyt yleistä arvostelua. Viimeisen puhujan vaiettua yli-insinööri kysyi:

— Mitä mieltä Jkt on asiasta?

Pöydän takaa nousi vanhahko kuivaluinen mies.

— Ehdotamme, että...

Kohta miehen ensimmäisten sanojen jälkeen heräsi toisissa vilkasta kiinnostusta, toisissa taas näkyi epäilyksen itua. Kädet ojentuivat muistioihin, kuului huomautuksia ja lopulta virisi puhujan esittämistä piirustuksista ja laskelmista vilkas keskustelu, joka päättyi ehdotuksen hyväksymiseen; ehdotus tarjosi nokkelan, yksinkertaisen ja taloudellisen ratkaisun asiaan.

Seuraavana pulmakysymyksenä oli siipien hionta. Eikä sitä ollut sen helpompi ratkaista. Jälleen syntyi väittelyä ja taas sama mies teki ehdotuksen, joka osoittautui parhaaksi.

Aloin tuntea kiinnostusta tuohon neropattiin, jolla oli niin omituinen nimikin — Jkt. Mikä hän on miehiään? Miksi hänen ehdotuksensa vetävät useimmiten voiton? Päätin tutustua mieheen lähemmin, ja neuvottelun päätyttyä meninkin puhuttelemaan häntä.

— Toveri Jkt, — aloitin tunkeutumiseni...

— "Toveri Jkt"? — hymähti mies ja lisäsi: Nimeni on Gusljakov. Hoidan tehtaan järkiperäistämis- ja keksimistoimistoa, lyhennettynä JKT.

Pyydettyäni anteeksi väärinkäsitykseni ryhdyin utelemaan lähempiä tietoja tästä toimistosta. Mitä se tekee? Miten sen toiminta tapahtuu?

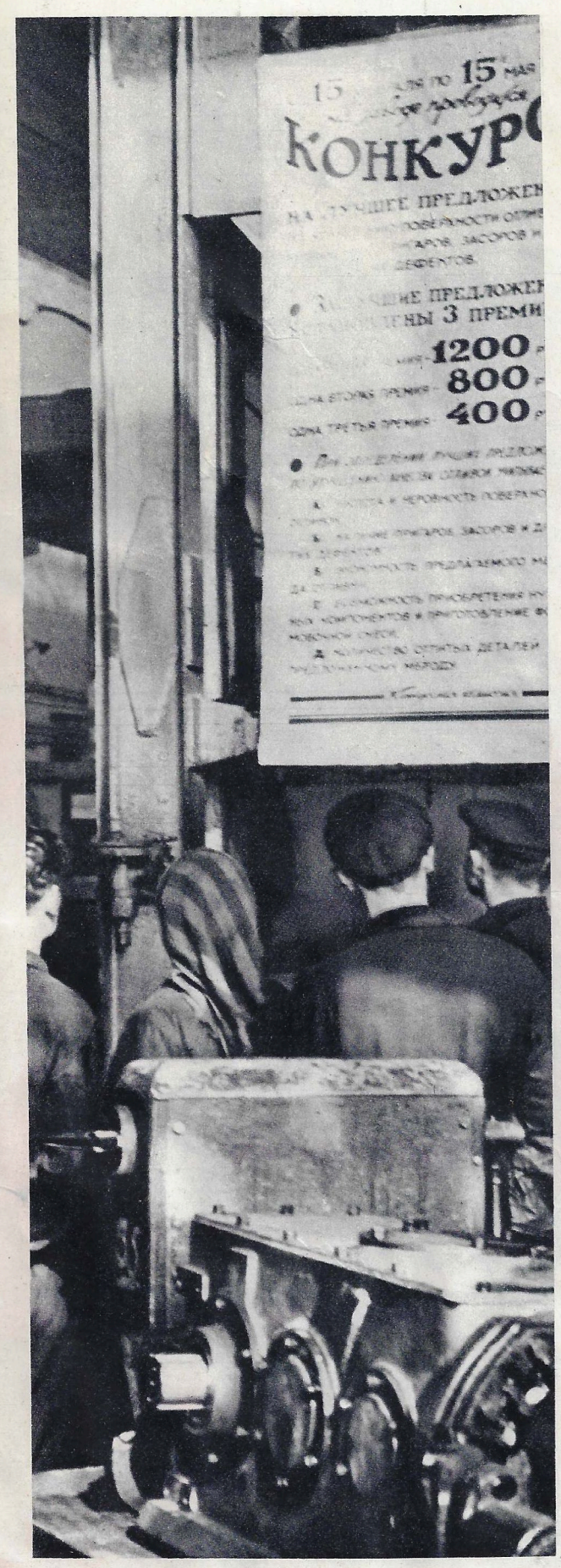

Kuka tekee parhaan rationalisoimisehdotuksen? Se nähdään JKT:n julistaman kilpailun lopussa. Tällaiset kilpailut vetävät mukaansa paljon osanottajia.

Ratkaisu ei ole aina käden ulottuvilla...

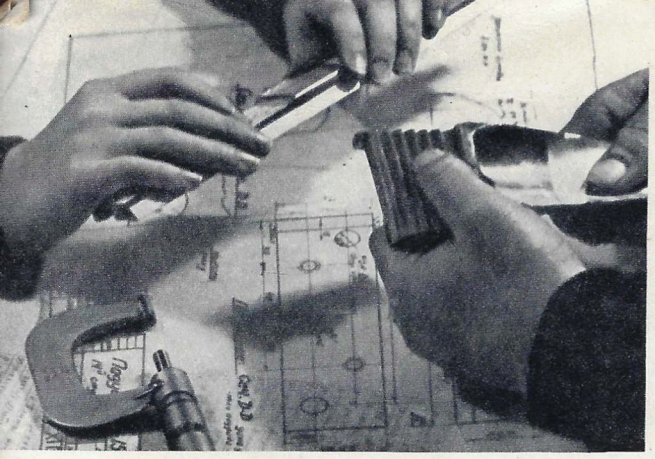

Työläisen keksimä uudistus. Laskelmien ja piirustusten teossa hän sai apua insinööriltä.

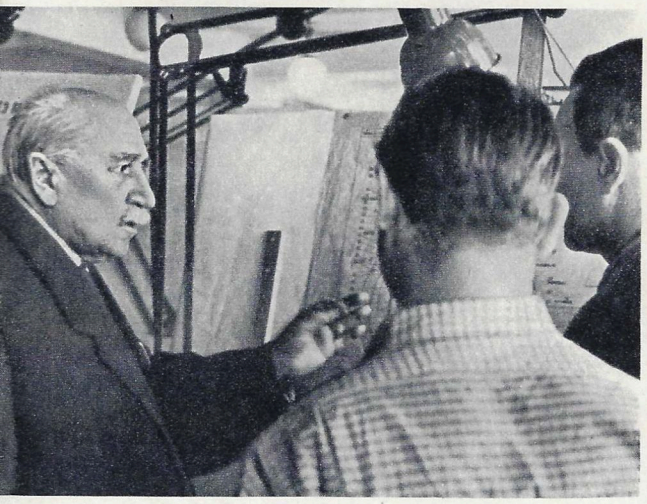

Tieteen ja tekniikan yhteistyötä. Ukrainan tiedeakatemian varsinainen jäsen G. F. Proskura opastamassa tehtaan työntekijöitä.

Toisinaan ei keksintöön alemmassa portaassa kiinnitetä huomiota; silloin tehtaan yli-insinööri ottaa osapuolet puhutteluunsa ja ratkaisee kysymyksen.

Tällaisiin teknillisiin tietovihkoihin kootaan järkiperäistäjien yhteisen kokemuksen tuloksia.

Tehtaan laboratorioissa saattaa usein tavata työläiskeksijöitä.

Puhuteltu kertoi toimiston olevan välittömästi tehtaan yli-insinöörin alaisen, ja sen tehtävänä on edistää ja parantaa tuotantoa. JKT on järkiperäistäjäin yhdyssiteenä ja pyrkii suuntaamaan heidän huomiotaan tehtaalle kulloinkin ajankohtaisimpien tehtävien ratkaisemiseen.

— Toimistomme on, niin sanoakseni, keksintätyön "esikunta" tehtaallamme. Jos haluatte pistäytyä tehdasosastoihin, lähden oppaaksenne — saatte samalla tutustua "keksijäarmeijaamme".

"Pistäytyminen" osastoille merkitsi ainakin kymmenen kilometrin lenkkiä. Siirtyessämme työhallista toiseen sain nähdä koneita, joilla tehtiin monenmoisia osia — toisilla pienen pieniä, toisilla tonninpainoisia. Seurasin voimalaitoksille tilattujen höyry-, kaasu- ja vesiturbiinien kokoamista.

"Toveri Jkt" kertoi ohimennen yksityiskohtaisemmin eri koneista ja selitti teknologisia hienouksia. Hän tunsi tuotantoprosessin perinpohjaisesti. Ja hänetkin näyttiin tuntevan mainiosti. Tuon tuosta oppaani puheille tuli työntekijöitä, jotka yhdessä hänen kanssaan syventyivät mittailemaan ja katselemaan piirustuksia ja kaavoja.

Eräässä osastossa oli melkoisen iso kone, jonka ympärillä hääri haalaripukuisia miehiä. He panivat paikoilleen suurta koneenosaa. Työtä johti pienehkö keski-ikäinen tummatukkainen mies. Hänen suojahihansa juorusivat miehen joko paljon piirtävän tahi kirjoittavan.

— Hän on insinööri Jefim Ivanov, — sanoi JKT:n johtaja, — tehtaamme paras järkiperäistäjä. Erääseen hänen viimeisimpään ehdotukseensa tutustuimme tänään yli-insinöörin luona. Tarkoitan neuvottelussa hyväksyttyä turbiininsiipien kiinnitysuurteiden työstömenetelmää.

Seuraavalla osastolla huomio kiintyi ilmoitukseen, jossa julistettiin kilpailu osien parhaasta valantamenetelmästä. Palkintosummat näkyivät kauas. Miehiä oli lukemassa ilmoitusta. Tällaiset kilpailut herättävät tehtaalla vilkasta mielenkiintoa. Niinpä JKT sai viime vuonna yli puolitoistatuhatta ehdotusta, joista lähes puolet välittömästi työläisiltä.

Oppaani kiinnitti huomiotani koneeseen, joka voimakkaalla tulisuihkulla kuumensi valinkauhaa.

— Tämä laite säästää kymmeniä tuhansia ruplia. Ennen kauhoja kuumennettiin koksilla, mikä oli hankalaa ja samalla kallista lystiä. Sitten työmies Vasili Leontjev ehdotti polttoaineeksi koneiden poistoöljyjä. Hän suunnitteli myös laitteen.

— Sehän näyttää aika konstikkaalta. Eikö sen keksiminen vaatinut erikoistietoja?

— Leontjev esitti ajatuksen ja laitteen toimintaperiaatteet, neuvoja-insinööri teki välttämättömät laskut ja piirustukset.

— Onko olemassa sellainenkin virka kuin neuvoja-insinööri?

— Ei se ole mikään virka. Jokainen asiantuntija pitää velvollisuutenaan antaa toverillista apua uudistajille. Tosin meillä on myös tieteellisiä neuvonantajia, huomattuja oppineita, jotka ovat alituisessa kosketuksessa tehtaaseen. Järkiperäistäjät käyttävät laitoksen laboratorioita, teknillistä informatiota ja kirjastoa. JKT järjestää säännöllisesti näyttelyjä ja esitelmiä sekä tutustumisretkiä muille tehtaille. Meillä on sitä varten erikoinen rahasto. Siitä saamme varat myös koekappaleiden ja laitteiden valmistamiseen hyväksyttyjen ehdotusten pohjalla. Kaikki tuollaiset ehdotukset otetaan tehtaan tuotantosuunnitelmaan, ja JKT valvoo niiden toteuttamista. — Niin, että jos asiaa oikein ajattelee, niin JKT on todellakin toveri, uudistajiemme ystävä. Kaikki ei tietenkään mene aina kitkattomasti. Keskuudessamme on vielä sellaisiakin, jotka suhtautuvat kylmäkiskoisesti järkiperäistäjäin ehdotuksiin eivätkä aina anna niille sitä arvoa minkä ne ansaitsevat. Keksijät ovat kuitenkin tunnetusti sinnikästä väkeä, ja me pidämme heidän puoltaan. Siinä suhteessa saamme aktiivista apua myös tehtaan ammattiosaston yhteydessä toimivalta keksijäin jaostolta.

— Saavatko järkiperäistäjät mitään korvausta aloitteistaan?

— Jokaisen toteutetun ehdotuksen tekijä saa rahapalkkion. Eikä vain itse keksijä, vaan myös kaikki muut keksinnön toimeenpanoon osallistuneet työntekijät.

— Kuinka suurista summista saattaa olla kysymys?

Palkkion määrä riippuu ennen kaikkea siitä säästöstä, mikä laitokselle koituu uudistuksen toimeenpanosta. Niinpä insinööri Ivanov sai viimeisestä ehdotuksestaan kuusituhatta ruplaa. Työmies Leontjeville maksettiin noin viisitoistatuhatta. Ja eräästä ryhmäehdotuksesta jokainen tekijä sai kaksikymmentä tuhatta ruplaa. . .

Juttelumme keskeytti eräs neitonen, joka tuli tehtaan kirjapainosta iso pinkka pieniä kirjasia sylissään.

Toimiston johtaja ojensi niistä yhden minulle:

— Katsokaapa. Tämä on teknillinen tiedoituslehti. Julkaisemme niissä arvokkaimmat järkiperäistämisehdotukset. Osa painoksesta jaetaan tehtaamme työntekijöille ja loput lähetetään muille tehtaille. Ne puolestaan lähettävät meille vastaavanlaisia muistioita. Tällainen teknillisten tietojen vaihto tekee tarpeettomaksi jo ratkaistujen tehtävien vatvomisen.

Se on kollektiivisen luomistyön ja pyyteettömän toverillisen keskinäisavun tulos. Kuinka paljon säästääkään neuvostokansa voimaa, aikaa ja varoja näitä kirjasia laativien työläisten ja insinöörien ansiosta.

Kaikkea menestystä teille, "toveri Jkt"!

— Nyt me sitten rakennamme huvilan! — päätti perheneuvottelu, kun insinööri V. N. Savin oli saanut suurehkon palkkion rationalisoimisesta.

LUUSTA JA SARVESTA

Kaikkea tätä ja paljon muuta oli esillä Moskovassa hiljattain järjestetyssä käsityötaiteen näyttelyssä. Satumainen kasuaari ylvästeli sulillaan. Kirjava perhonen ojenteli siipiään lentoon lähteäkseen. Rantahiekalle ajautunut kala räpisteli eviään. Pingviiniperhe taaperteli tosissaan.

Tällaisia hauskoja ja somia taideesineitä tehdään eläinten luista ja sarvista Moskovan lihanjalostustehtaalla.

Makkara-, kinkku- ym. osastojen ohella teurastamolla on myös osasto, jossa työskentelee luunkaivertajia. Taiteilija Ljudmila Urtajevan johdolla he mestaroivat näitä pikkuesineitä, käyttäen kaivertimena. . . hammasporaa.

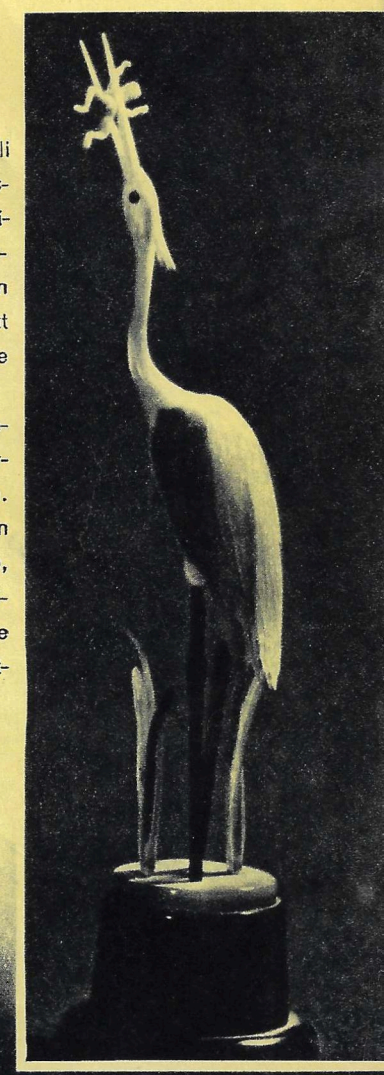

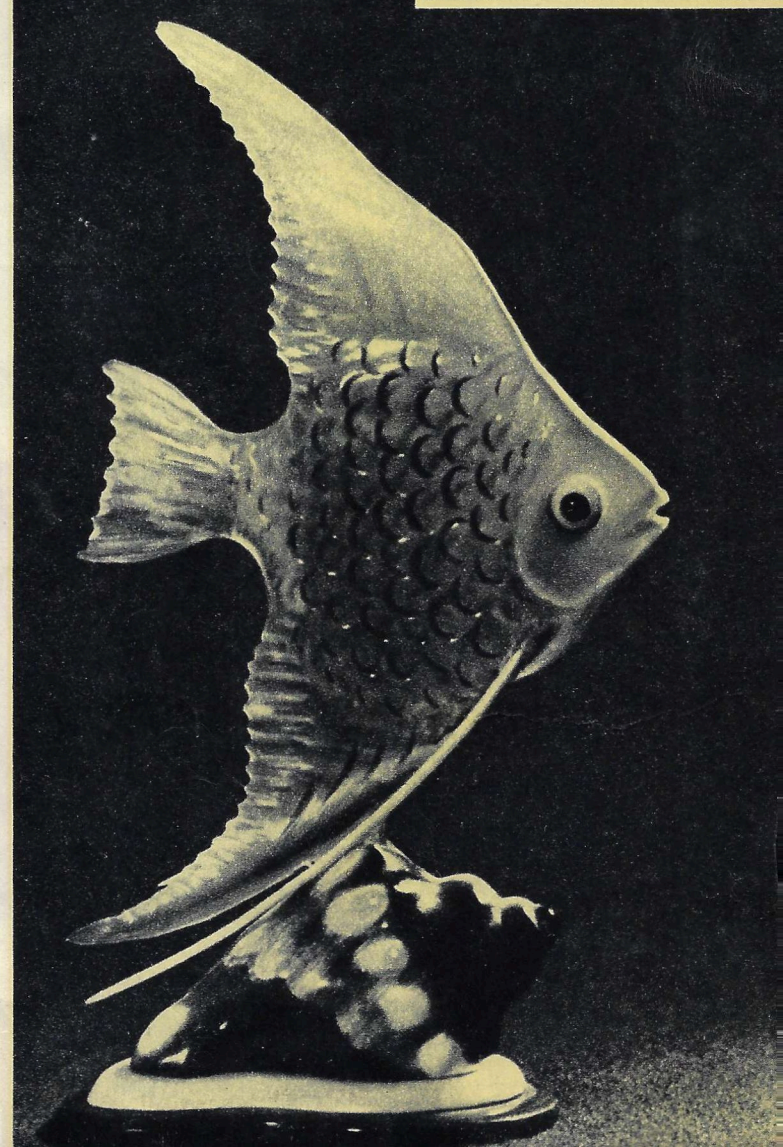

LUKIJAKUNNAN PYYNNÖSTÄ

Imami Ismagil Mushtarejev vastaa

Islamin tunnustaja Ting Chih-kuang Tshangtshunista kirjoittaa: "Kiinassa kunnioitetaan muhamettilaisia sekä heidän tapojaan ja uskontoaan. Haluaisin tietää, millaisessa asemassa muhamettilaiset ovat Neuvostoliitossa". Vastaukseksi hänen pyyntöönsä julkaisemme Neuvostoliiton euroopanpuoleisen osan ja Siperian islamilaisten hengellisen hallinnon, Kasanin moskeijan päämiehen Ismagil Mushtarejevin suoman haastattelun.

Tapasimme hänet Kasanin moskeijassa perjantairukouksen jälkeen. Sitä ennen saimme nähdä, kuinka muessin kutsui korkeasta minareetista muhamettilaisia rukoushuoneeseen.

Saatuaan tietää asiamme Mushtarejev suostui mielihyvällä vastaamaan tshangtshunilaiselle uskonveljelleen ja kertoi seuraavaa:

— Neuvostoliitossa on muhamettilaisia yli 15 000 000. Valtaenemmistö heistä kuuluu islamin pääsuunnan — sunnismin tunnustajiin. Lokakuun vallankumous antoi muhamettilaisille samanlaiset oikeudet kuin kaikille muillekin neuvostokansalaisille. Islamilaisten keskuudesta on noussut paljon oppineita, insinöörejä, lääkäreitä, kirjailijoita, Neuvostoliiton ja Sosialistisen työn sankareita. Muhamettilaisten lapsilla on oikeus sivistykseen ja mahdollisuus opiskeluun maan kaikissa oppilaitoksissa. Uuden kansaneläkelain julkaisemisen jälkeen tuhansia muhamettilaisia on siirtynyt vanhuuseläkkeelle.

Islaminuskoiset nauttivat Neuvostoliitossa samanlaista uskonnonvapautta kuin muutkin neuvostokansalaiset. He saavat suorittaa vapaasti uskonnollisia menojaan ja jumalanpalveluksiaan. Heidän kansallisia tottumuksiaan ja tapojaan pidetään kunniassa. Sellaiset uskonnolliset toimitukset kuin ristiäiset, vihkiäiset, hautajaiset ja muut järjestetään tavallisesti kutsumalla imami kotiin. Juhlapäivinä pidetään suuria jumalanpalveluksia.

Buharassa ja Tashkentissa on islamilaisia pappiskouluja, medresejä. Kairon muhamettilaisessa Al-Azhar-yliopistossa opiskelee useita Buharan medresen entisiä oppilaita, jotka Keski-Aasian ja Kazakhian muhamettilaisten hengellinen hallinto on lähettänyt Egyptiin jatkamaan opintojaan. Paljon Neuvostoliiton muhamettilaisia käy vuosittain pyhiinvaelluksella Mekassa. Minäkin kävin siellä 1953.

Islamilaisten kirkollisia asioita hoitaa Neuvostoliitossa neljä samanarvoista hengellistä hallintoa, joiden keskukset ovat Ufassa, Tashkentissa, Bakussa ja Buinakskissa. Nämä hallinnot valitaan muhamettilaisen papiston ja uskovaisten edustajakokouksessa. Kasanin muhamettilainen seurakunta kuuluu yhdessä kaikkien muiden Neuvostoliiton keskisillä alueilla ja Siperiassa sijaitsevien muhamettilaisten seurakuntien kanssa Ufan hengellisen hallinnon alaisuuteen. Sen puheenjohtajana on mufti Shakir Hijaletdinov.

Muhamettilaiset hengelliset hallinnot julkaisevat uskonnollista kirjallisuutta. Viime vuonna ilmestyi Koranin uusi laitos.

Monivuotisesta isänmaallisesta työstä ja aktiivisesta osallistumisesta rauhan puolustamiseen Keski-Aasian ja Kazakhian islamilaisten hengellisen hallinnon puheenjohtaja mufti Ishan Babahan ibn Abdulmadzhithan palkittiin 1955 Työn Punaisen lipun kunniamerkillä. Hänen poikansa, Keski-Aasian ja Kazakhian muhamettilaisen hengellisen hallinnon varapuheenjohtaja Zijautdin Babahanov on valittu Maailman Rauhanneuvoston jäseneksi.

Neuvostoliitossa asuvat muhamettilaiset pyrkivät laajentamaan yhteyksiään uskonveljiinsä muissa maissa. Tässä tarkoituksessa johtajamme käyvät Idän islamilaismaissa ja vastavuoroisesti kutsuvat vieraikseen muhamettilaisia muista maista. Viime vuonna Neuvostoliitossa vieraili Indoneesian islamilaisten valtuuskunta. Neuvostoliittoon odotetaan muhamettilaisvaltuuskuntia Afganistanista, Intiasta, Pakistanista, Syyriasta ja muista maista.

Haastattelun lopuksi Mushtarejev sanoi Neuvostoliiton muhamettilaisten joka päivä rukoilevan rauhan säilymisen ja työtätekevän neuvostokansan hyvinvoinnin puolesta.

Mardžanin muhamettilainen moskeija Kasanissa. Muessin Safiulla Gizzatulin kutsuu uskovia rukoukseen.

Neuvostoliiton euroopanpuoleisen osan ja Siperian islamilaisten hengellisen hallinnon jäsen imami hatyb hadzhi Ismagil Mushtarejev saarnaamassa seurakunnalle Mardžanin moskeijassa.

Valok. J. Halip ja V. Shahovski.

KIRJALLISUUTTA

ARABIALAISTEN KIRJAILIJAIN TEOKSIA

— Voisinkohan saada luettavakseni egyptiläisiä runoja?

— Onkohan teillä kirja: "Arabialaisia kertomuksia"?

— Koska tulee kauppaan "Tuhannen ja yhden yön tarinoita"? Olen saanut tietää, että kirjasta on otettu uusi painos...

Tällaisia puheita saattaa usein kuulla kirjakaupoissa. Arabimaiden kulttuuri herättää neuvostoihmisissä suurta mielenkiintoa. Neuvostoliitossa on julkaistu toistasataa nimikettä arabialaisten kirjailijain ja oppineiden teoksia sekä kansanrunouden tuotteita yhteispainokseltaan noin 3 000 000 kappaletta. Niiden joukossa on huomattava sijansa aikalaistemme, mm. Mahmud Teimurin, Abdarrahman ash-Sharkawyn, Mawahib al-Kayalyn, Rashid al-Barawyn ja Muchammad Hamsa Oulaishin teoksilla.

Neuvostoliiton suurimmat kustannusliikkeet valmistavat parhaillaan painoon vielä yhtätoista arabikirjailijain teosta. Joukossa ovat "Itämaisen almanakan" ensimmäiset osat. Siihen otetaan mm. juuri venäjänkielelle käännettyjä egyptiläisten, syyrialaisten ja irakilaisten kirjailijain teoksia.

Viime aikoina Neuvostoliitossa on lisääntynyt huomattavasti myös alkuperäisten arabiankielisten kirjojen valikoima. Neuvostoliiton kirjastot nimittäin laajentavat kirjojen vaihtoa arabimaiden kirjastojen kanssa.

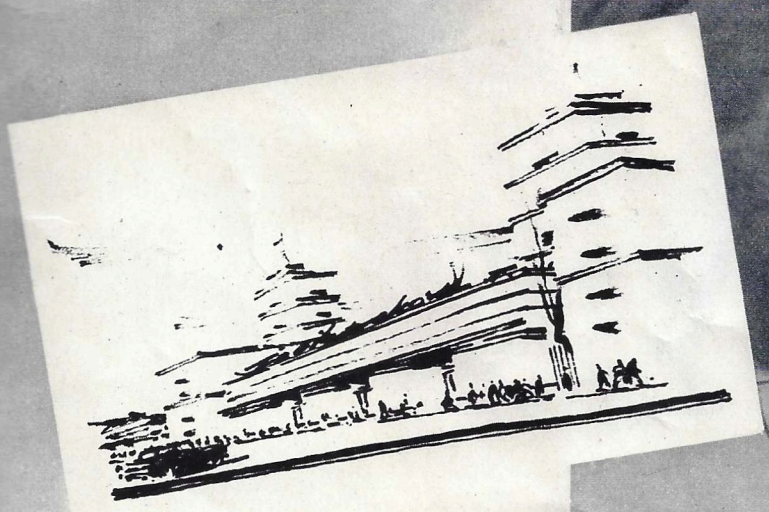

Valok. J. Bagrjanski.

Arkkitehdin havaintoja

J. RUZHNIKOV.

Neuvostolaiset kaupunkien rakentajat antavat paljon työtä karttojen piirustajille. Karttoihin täytyy tämän tästä tehdä korjauksia, merkitä niihin uusia kaupunkeja. Viimeksikuluneiden 30 vuoden aikana on tällaisia korjauksia tehty kolmattatuhatta kertaa: neuvostomaan eri puolille on kasvanut 860 uutta kaupunkia ja 1 206 kaupunkityyppistä asutusta. Jakamalla 860 kolmellakymmenellä saamme nähdä, että joka vuosi on syntynyt keskimäärin 29 uutta kaupunkia, siis runsaasti kaksi kaupunkia kuukaudessa, ja näin on jatkunut 30 vuoden ajan. Kuudennella viisivuotiskaudella rakennetaan asuntoja niin paljon, että niistä voisi muodostaa yli 200 sadantuhannen asukkaan kaupunkia.

MUKAVUUTTA, KESTÄVYYTTÄ, KAUNEUTTA, SÄÄSTÄVÄISYYTTÄ

Pienenkin kaupungin rakentamisessa on paljon työtä. Nykyaikainen kaupunki käsittää tuotantolaitoksia ja asuintaloja, lentokenttiä ja kouluja, teattereita ja elokuvasaleja, rautatieasemia ja stadioneja, kauppatoreja ja sairaaloita; siihen kuuluu laaja maanalainen talous sekä paljon monenlaisia huoltolaitoksia, joista väestö ostaa tarvikkeensa, joihin se tallettaa rahansa, joissa se ajattaa partansa ja teettää vaatteensa...

On ratkaistava monenlaisia ongelmia. Esimerkiksi miten on sijoitettava teollisuuslaitokset, ettei savu häiritsisi asuinkortteleita? Millä tavalla on suunniteltava liikenneväylät, ettei autojen kulkunopeus menisi hukkaan? Miten tehdä asunnot mahdollisimman kodikkaiksi, valoisiksi ja mukaviksi? Miten turvata auringon ja ilman runsaus asunnoissa?

Yhdymme täydellisesti muinaisten ammattiveljiemme tunnettuun sanontaan: ''Mukavuutta, kestävyyttä ja kauneutta''. Mutta Neuvostoliitossa rakennustöiden valtavat mittasuhteet ovat pakottaneet lisäämään siihen vielä ''säästävyyden''. Tällaisista mitoista puheenollen on tosiaankin pidettävä vaari varoista. On laskettu, että säästämällä yhden prosentin kuudenneksi viisivuotiskaudeksi asuntotuotantoon myönnetyistä varoista voidaan rakentaa ylimääräisesti noin 50 000 asuntoa.

Kaksikymmentäkuusi vuotta on Neuvostoliitossa toiminut kaupunkisuunnittelun instituutti. Se on siis Magnitogorskin, Kirovskin ja Montshegorskin ikäkumppani,

Elämä tekee korjauksia asemakaavoihin...

KAUPUNKI PIIRUSTUSPAPERILLA

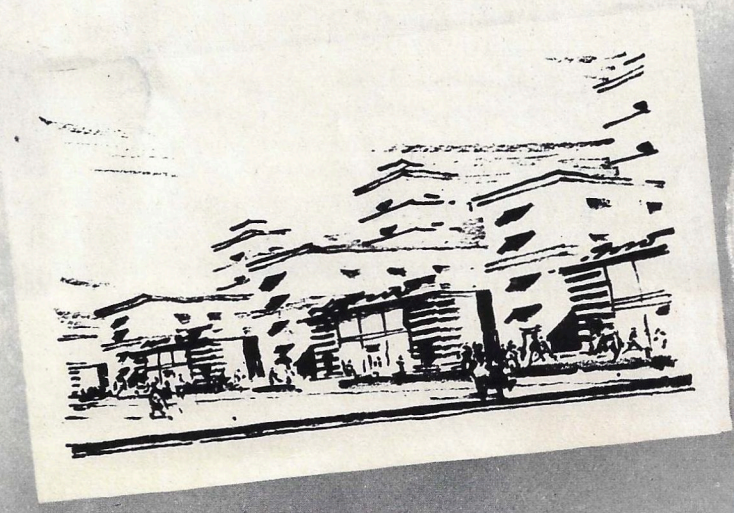

mutta monille muille kaupungeille se on isä. Tässä laitoksessa valmistetaan parhaillaan 170 kaupungin yleissuunnitelmaa.

SUUNTAUS ITÄÄN...

Viime vuosina kaupunkien suunnittelijat ovat kääntäneet yhä useammin katseensa Itään. Siperiassa kiertelee tämän suunnittelulaitoksen tutkimusretkikuntia. On tutkittu sellaisten laajojen alueiden kuin Krasnojarskin ja Bratskin vesivoimalaitosten toimintapiirin taloudellisia mahdollisuuksia. Kerätty aineisto tutkitaan huolellisesti ja sen pohjalla laaditaan alueellisia kompleksisuunnitelmia. Siten häviävät "tyhjiöt" maan itäosan kartalta.

Transsiperian valtaradan varressa on ollut paljon pieniä asemayhdyskuntia: Atshinsk, Taishet, Bogotol, Kansk, Tulun jne. Nyt ne ovat alkaneet kasvaa ja laajentua — tosin toistaiseksi vain tämän suunnittelulaitoksen värikkäissä piirroksissa, mutta huomenna — tiedämme kokemuksesta, että tämä huomen koittaa kohta — nämä paperikaupungit ovat jo todellisuutta.

ASUNTOALUEET

Missä on parempi asua: talossa, joka sijaitsee hälisevän valtaväylän varrella, vaiko talossa, joka seisoo hiljaisen metsän siimeksessä? Vastaus kysymykseen tuskin herättänee erimielisyyttä. Hiljaisessa paikassa, kaukana pölyävästä valtaväylästä on tietenkin parempi ja terveellisempi asua! Mutta kuinka tämä on toteutettavissa?

Tähän asti vallalla ollut periaate, että valtakatujen väliset kaupunkitilat "leikataan" pieniin kortteleihin sivukaduilla, ei tässä tapauksessa kelpaa. Tapa antaa kylläkin mahdollisuuden tyylitellä kadun ulkoasua, mutta ei tarjoa riittäviä mukavuuksia väestölle, koska talot ovat välittömässä kosketuksessa katuun.

Arkkitehtien — ja erikoisesti kaupunkien rakentamista suunnittelevan laitoksen työntekijöiden — alettua kiinnittää enemmän huomiota väestön mukavuuksiin eikä vain talojen ulkoasuun, pääsi voitolle suurempien asuinkortteleiden, ns. asuntoalueiden muodostamisen aate. Tällaisten alueiden pinta-ala on 20—30 hehtaaria. Tällaisella alalla on riittävästi tilaa tuntuville puuistutuksille, kouluille ja lastenhoitolaitoksille. Pääasia on kuitenkin siinä, että asuintalot tulevat kauemmaksi kadusta ja suojatuksi siitä puuistutuksilla. Asuintalojen vapaa sijoittelu alueen sisällä antaa asuntoihin enemmän aurinkoa ja valoa. Asuinkortteleiden suurentaminen parantaa paljon asuinpiirien asemakaavoitusta ja rakentamista ja sallii laittaa leveitä puistokatuja entisten kapeiden tiilisolien asemesta.

Miljoonat ihmiset nauttivat kaupunkien rakentajain työn hedelmistä ja siksi he seuraavat tarkkaavaisesti näiden työtä. Lehdissä ja radiossa sekä työtätekevien edustajain neuvostoissa asukkaat arvostelevat kaupunkien suunnittelijain ja rakentajain työtä, milloin kiittäen milloin taas moittien sitä.

Sanottakoon suoraan, ettei kaupunkiemme suunnittelu ole vielä ihanteellista. Syystä tai toisesta asuinkortteleiden alue jää usein kaunistamatta, toisinaan on työn laadussa paljon parantamisen varaa ja joskus taas arkkitehti sijoittaa talon niin, että osa asuntoja jää vaille aurinkoa. Usein ei huomioida tallitiloja yksityisten autoille, minkä vuoksi niitä täytyy pitää ulkosalla, sateessa ja lumessa. Mutta me näemme epäkohtamme ja ken näkee puutteensa, hän myös korjaa ne.

Neuvostokaupunkien rakentajilla on harvinaisen hyvä mahdollisuus toteuttaa suurisuuntaisetkin suunnitelmansa. Ja kenelle on paljon annettu, siltä paljon vaaditaan!

N. A. Dementjev rakentaa sellaisia kaupunkeja, jotka voidaan sijoittaa pöydälle. Tällaiset pienoismallit ovat havaintovälineinä rakennussuunnitelmien käytännöllisille toteuttajille.

Arkkitehti Jakov Grozovski (v a s e m m a l l a) on osallistunut Volzhskin kaupungin yleissuunnitelman laatimiseen. Hän valvoo myös kaupungin rakentamista suunnitelman mukaan.

Neljättäkymmentä vuotta on toiminut rakennusalalla arkkitehti V. A. Pashkov. Hän on osallistunut Sotshin, Saratovin, Brjanskin, Zheleznovodskin, Taganrogin ja monien muiden kaupunkien rakennussuunnitelmien laatimiseen.

Näkymä Volzhskin kaupungin keskuksesta. Vasemmalla kaupunkisuunnittelun instituutissa laadittu Volzhskin keskustan asemakaava.

—Eipä antanut oikeaa kättä! Onkohan se vasenkätinen? . . Moskovan maaseutualueella sijaitsevan Tshkalovin teknillisen aseman nuoret teknikot ovat valmistaneet nuorisofestivaalia varten toimivan "robotin".

Toimituskunnan jäsen professori G. Babat tapaa nuoria teknikkoja muuallakin kuin lehden palstoilla.

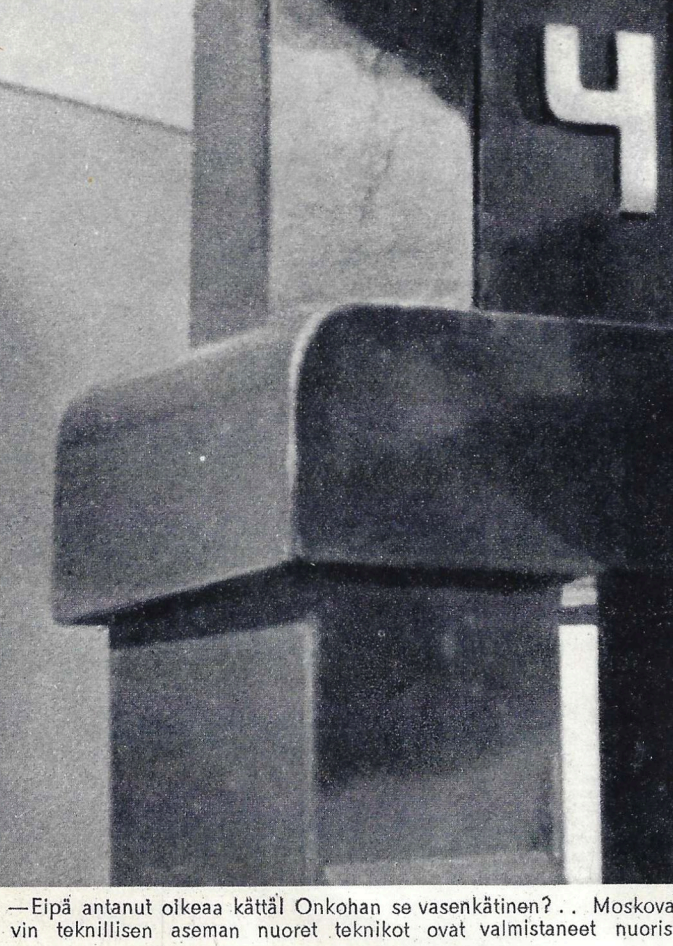

Onko se "Nuoren teknikon" toimituksessa? Täällä konstruktori Kuprianovitsh. . .

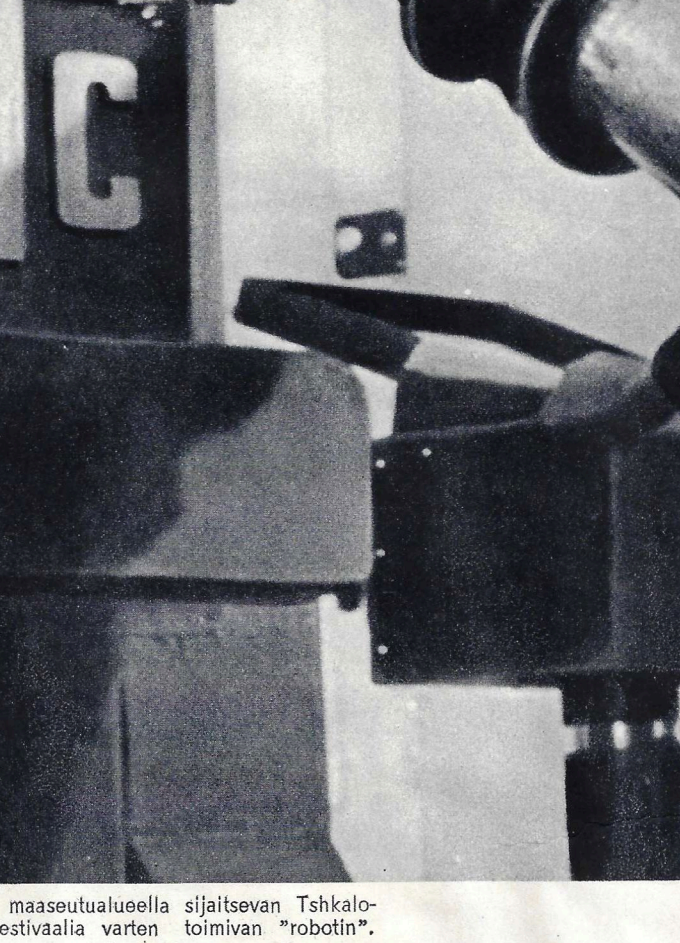

Kyyhkyset pyrähtävät ilmaan hihastal . . Illusionisti A. Akopjan hoitaa lehdessä "taikatemppujen" osastoa.

"NUOREN TEKNIKON" *Vieraana*

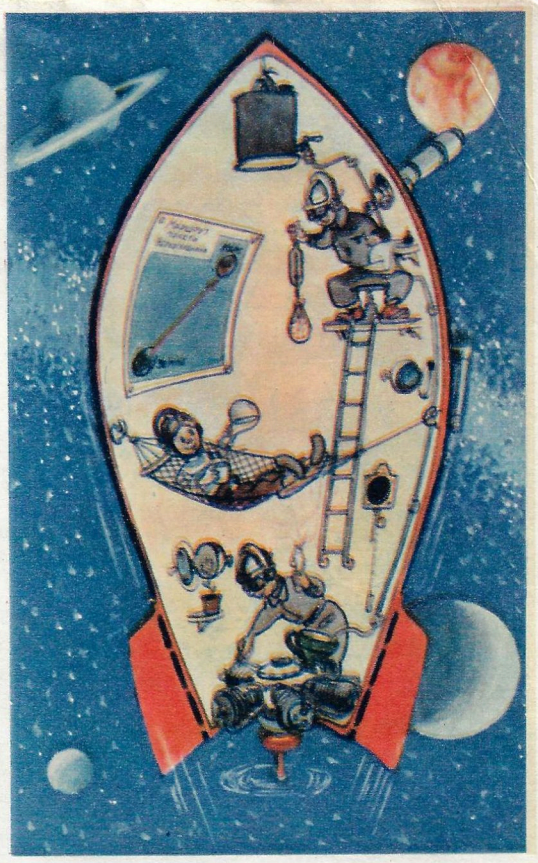

Oleg PISARZHEVSKI.

Valok. J. Tshernyshev.

Aikakausjulkaisu "Nuori teknikko" on alkanut ilmestyä vasta jokin aika sitten. Puhuttaessa sen ensi askeleista ei kuitenkaan ole erehdyttävä sellaiseen säälittelevään sävyyn, jolla usein suhtaudutaan elämänsä taipaleen aloittajiin.

On nimittäin sanottava, että sana "nuori" tämän vastasyntyneen nimessä on jo saanut äkeisiinsä eräitä kriitikkoja, jotka pitävät lasta liian aikavana ja uteliaana sellaisiinkin asioihin nähden, joihin sen ikänsä perusteella ei pitäisi puuttua. Heidän mielestään lapsi käyttäytyy yleensä hiukan omituisesti. Nähkääs kun sen suusta, ei kun sivuilta, kuulee yhtenään sellaisia sanoja kuin elektroni, reaktio ja synteesi; ja se kun peloittelee pienokaisia oikein piirustuksilla, diagrammoilla ja kaavoilla...

Mutta pienokaiset eivät ole siitä millänsäkään. "Nuori teknikko" on tarunomaisen Peukaloisen tai Hiiden hevon lailla lähtenyt heti synnyttyään sellaiseen "laukkaan", että on ohittanut kansan suosiossa monet varsin ansioituneet ja kunnianarvoiset aikakauslehdet.

TUTUSTUKAAMME!

Nuorelle teknikolle, lainausmerkeissä taikka ilman niitä — viimeisessä tapauksessa tarkoitamme k.o. lehden lukijaa — on ominaista harrastuspiirin laajuus. Tämä vastaa täydellisesti nykyajan tekniikan henkeä, johon siihenkään ei ole jäänyt juuri mitään käsiteollisuusajan aineksia. Tieteellisten keksintöjen tie laboratoriosta, jossa ne syntyvät, tehdashalliin, jossa ne aineellistuvat, on ollut toisinaan hyvinkin pitkä. Nykyään se on kuitenkin lyhentynyt niin, ettei useissa tapauksissa tahdo uskaltaa vetää selvää rajaa tieteen ja tekniikan välille.

...Tehdas tuottaa kosmillisia hiukkasia. Joka minuutti se valmistaa monta tuote-erää, joissa kussakin on 10 000 000 000 yksikköä. Ja vaikka vuoden tuotanto painaa suunnilleen noin miljoonasosagrammaa ja miljoonan vuoden tuotemäärä mahtuisi sormustimeen, tehdas on mitoiltaan suuren konepajan kokoinen. Mutta se on silti vain laboratoriolaite, jonka avulla tutkitaan atomiytimen rakennetta. Onko tämä tiedettä vaiko tekniikkaa? — tuntuu professori G. Babat kysyvän "Nuoren teknikon" palstoilla kirjoituksessaan "Kosmillisia hiukkasia tuottava tehdas".

Toiselta puolen on tiede uusine havaintoineen, yleistyksineen ja keksintöineen muuttunut teollisuuden vakituiseksi asukiksi. Esitettäköön eräs esimerkki "Nuoren teknikon" toisesta numerosta. Teollisuuden työntekijöissä, kuten lehti kiintoisasti kertoo, on syntynyt ajatus saada aikaan kemistin ja voimatalousmiehen yhteistyö herättämällä heissä halu polttoaineen käytön parantamiseen. Tässä tapauksessa voimataloustyöntekijät saisivat polttoaineeseen sisältyvän lämmön ja kemistit siinä olevaa arvokasta raaka-ainetta, sementtiä, bensiiniä, maaleja, lääkeaineita ym.

Taiteilija K. Rotov on nähnyt ensimmäisenä Tietäväisen, Herraskaisen ja Pintalaisen, koska hän on ne keksinytkin...

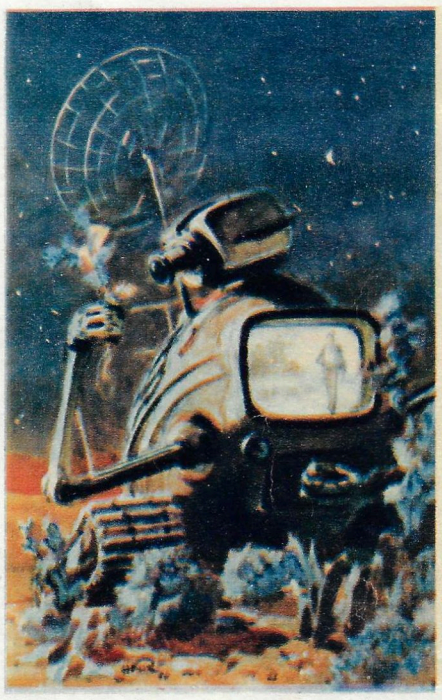

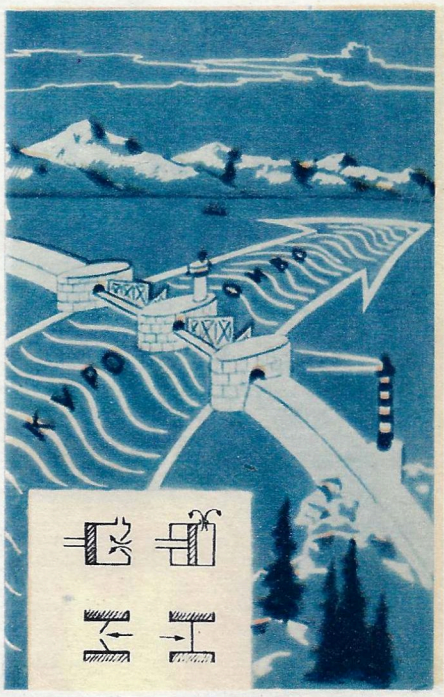

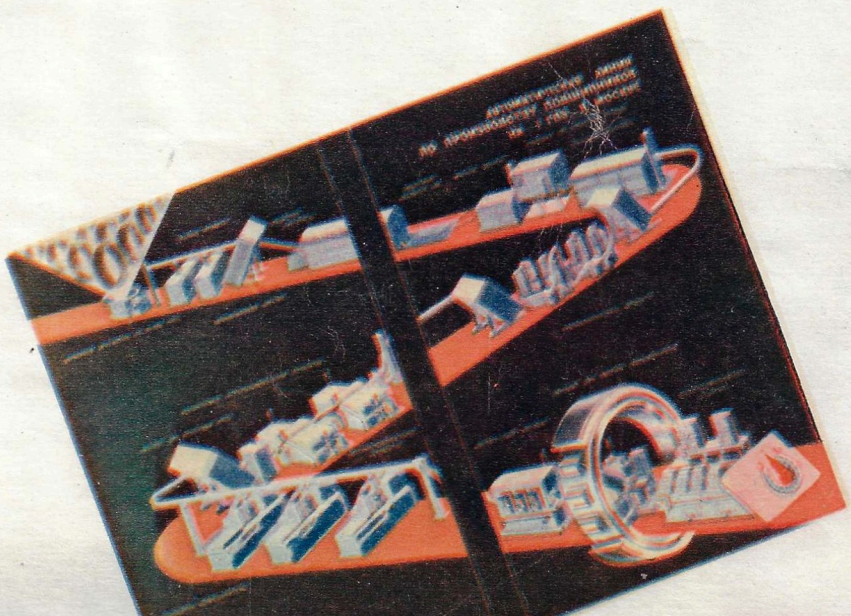

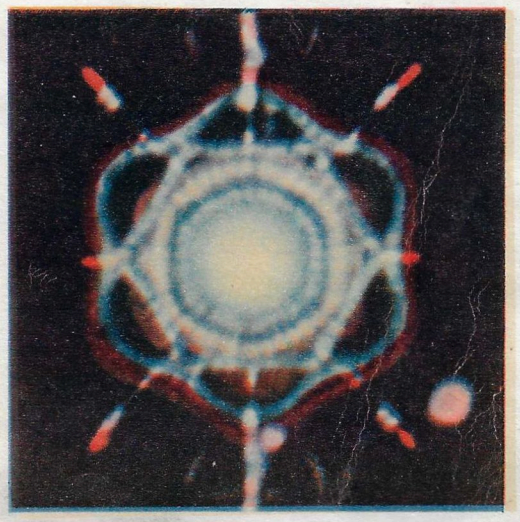

Taiteilija L. Smehov kilpailee mielikuvituksessa ''Uskomaton maailma''-nimisen kertomuksen kirjoittajan kanssa.

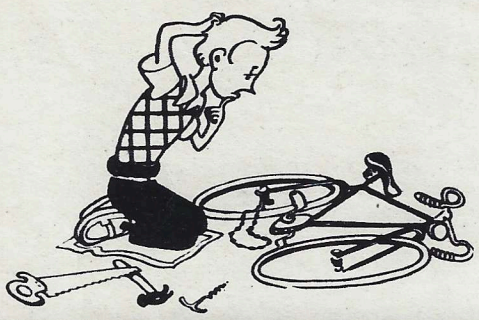

Tässä on pantava viisaat päät yhteen...

VAKAVASTA HUPAISASTI

''Nuori teknikko'' ei suosi tyhjäntoimittajia ja sivustakatsojia. Monella tavalla — leikillisesti sekä asiallisesti — se koettaa korjata eräitä epäkohtia nuorison kasvatuksessa, kehoittamalla esim. rakentamaan ula-aseman, jolla voitaisiin saada yhteys kaupungin kaikkiin puhelimiin mistä paikasta tahansa.

Neuvostoliitossa on saatettu voimaan yleinen kymmenvuotinen oppivelvollisuus. Samoin kuin muutkin suuret historialliset ilmiöt sisältää sekin eräänlaisia sisäisiä ristiriitoja. Eräs sellainen ristiriita ilmenee siinä, että kun 10-vuotisesta koulusta pääsee joka vuosi miljoonia oppilaita, niin korkeakouluihin otetaan vain satojatuhansia. Monet sivistyneet nuoret aloittavat tietoisen työelämänsä teollisuuslaitoksissa taikka maataloudessa, missä esiintyy työvoiman puutetta, samalla kun tekniikan kehitys vaatii, että koneet olisivat älykkäiden ihmisten taitavissa käsissä. Samaan aikaan koululaitos ei anna kasvateilleen riittäviä työtottumuksia.

Kirjallisuuskin on osaltaan syyssä siihen, että tulevaisuuden tekniikasta ja ihmisen osuudesta siinä on syntynyt väärä käsitys. Vielä jokin aika sitten saattoi lehdistä ja tieteellis-fantastisesta kirjallisuudesta lukea naiveja ylistyslauluja kaikkivoivalle tekniikalle... Eräät lyhytnäköiset kirjailijat eivät ole oivaltaneet, että koneistamis- ja automatisoimiskeinot, jotka vapauttavat ihmisen raskaasta ruumiillisesta työstä ja yksinkertaistavat tuotannon ohjaamista, muuttavat ruumiillisen raadannan luovaksi työksi, joka vaatii vakavia teknillisiä tietoja.

''Nuori teknikko'' vastaa kaikkiin näihin ajankohtaisiin kysymyksiin.

— Mille alalle olet aikonut, Aljosha?

— Viilaajaksi.

Vastaajan äänestä kalskahtaa ylpeys. Nuorukainen pitää kunniana päästä niiden pariin, jotka luovat toista luontoa — koneita ja rakennuksia, maan keinotekoisia seuralaisia ja elektronikojeita, uusia ennennäkemättömiä kasvi- ja eläinmaailman edustajia.

Tämä esimerkki on otettu koululaisia koskevasta kertomuksesta, jonka mukaan nuorukaiset saavat yhdessä päästötodistuksen kanssa myös ammattimiehen paperit, mitä varten kerran viikossa tekevät työtä koneen ääressä ja kuuntelevat luentoja metalliopista.

Otimme tämän esimerkin osoittaakseemme, millä tavalla lehti yrittää viehättävässä, tajuttavassa ja vieläpä hupaisassakin muodossa antaa asialle syvän sisällön.

Nyt esiteltäköön lukijakunnalle ne, jotka huolehtivat asian tästä puolesta.

TOIMITUS ILMAN LEHTIMIEHIÄ

Tähän mennessä en ole vielä vakuuttunut siitä, että lehden päätoimittaja Viktor Bolhovitinov on tehnyt lopullisen valinnan fysiikan ja kirjallisuuden välillä. Kummastakin hän puhuu yhtä suurella innostuksella. Ja hänen laaja tutkielmansa huomatusta oppineesta, valovaikutuksen tutkijasta A. Stoletovista on sekin sellaisella temppelin harjalla, jonka toiselta puolelta avautuu tieteellinen tutkielma ja toiselta jännittävä elämäkertaromaani. Tällaisen tieteellis-kaunokirjallisen aiheen parissa Bolhovitinov viihtyy kuin kala vedessä, sillä siinä punoutuu yhteen kaksi kutsumusta, joille hän on rajattoman uskollinen: tiede ja runous. Tiedemiestottumuksesta hän lukee yhtä ahnaasti ja innokkaasti kuin ennenkin tieteellisiä julkaisuja, joissa kerrotaan fysiikan saavutuksista. Samaan aikaan en tunne ketään toista, joka osaisi ulkoa sellaisen määrän unhoon jääneiden ja elävien runoilijain tuotteita. Tällä hetkellä hänet on vallannut halu tapella. Kenen kanssa? Oikeammin, mistä asiasta. Hän paljastaa meille toimituksen toivomuksen:

— Toivomme lehtemme lukijoiksi niitä, jotka vielä tänään kärsimättöminä odottavat fysiikan tunnin loppumista ja menevät välinpitämättömästi koneiden ohi eivätkä tunne mitään halua tehdä jotain omin käsin...

Tavattoman suuritöisten jännitysartikkeleiden ja niiden iskevien otsakkeiden yksinomaisena pyrkimyksenä on paljastaa tällaisille välinpitämättömille nuorille tekniikan kauneus ja suuruus, saada tällaiset kylmäkiskoiset nuoret ihannoimaan työtä tehtaassa ja kaivoksessa, maatalouskoneasemalla ja laivalla, auttaa heitä valitsemaan tekniikan ammattialakseen.

Olemme havainneet, että ''Nuori teknikko'' on kooltaan eräs pienimpiä julkaisuja maailmassa. Se on vain hiukan suurempi postikorttia. Miksi julkaisulle on valittu juuri tällainen koko?

— Sitä ei ole tehty sattumalta. Pyrkimyksenämme on päästä siihen, että lehti seuraisi aina lukijaansa. Olkoon se mukana opintoretkillä ja matkoilla, luettakoon sitä raitiovaunussa ja pidettäköön sitä käsikirjana työpaikalla. Juuri siksi olemmekin tehneet lehdestä sellaisen, että se mahtuu helposti taskuun.

Toimituksen työntekijät eivät ole ammattilaisia sanomalehtimiehiä. Kukin on tuonut toimitukseen yksilöllisen elämänkokemuksensa ja oman kiinnostuksensa vissiin tekniikanalaan.

Kuinka akateemikko Dmitri Sherbakovin onnistuu täyttää toimituskunnan jäsenen tehtäviä, on arvoitus ehkä hänelle itselleenkin, kun ottaa huomioon, että hän on Neuvostoliiton tiedeakatemian geologisen osaston johtaja ja jatkaa omakohtaisesti tutkimustöitään. Juuri jokin aika sitten hän kävi Etelämantereella, josta toi paljon arvokasta aineistoa ja valokuvia. Mutta jo lehden ensimmäisestä numerosta saattaa nähdä, että innostus voittaa kaiken. Kuormituksestaan huolimatta akateemikko on löytänyt aikaa ajatusten vaihtoon nuorten ystäviensä kanssa. Viehättävässä kertomuksessaan Siperiasta hän vetoaa nuorisoon, jonka on vallattava Siperian vuolaat virrat, nostettava sen uumenista satumaiset timanttiaarteet ja raivattava viljelykselle sen koskemattomat lakeudet.

Toinen suuri oppinut, kuuluisa lentokonekonstruktori, Sosialistisen työn sankari Aleksandr Jakovlev on ryhtynyt lehden avustajaksi vanhasta mieltymyksestä lehden lukijakuntaan, mieltymyksestä, jota kaunistavat oman nuoruuden muistot.

Jakovlev perusti aikoinaan Moskovan ensimmäisen lennokkikerhon. Nyt tämä mainio ennätyslentokoneiden ja helikopterien konstruktori on ottanut hoiviinsa lehden ne palstat, jotka herättävät lukijassa halun käydä käsiksi kynään, työkaluihin ja tarveaineisiin ja ryhtyä ratkomaan matemaattisia tehäviä taikka rakentamaan uusia koneita...

''Nuoren teknikon'' toimituskuntaan kuuluu Venäjän luonnon lennokas kuvaaja, kirjailija Leonid Leonov, joka on valmis tuntikaupalla pohtimaan atomiytimen ongelmia ja taivaankappaleiden vetovoiman salaisuuksia. Kätevyytensä vuoksi häntäkin voitaisiin sanoa teknikoksi, vaikkakaan ei kovin nuoreksi. Lehden toimituskuntaan kuuluu myös taiteilija Konstantin Rotov, joka on piirtänyt lehteä varten kolme hupaista tyyppiä: Tietäväisen, Herraskaisen ja Pintalaisen, jotka näyttelevät lehden palstoilla koomillisia osia.

Pieni aikakauslehti ''Nuori teknikko'' on astunut suureen elämään.

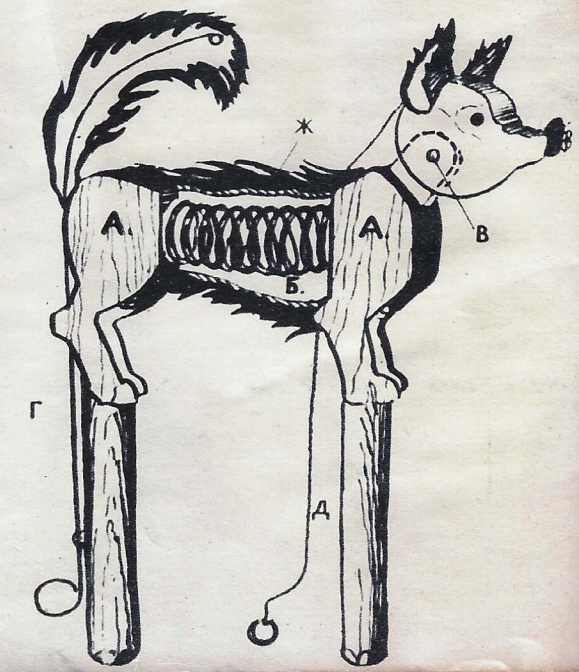

Emme vaadi myönnytyksiä nuoruudellemme! Monet aikuisetkin teknikot olisivat mielellään Moskovan 69. koulun puhelinaseman keksijöitä.

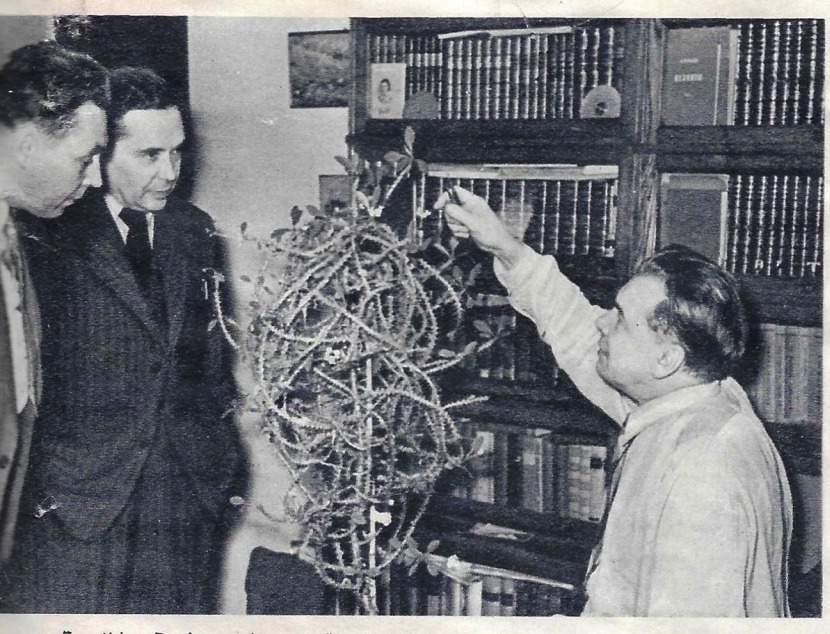

Fyysikko D. Ivanenko — eräs atomiytimen rakenteen nykyisen käsityksen luoja — ja lehden toimittaja V. Bolhovitinov kirjailija Leonid Leonovin vieraina. "Katsokaapa tätä Afrikan aavikoitten kaunotarta!", kehoittaa kirjailija. "Myrkykäs, mutta taitavasti käsiteltäessä täysin vaaraton".

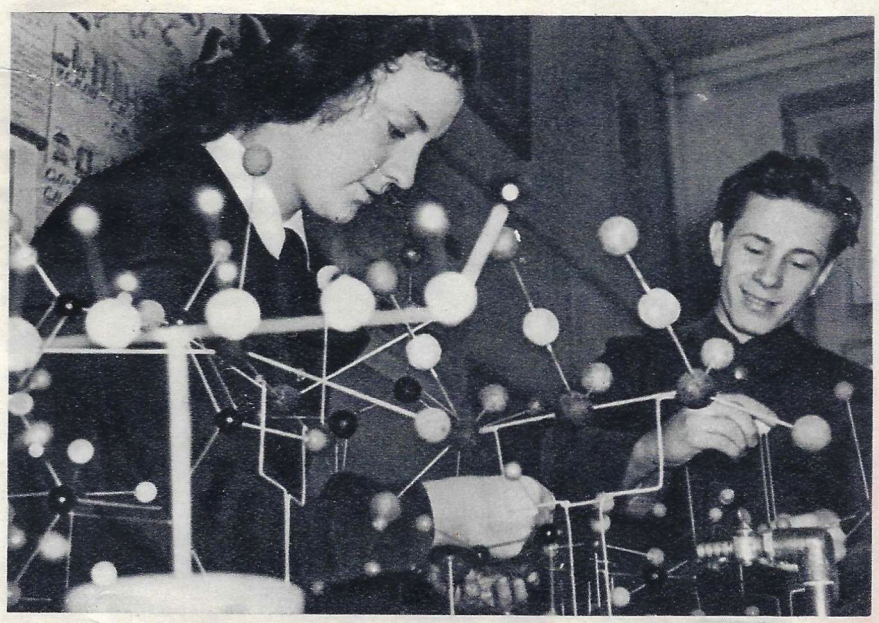

Aineen rakenteesta päästään paremmin perille tutkimalla sitä omin käsin tehtyjen mallien mukaan.

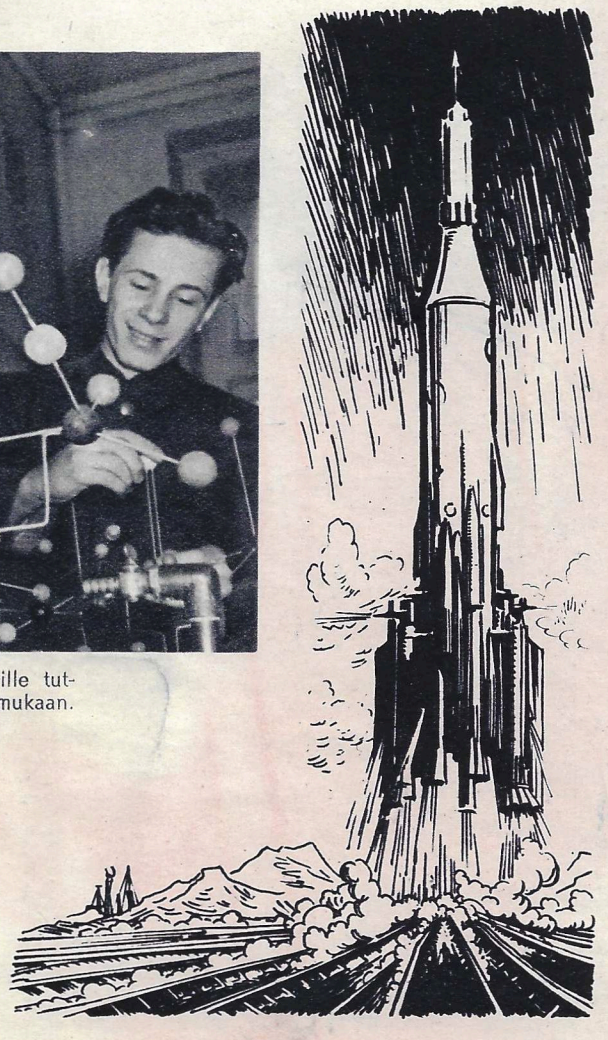

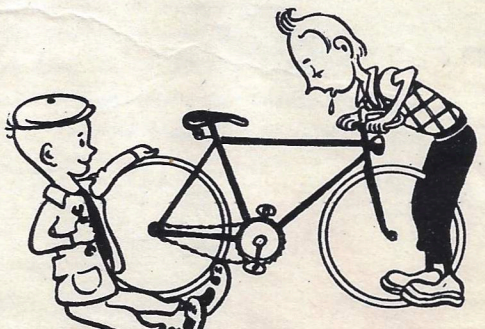

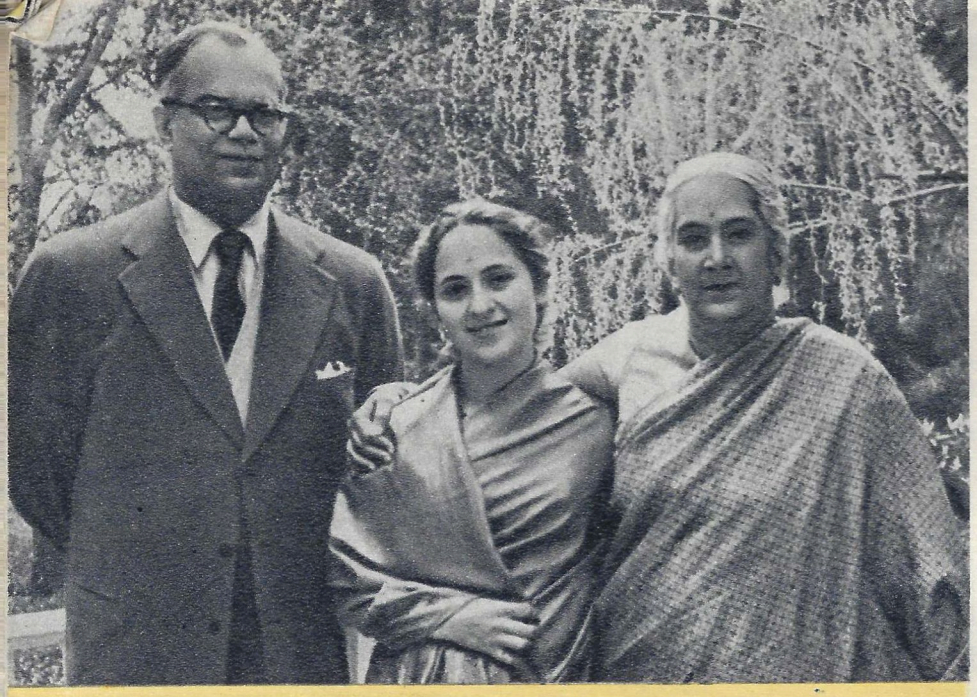

Neuvostoliitossa oleva Intian suurlähettilās Menon, Natasha Pugatsheva ja rouva Menon Sotshissa (1956).

NATASHA ON SAANUT KUTSUN INTIAAN

Neuvostolainen koulutyttö Natasha Pugatsheva Sotshin kaupungista sai hiljattain kutsun saapua Intiaan tanssikouluun.

Hän ei ole koskaan ollut Intiassa, mutta on mieltynyt siihen, sen lahjakkaaseen kansaan ja omaperäiseen taiteeseen. Tyttö on tosiaankin viehättynyt tanssiin, hän on myös hyvä piirustaja ja jäljentää taitavasti intialaisia taideteoksia. Hän kerää intialaisten taiteilijain taulujäljennöksiä, pitää intialaisista elokuvista ja lukee Intian klassillista ja nykyaikaista kirjallisuutta.

Opeteltuaan itsenäisesti useita intialaisia tansseja tyttö esittää niitä taidekerhon iltamissa. Sotshissa vieraillut Intian suurlähettiläs K. P. S. Menon oli puolisoineen läsnä eräässä tällaisessa tilaisuudessa. Hän oli haltioissaan nähdessään miten venäläinen koulutyttö esitti intialaisia tansseja. Hyvin pian nuori tanssijatar saikin kutsun Intiaan.

— Intiaa ajatellessani, Natasha kertoo, mielikuvitukseni loihtii esiin kuvia tämän työtärakastavasta kansasta, sen käsin rakennetuista satulinnoista ja temppeleistä, sen ihanista taideteoksista. Saan nähdä tämän kaiken omin silmin ja tutustua välittömästi intialaiseen tanssitaiteeseen.

ILMAMEREN VALAITA

On kulunut vuosi siitä, kun Euroopan ja Aasian lentoreiteillä alkoi liikennöidä neuvostoliittolaisia TU-104 suihkukoneita. Lyhyessä ajassa ovat nämä loistokoneet saaneet vaativimpienkin matkustajain tunnustuksen. . .

TU-104 suihkukoneet ovat kuitenkin pitkien matkojen koneita. Lyhyille matkoille sopivat paremmin Ukraina-nimiset turbiinipotkurilla varustetut nelimoottoriset matkustajakoneet. Kyseiset O. K. Antonovin konstruoimat lentokoneet ottavat 84 matkustajaa ja 3,5 tonnia lastia. Näiden lentokoneiden nopeus on 600 kilometriä tunnissa. Kuljetuskustannukset Ukraina-koneella käyvät tuntuvasti halvemmiksi kuin tavallisilla lentokoneilla ja maksavat suunnilleen yhtä paljon kuin makuupaikka rautatievaunussa.

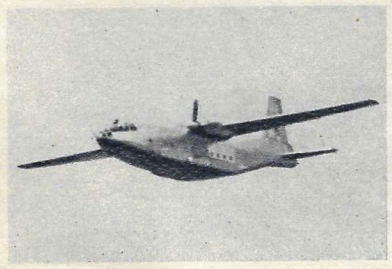

Sama konstruointitoimisto on suunnitellut toisen pikalentokoneen, niinsanotun "Siipivalaan", jolla voidaan kuljettaa kokonaisia autoja, raivaustraktoreita, isoja työstökoneita ja vieläpä pieniä talojakin. Lentokoneen leveistä ovista pääsee vapaasti sisään nykyaikainen linja-auto. Samalla on sanottava, että uusi lentokone kuluttaa polttoainetta puolta vähemmän kuin tavallinen lentokone.

Kumpikaan edellämainittu lentokone ei tarvitse ilmaan noustakseen ja maahan laskeutuakseen isoja tiloja eikä betonisia kiitoratoja.

Kuvissa lentokoneiden konstruktori O. K. Antonov ja hänen suunnittelemansa lentokoneet Ukraina ja Siipivalas.

Mauthausenin sankareille

Sadanseitsemänkymmenen kilometrin päässä Wienistä luoteeseen on ryhmä rakennuksia, joita ympäröi korkea muuri ja piikkilanka-aita. Se on Itävallan kansallinen muistomerkki, Mauthausen — joka oli hiljan eräs kammottavimpia keskitysleirejä.

Mauthausenissa surmattiin saksalaisia fasisminvastustajia sekä sotavankeja ja kaikkien Euroopan maiden isänmaanystäviä, jotka taistelivat hitleriläistä ruskeata ruttoa vastaan.

Toisen maailmansodan aikana fasistit kiduttivat tällä keskitysleirillä kuoliaaksi yli 120 000 henkeä. Fasistit eivät kuitenkaan voineet murtaa Mauthausenissa päivä päivältä kasvanutta vastarintaliikettä. Eri kansallisuuksiin kuuluvat ihmiset, siinä luvussa myös kymmenet tuhannet neuvostokansalaiset, muodostivat siellä taistelukomiteoita, joita johti leirin kansainvälinen vastarintakomitea.

Paikkakunnan vapauttamisen jälkeen henkiinjääneet Mauthausenin vangit vannoivat käyttävänsä kaikki voimansa, jotteivät sodan kauhut enää koskaan toistuisi. Jäähyväisvalassaan he lupasivat: "Me tulemme kulkemaan samaa tietä, taistelemaan kaikkien kansojen vapauden, keskinäisen kunnioituksen ja yhteistoiminnan puolesta". . .

Joka vuosi toukokuussa Mauthausenin entisten vankien kansainvälinen komitea järjestää mielenosoituksia vapautumisen muistoksi. Tänä vuonna tämän mielenosoituksen aikana paljastetaan muistopatsas neuvostosotureille ja Mauthausenissa surmansa saaneille neuvostokansalaisille.

Kuvassa osa moskovalaisen kuvanveistäjän V. Tsigalin valmistamasta muistopatsaasta.

SÄHKÖLAITOS MERELLÄ

Eikö kuulostakin kummalliselta! Olemme tottuneet puhumaan sähkölaitoksista jokien varsilla, vuoristossa, maan sisässä, pohjoisen napapiirin tuolla puolen, vieläpä aavikoillakin. Mutta merellä. . .

Sellainen on kuitenkin olemassa. Se on Kaspianmerellä, niinsanotuilla Öljykallioilla, mihin on kasvanut paalujen päälle kokonainen kaupunki. Nyt kaupungin asukkaat saavat sähkövoimaa omalta sähkölaitokseltaan, joka on rakennettu keinotekoiselle saarelle.

Kaspianmerellä on lukuisia öljylähteitä, joilla on suuri merkitys öljyntuotannon kohottamisessa, mikä Azerbaidzhanin osalta nousee tänä vuonna miltei 16 miljoonaan tonniin.

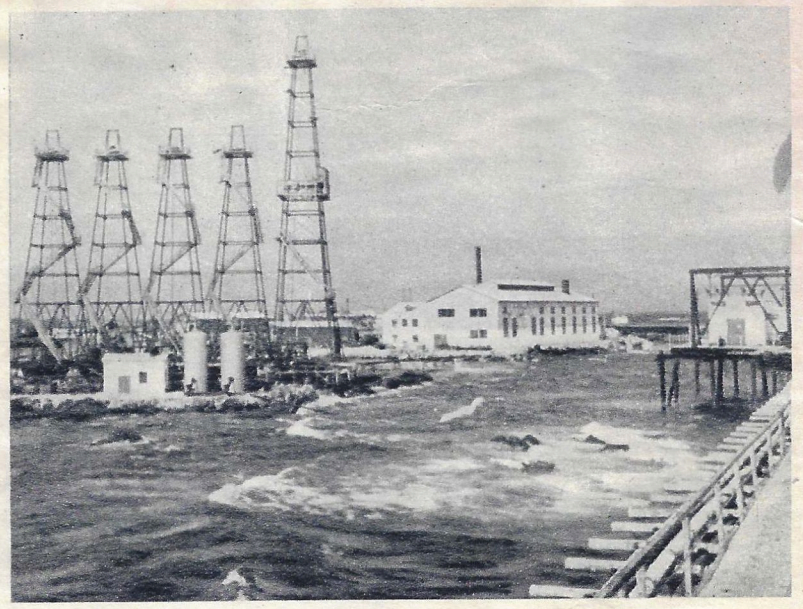

POSTI ON TULLUT...

V. Ryzhikovin reportaasi.

Meille kirjoitetaan Kiinasta ja Yhdysvalloista, Japanista ja Egyptistä, Intiasta ja Englannista, Indonesiasta ja Ranskasta... Se on hyvä merkki, sillä kuvastaahan se yhteisymmärryksen kasvua ja tervettä mielenkiintoa maailman asioihin ja toisten kansojen elämään. Monet lehtemme rajantakaiset lukijat — ammateiltaan yhtä eroavat kuin vakaumuksiltaan ja uskomuksiltaankin — pyytävät meiltä apua päästäkseen kirjeenvaihtoon neuvostolaisten ammattiveljiensä ja ikätovereittensa kanssa.

Rajantakaiset ystävämme eivät useinkaan tiedä, että toimituksemme ei ole erikoistunut tällaisten yhteyksien aikaansaamiseen ja että ammattiveljien kanssa on helpompi päästä kosketukseen kirjoittamalla Neuvostoliiton ammattiyhdistysten keskusneuvostoon osoitteella: Moskova, Kaluzhskoje shosse, 66. Samoin he eivät tiedä, että Neuvostoliiton nuorisojärjestön komitean (Moskova, Kropotkininkatu 10) avulla on mahdollisuus päästä kirjeenvaihtoon neuvostonuorten kanssa.

Lähdimme varta vasten eräiden kirjeiden jäljille, joiden lähettäjät olivat pyytäneet toimitusta löytämään heille kirjeenvaihtotovereita Neuvostoliitosta ja jotka kirjeet toimitus oli aikoinaan lähettänyt mainituille keskusjärjestöille. Saimme selville, että...

YHTEISIÄ HARRASTUKSIA

Loughborough (Englanti) postikonttorin virkailija J. Stones pyysi aikoinaan toimitusta järjestämään hänelle kirjeenvaihtotoverin laululintujen ystävän kanssa. Harrastus ei ole aivan tavallinen. Mutta tällainenkin kirjeenvaihtotoveri löytyi. Hän on Simon Pozhidajev, ''vanha lintujen ystävä'', kuten hän itseään nimittää. J. Stones ja S. Pozhidajev ovat jo kirjoittaneet toisilleen kaksi kirjettä.

Pozhidajevin tilavan ja valoisan asunnon eräästä huoneesta, jota muut perheenjäsenet koettavat karttaa niin paljon kuin mahdollista, kuuluu viserrystä ja vihellystä kuin Wienin metsästä ja huoneen seinät ovat täynnä häkkejä lattiasta kattoon saakka... Pozhidajev pyysi näppäämään kuvan hänestä näiden pienten ystäviensä parissa ja ehdottomasti postimiehen virkapuvussa.

— Muutaman päivän kuluttua, hän selitti, riisun tämän virkapuvun ja jään eläkkeelle. Alkuaikoina en kai jouda erikoisesti lepäilemään. Tiedättehän ukrainalaisen kaskun akasta, joka osti kiireen puutteessa porsaan. Niin kävi minunkin: sain huvilapalstan ja nyt on istutettava puita ja ruvettava rakentamaan puutarhataloa. Haluan saada omasta takaa hedelmät lapsenlapsilleni.

Saatuaan tällaisen tiedon Pozhidajevin englantilainen kirjeenvaihtotoveri tulee nähtävästi levottomaksi lintujen kohtalosta. Mutta Pozhidajev aikoo antaa rakennusajaksi kasvattinsa luotettaviin käsiin. Lintujen ystävien veljeskunnassa ovat omat lakinsa!

TERVETULOA MOSKOVAAN!

Jos yhdeksäntoistavuotias tokiolaistyttö Meiko Sato saapuu kesällä Moskovan nuorisofestivaaliin, niin asemalla on häntä vastassa moskovalainen insinöörineitonen, Sverdloville nimetyn silkkitehtaan työvuoron päällikkö Tatjana Shohina. Hän ja Meiko Sato ovat olleet jo kauan kirjeenvaihdossa, johon he ryhtyivät Moskovan nuorisojärjestöjen välityksellä.

— Mielestäni tämä kirjeenvaihto on yhtä kiinnostavaa ja hyödyllistä meille kummallekin: olemme alkaneet ymmärtää paremmin toisiamme, kertoo Shohina.

KIRJEENVAIHTO ON JÄRJESTYNYT

Kiinalaisen ylioppilaan Yang Hsiao-fengin kirjeestä saimme tietää hänen opiskelevan Pekingin lakitieteellisessä korkeakoulussa, rakastavan kirjallisuutta, harrastavan postimerkkien ja -korttien keräilyä sekä opiskelevan ahkerasti venäjän kieltä.

Kirjeeseen kiinnostui lehtemme vakinainen lukija Boris Piljatskin, joka on päättänyt yliopiston juridisen osaston ja on asianajajana Moskovassa. Muutaman päivän kuluttua hän kirjoitti vastauksen ja kokosi kokonaisen kasan oikeusopillista kirjallisuutta Yang Hsiao-fengille lähetettäväksi.

Näinollen posti joutui mittaamaan tätä kirjeenvaihtoa heti kilokaupalla. No mitäpä siitä — Moskovan ja Pekingin välillä on suora junayhteys ja liikennöi tehokkaita TU-104 suihkukoneita!

KOKEMUKSEN VAIHTOA

''...Haluaisin neuvostoihmisiin läheisempää kosketusta kuin se mitä kirjat ja lehdet tarjoavat. Haluaisin päästä kirjeenvaihtoon... Olisi hyvä, jos kirjeenvaihtotoverini olisi samanlaisissa olosuhteissa kuin minäkin, jotta kirjeemme eivät olisi vain uutisluontoisia, vaan myös kokemuksen vaihtoa...'' Näin kirjoitti hiljattain toimitukseen belgialainen englannin ja saksan kielen opettaja, kahden lapsen äiti Annette Pagnoulle Verviersin kaupungista.

Rouva Pagnoullen kirjeenvaihtotoveriksi ryhtyi Moskovan 609. koulun saksan kielen opettaja Zinaida Demtshenko.

— Oli mieluista vastata belgialaisen ammattitoverin kirjeeseen, — Zinaida Demtshenko kertoo. — Kirjeenvaihdon päästyä vauhtiin on hauska vaihtaa työkokemusta ja ajatuksia lastenkasvatuksesta.

LAPSET OVAT LAPSIA

Moskovan 70. koulun kuudennen luokan oppilaan, 13-vuotiaan Zhenja Gain tapasimme kadulla tarkastelemassa uteliaana uudenuutukaista autoa. Siinä puhuttelimmekin häntä. Haastattelu koski Zhenjan kirjeenvaihtoa austraalialaisen koululaisen Max Robinsonin kanssa.

— Koulumme on ollut jo kauan kirjeenvaihdossa kiinalaisten, saksalaisten, bulgarialaisten ja tshekkoslovakialaisten koululaisten kanssa. Zhenja kertoo: — Uudelle austraalialaiselle ystävälleni aion lähettää postimerkkejä ja -kortteja ja kertoa hänelle puuhistani.

Näitä kirjeenvaihtotoveruksia näyttää luonnistavan: kuinka harvinaisia postimerkkejä he saavatkaan, toisten poikien kateudeksi! Toivotamme Zhenja Gaille menestystä erikoisesti englannin kielen oppimisessa, jotta hän voisi lähiaikoina kirjoittaa Max Robinsonille tämän äidinkielellä.

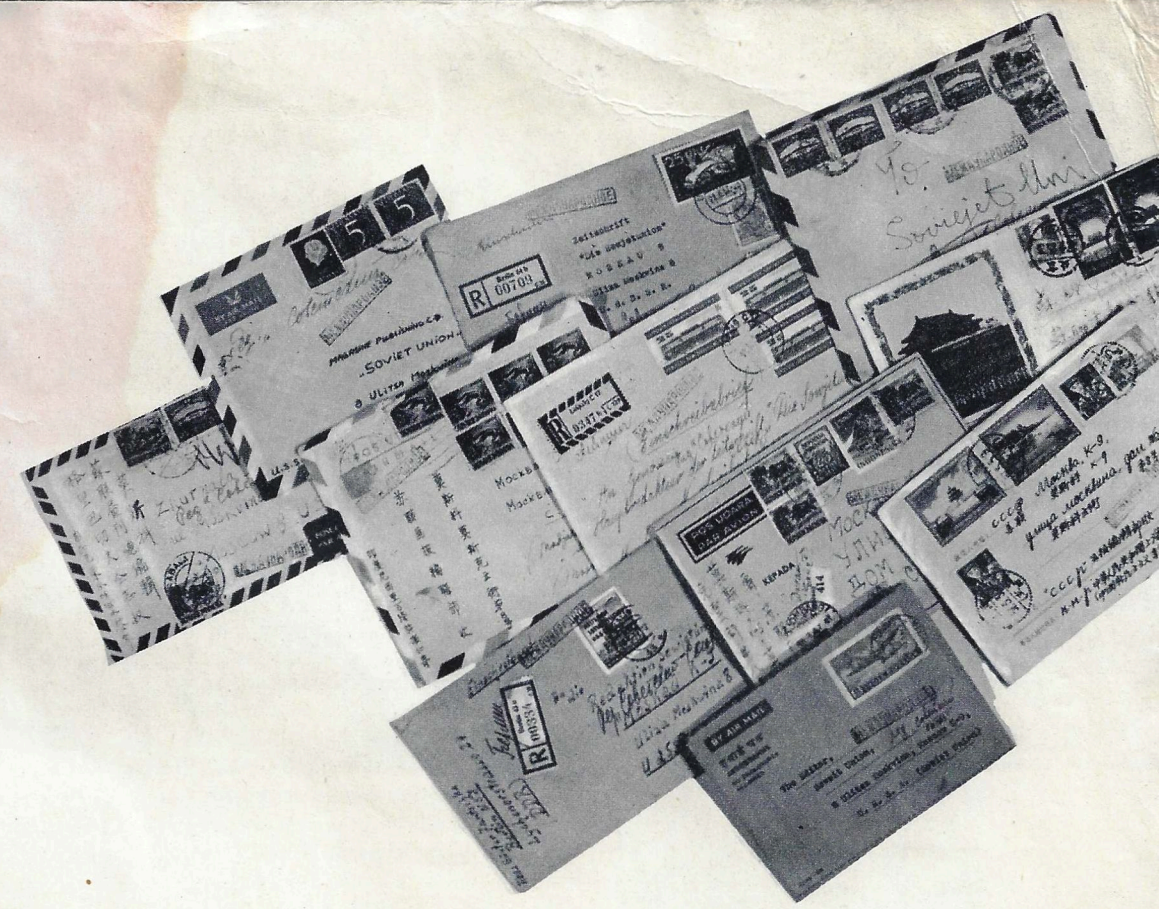

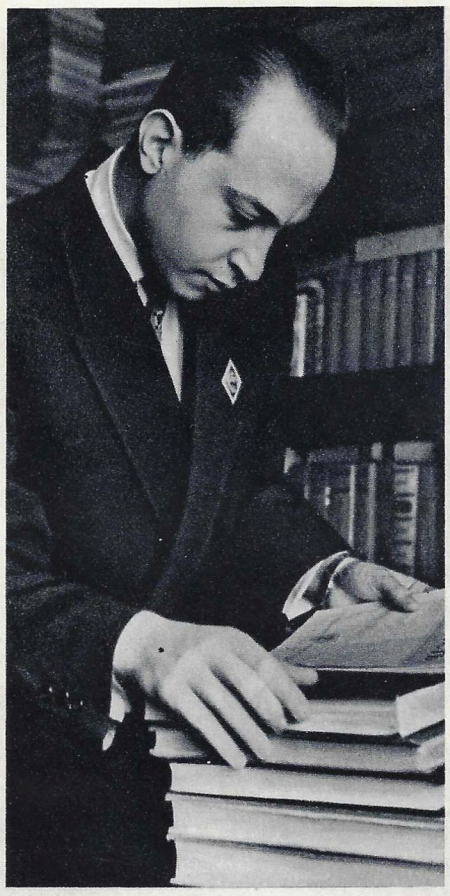

B. A. Piljatskin.

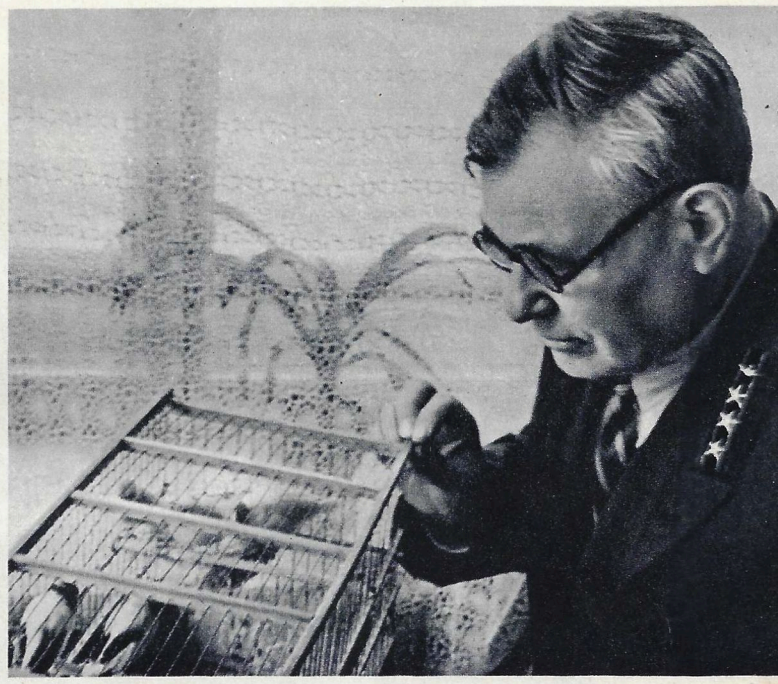

S. P. Pozhidajev.

Zhenja Gai.

T. N. Shohina.

Z. F. Demtshenko.

TIIKERI!

Tiikeri hiipii hiljaa Ussurin korven kätköissä. Ympärillä on aivan hiljaista. Mutta äkkiä pedon niskakarvat nousevat pystyyn. Ihminen! Muutama pitkä loikkaus, ja mies on pedon kynsissä.

Mutta samassa kuuluu huudahdus:

— Purssi!

Peto päästää uhrin kynsistään, ihminen nousee ylös maasta ja taputtaa tiikeriä leppoisasti kaulalle...

Venäläinen sananlasku sanoo, että syöttipä hukkaa kuinka hyvänsä sen mieli tekee aina metsään. Entä tiikeri? Jos kesytetty tiikeri lasketaan vapauteen? Mitähän se tekee?

Ollessaan kiertueella Kauko-Idässä neuvostolainen tiikerinkesyttäjä M. Nazarova päätti suorittaa tuollaisen uhkarohkean kokeilun. Tiikeri päästettiin Ussurin korpeen ja kesyttäjä itse lähti sen perään pedolle tuntemattomissa pukimissa.

Tämän uhmakohtauksen näppäsivät nauhalle Kauko-Idän uutisfilmaajat. He eivät voineet luottaa Purssin ystävyyteen ja vaihtoivat sen kanssa paikkoja: tiikeri käyskeli vapaana, mutta miehet olivat häkissä. Tassujalkainen näyttelijä ei kuitenkaan tahtonut tulla kameran ulottuville. Filmaajien täytyi poistua häkistä ja unohtaa heitä uhkaava vaara. Kuultuaan kameran surinan tiikeri lähti suoraan kuvaajaa kohti. Taisivat olla miehellä elämänsä epämiellyttävimmät hetket! Mutta eläin alkoi leikitellä ihmisen kanssa. Oli kuitenkin hyvä, että kesyttäjä ehätti paikalle!

Tämä mielenkiintoinen kohtaus joutui hiljattain valmistettuun lyhytfilmiin **"Ihminen ja peto"**.

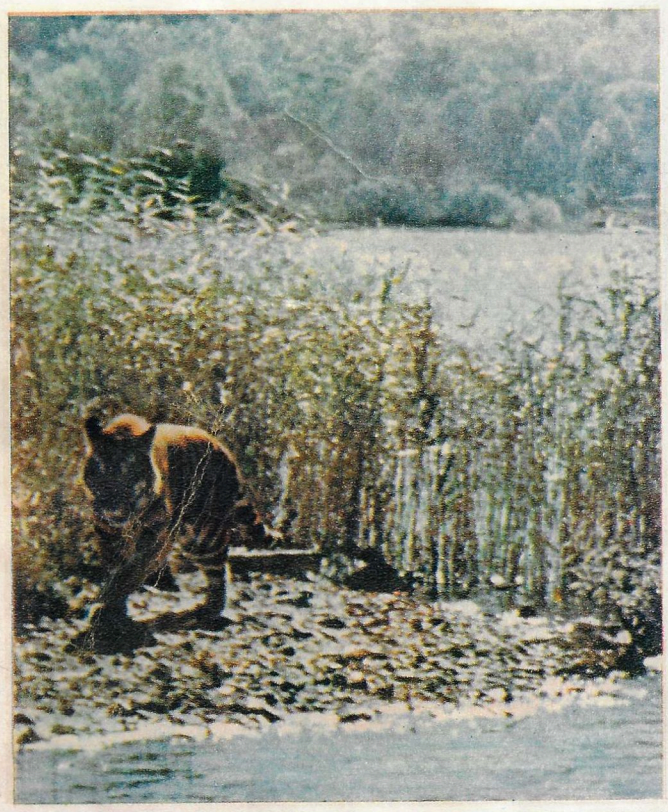

Kaikki päättyi sovinnolliseen kohtaukseen.

UUTTA REMBRANDTIA?!

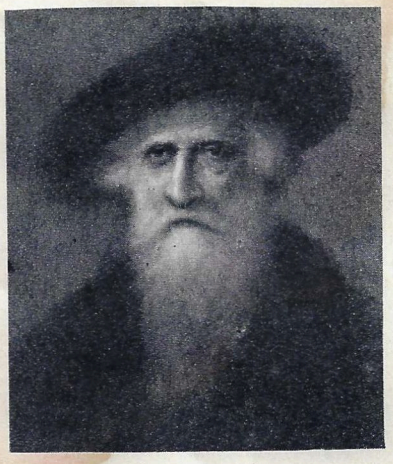

Entisöimismestarien kouluttamiseksi tarvitaan vanhoja tauluja, joilla ei ole kovin suurta taiteellista arvoa. Niillä voidaan tehdä vaaratta kaikenlaisia kokeiluja, jotka eivät käy päinsä arvokkaiden taideteosten suhteen.

Yhdessä monen muun tuollaisen "museorojun" kanssa taiteelliseen keskusverstaaseen joutui muutama vuosi sitten ajasta mustunut tamminen laudankappale. Lukuisat halkeamat sen kiilloitetussa pinnassa saattoivat ajatukseen, että laudankappaletta oli aikoinaan hiponut taiteilijan sivellin.

Kuuluisan venäläisen taidemaalarin I. E. Grabarin tarkka silmä näki heti siinä vuosisatojen takaa säilyneen taideteoksen. Värien entisöimisen jälkeen tuli esille harmaapartainen miehen pää. Se oli maalattu miltei suoraan edestä, kasvot olivat vain hiukan kääntyneet oikealle. Se herätti mielenkiintoa taiteilijoissa. Oli ilmeistä, että taulu on lähtenyt suuren mestarin sivel timestä, joka oli käytellyt sitä Rembrandtin tapaan. Pitemmät tutkimukset, tieteellinen analyysi ja taulun taiteellisten erikoisuuksien tarkastelu saattoivat Grabarin yhä suurempaan varmuuteen olettamuksen todenperäisyydestä. Sitä vahvisti myös taulusta löytynyt tekijän nimi. Sen vertaaminen Rembrandtin muihin nimikirjoituksiin auttoi saamaan selvän paitsi ajasta, myös paikasta, jossa tämä taideteos oli luotu: Leiden, 1629. Taiteilija Grabarin viisivuotinen työ on johtanut vakaumukseen, että Neuvostoliitossa oleva Rembrandtin taulukokoelma on täydentynyt vielä yhdellä teoksella.

Kuvassa mainittu taulu entisöinnin jälkeen.

Anna Andrejeva
Anna Kareninana

Kaksikymmentä vuotta on Moskovan Taiteellisessa teatterissa esitetty Leo Tolstoin romaanin dramatisoitua näytelmää "Anna Karenina". Ja koko tämän ajan ovat nimiosaa esittäneet Neuvostoliiton kansantaiteilijat Alla Tarasova ja Klavdia Jelanskaja.

Mutta jokin aika sitten ilmestyi teatterin mainoksiin moskovalaisille tuntemattoman näyttelijättären Anna Andrejevan nimi. Ensimmäisestä esiintymisestään Andrejeva—Karenina valloitti yleisön harvinaisella lahjakkuudellaan ja tavattomalla aitoudellaan eikä vähiten syventymisellään luomansa hahmon olemukseen.

Kuka sitten on Anna Andrejeva? Hän on syntynyt Harkovissa leipurin perheessä, jäänyt varhaisessa lapsuudessaan orvoksi, kasvanut vanhemman veljensä — sirkustaiteilijan perheessä. Koulun päättämisen jälkeen Anna Andrejeva meni Harkovin kaupunginteatterin studiokouluun, mutta sota keskeytti hänen opiskelunsa. Evakuoituneena Ordzhonikidzeen kahdeksantoistavuotias tyttö kiinnittäytyi paikalliseen teatteriin. Näin alkoi hänen näyttelijäuransa, joka sitten jatkui Kurskin, Saranskin, Tambovin, Kasanin ja muiden kaupunkien draamateattereissa. Viidessätoista vuodessa näyttelijätär on esittänyt 65 roolia. Kuusi vuotta sitten hän esitti Kurskin kaupunginteatterissa Anna Kareninan osaa.

Tänä vuonna Andrejeva muutti miehensä ja poikansa kanssa Moskovaan. Rohkaistuaan mielensä hän soitti Moskovan Taiteelliseen teatteriin ja pyysi teatteria tutustumaan hänen Anna Kareninaansa.

Teatterin johtokunta ja näytelmän osanottajat osoittivat suurta huomaavaisuuttta uutta näyttelijätärtä kohtaan. Ennakkoesityksen ja kenraaliharjoituksen jälkeen Anna Andrejevalle annettiin Kareninan osa julkisessa esityksessä. Tässä tilaisuudessa oli läsnä "koko Moskovan teatterimaailma". Salissa vallitsi odottavan juhlava mieliala, joka purkautui sitten valtaviin suosionosoituksiin.

Ehkä uuden näyttelijättären esityksessä ei kaikki ollutkaan sitä suuruusluokkaa, minkä Taiteellisen teatterin tiukat vaatimukset sanelevat, mutta teatterin ohjaajat ja näyttelijät auttavat häntä hiomaan esitystapansa lopullisesti.

Tämä oli Taiteellisessa teatterissa ensimmäinen tapaus sen miltei kuusikymmenvuotisen historian aikana, että aivan tuntemattoman näyttelijän annettiin heti debytoida sen näytelmässä.

Ensimmäinen, mutta toivokaamme, ettei se olisi viimeinen.

SCOTTIN REKI

"Tällaisilla miehillä... on kaikkina aikoina ja kaikenlaisten yhteiskuntamuotojen vallitessa ollut tieteellisten ja valtiomiesansioiden ohella myös suuri kasvatuksellinen merkitys", — kirjoitti A. P. Tshehov pelottomista tutkimusmatkailijoista, jotka tieteen voittokulun nimessä ovat uhranneet elämänsä tuntemattomien paikkojen tutkimiselle. Tällaisiin tutkimusmatkailijoihin kuului aikoinaan myös englantilainen napatutkija Robert Scott.

Leningradin napaseutumuseo on saanut haltuunsa Robert Scottin erään niistä rekikelkoista, joilla hän 45 vuotta

sitten lähti viimeiselle matkalleen etelänavalle. Tähän traagillisesti päättyneeseen tutkimusretkeen osallistui kaksi venäläistäkin — Anton Omeltshenko ja Dmitri Gerov. "Anton ja Dmitri", kirjoitti Scott heistä, "ovat aina olleet valmiit auttamaan, he ovat hyviä poikia".

Tämän harvinaisen esineen on lähettänyt museolle Cambridgen Scott-instituutti, niiden lahjojen vastineeksi, joita Leningradissa oli annettu englantilaisille oppineille.

Kuvassa R. Scottin reki Napaseutumuseossa.

MUUTAMALLA RIVILLÄ...

Täyshoitolaa sirkusnäyttelijöille rakennetaan Odessan kylpyläkaupunkiin. Siellä sirkusveteraanit saavat kodin työtoimintansa lopettamisen jälkeen.

Neljättätuhatta radiopuhelua on viime kuukausina saanut aikaan bakulainen radioharrastaja M. Suhov. Hän on tavannut eetterissä Euroopan, Aasian, Afrikan, Australian ja Amerikan mantereen asukkaita, muun muassa maapallon eteläisimmän pisteen — Tulimaan edustajia.

Mammutin luista laitettu asumus on löydetty alkuihmisen asuinpaikalta Desna-joen varrelta Tshernigovin alueelta. Ukrainan tiedeakatemian zoologinen instituutti on ottanut tämän harvinaisen löydön entisöidäkseen.

Karl von Linné

1707—1957

Kulttuurikanssakäymisen ja keskinäisen jalon aatteen innostamina eri maiden kansat viettävät Maailman Rauhanneuvoston ehdotuksesta sellaisten suurmiesten muistopäiviä, joiden työ ja edistyksellinen toiminta on rikastanut maailman tiedonaarteita ja edistänyt tiedettä, kirjallisuutta ja taidetta. Tänä vuonna on vietetty venäläisen musiikkineron Mihail Glinkan, etevän amerikkalaisen runoilijan Henry Longfellowin, mainion italialaisen näytelmäkirjailijan Carlo Goldonin ja nerokkaan tshekkiläisen pedagogin ja filosofin Jan Amos Komenskýn (Comenius) muistopäiviä. Toukokuussa maailma viettää suuren ruotsalaisen luonnontutkijan Karl von Linnén syntymän 250-vuotispäivää.

Tämän miehen nimi on jäänyt ikiajoiksi sivistyshistoriaan. Hän teki suuria uudistuksia luonnontieteissä: siellä missä oli vallinnut kaaos, hän saattoi aikaan järjestyksen ja laski perustan monelle tieteelliselle käsitteelle. Lukuisissa kirjallisissa töissään tuo suuri ruotsalainen luonnontutkija käsitteli koko siihen aikaan tunnettua kasvimaailmaa (kasvioppi oli tuon monipuolisen älyn pääala) ja laati sille täsmällisen luokittelujärjestelmän. Samoin hän teki eläinkunnalle ja kivennäisille.

Linnén järjestelmän merkitys on sanomattoman suuri, sillä se sai aikaan järjestyksen rajattomassa lajien moninaisuudessa. Riittää kun sanotaan, että yksistään eläinlajeja on nimetty noin miljoona.

Linné ehdotti annettavaksi kasveille ja eläimille tieteelliset nimet kahdesta latinalaisesta sanasta: nimisanasta, joka merkitsee sukua, ja laatusanasta, joka merkitsee lajia. Tähän tieteelliseen nimeen sisältyi lyhyt määritelmä niistä tuntomerkeistä, jotka erottavat lajit toisistaan. Linnén järjestelmä on näytellyt poikkeuksellisen suurta osaa. Se on sallinut sijoittaa kasvi- ja eläinlajit selväpiirteiseen järjestelmään, antanut mahdollisuuden määritellä niiden lajit ja löytää niille tieteelliset nimet. Näitä kansainvälisiä nimiä käyttävät kaikkien maiden tiedemiehet.

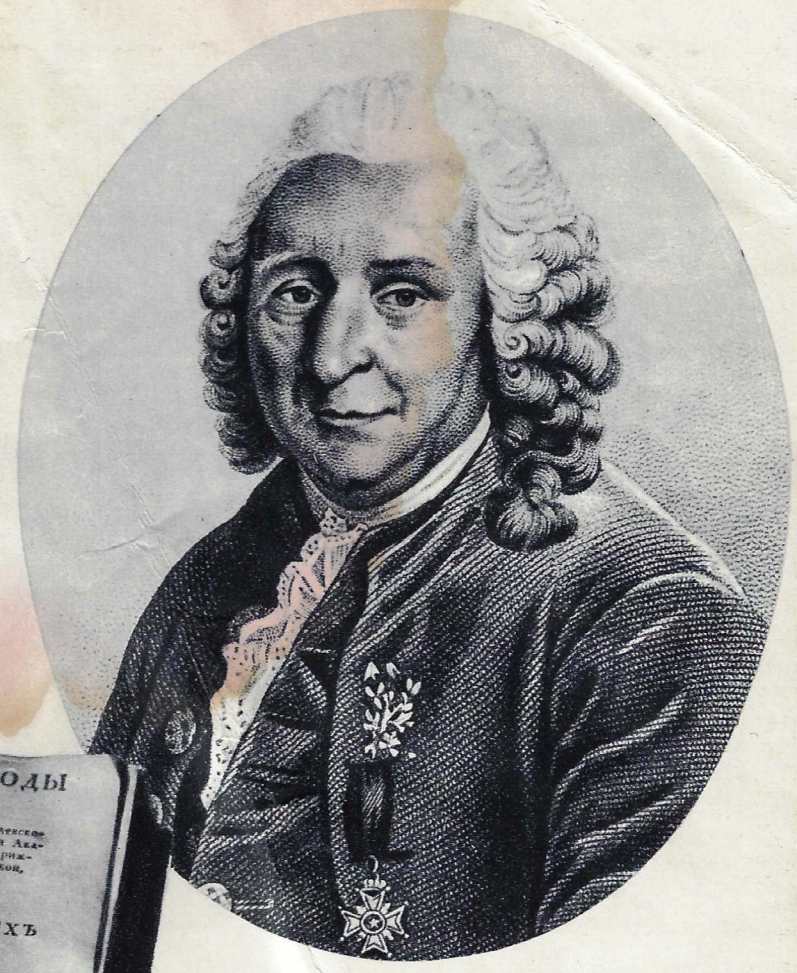

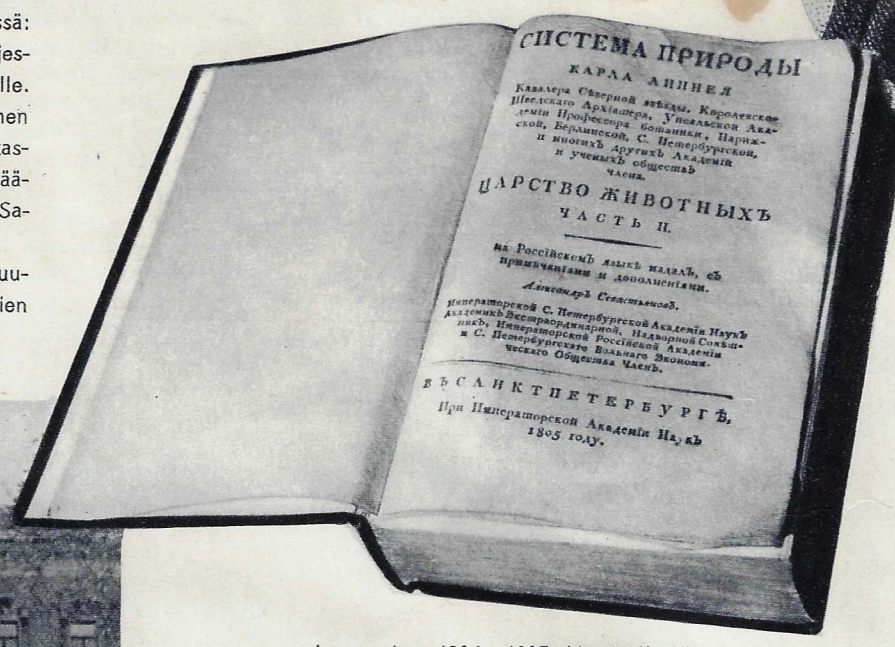

Jo vuosina 1804—1805 Linnén kuuluisa "Luonnonjärjestelmä" ilmestyi venäjäksi siltä kohdalta, joka koskee imettäväisiä. Se oli akateemikko A. Sevastjanovin kääntämä ja varustettu hänen selityksillään.

Neuvostolaisia turisteja tutustumassa Uppsalan yliopistoon, jossa K. Linné oli monta vuotta professorina.

"Merkittävämpää miestä ei maailma ole vielä tuntenut!", kirjoitti Rousseau Linnéstä. "Hänen kirjassaan 'Luonnonjärjestelmä', joka on aina edessäni, on enemmän valoa ja viisautta kuin kaikissa maailman folianteissa... Siinä ei ole yhtään liikaa sanaa, ja kaikki mitä siinä on, säteilee valoa ja viisautta."

"Luonnonjärjestelmä" tuotti tekijälleen kunniaa ja mainetta. Hänen elämänsä aikana siitä otettiin kaksitoista painosta. Ja joka kerta Linné paransi ja täydensi sitä.

Linné oli sitä mieltä, että lajit ovat muuttumattomia ja että niitä on niin monta kuin niitä on maailman "alussa luotu". Mutta elämänsä lopulla hän alkoi taipua ajatukseen, että lajeissa tapahtuu eräänlaista muuttumista. Lajien synnyn ja kehityksen materialistisen teorian laati Charles Darwin paljon myöhemmin.

Linnén tie tietoihin ei ollut helppoa, se vaati suurta miehuullisuutta ja todellista urotyötä jalon päämäärän saavuttamisessa. Hänen isänsä — maalaispappi ja puutarha-alan harrastaja — tahtoi, että pojastakin olisi tullut pappi, mutta lapsuudestaan kasvimaailmaan kiintynyt poika pyrki yksinomaan tieteen teille. Nuorukaisen lahjakkuus huomattiin ja häntä tuettiin. Linné opiskeli Lundin ja sittemmin Uppsalan yliopistossa osoittaen loistavaa lahjakkuutta. Myöhemmin hän matkusteli paljon ja tapasi eri maiden suurimpia tiedemiehiä. Amsterdam, Utrecht, Leiden, Pariisi ja Lontoo lisäsivät hänen laakereitaan, mutta Linnén mieli paloi kotimaahan. Sinne palattuaan hän toimi Ruotsin akatemian ensimmäisenä esimiehenä ja Uppsalan yliopiston kasvitieteen professorina, työskennellen siellä elämänsä loppuun asti ja jättäen jälkeensä paljon oppilaita ja seuraajia.

Karl von Linné kuoli 71. ikävuodellaan tammikuun 10. pnä 1778 koko oppineen maailman yleisen tunnustuksen, maineen ja kunnioituksen kruunaamana.

Akateemikko **J. PAVLOVSKI.**

TUHAT METRIÄ LANKAA METALLITIPASTA

Lujasti sidotut kuparilankavyyhdit muistuttavat kultaisia hiuskutreja. Näin ohuita hiuksia ei tosin maailmassa ole: kuparilanka on monta kertaa hienompaa kuin ihmisen hiukset. Pienestäkin hengähdyksestä se nousee ilmaan kuin höyhen. Mutta mikroskoopin avulla saattaa nähdä, että kuparilanka on vielä läpinäkyvän lasieristyksen sisässä.

Kuinka on mahdollista valmistaa tällaista kuparilankaa, jonka läpimitta on ainoastaan muutama tuhannesosa millimetriä ja siinäkin on vielä mikronin verran, t. s. tuhannesosamillimetriä paksu lasipeite päällä?

Tavallisella valssaamisella ja venyttämisellä on suurin vaikeuksin saatu lankaa, jonka läpimitta on 50 mikronia. Mutta nykyajan radiotekniikka vaatii monta kertaa hienompaa lankaa, jotta muutaman millimetrin kokoisissa keloissa saataisiin aikaan miljoonien ohmien vastus.

Neuvostoliiton tiedeakatemian metallurgisen instituutin sähköfysikaalisessa laboratoriossa on valmistettu laite, jossa tehdään eristettyä mikrolankaa sulasta metallista. Langan läpimitta on viisi mikronia ja voi olla vähemmänkin. Se on mainiota materiaalia induktiokeloja sekä herkkien sähkökojeiden pienoiskäämityksiä ja muita sähkötarpeita varten.

Metalli, josta tätä lankaa tehdään, ja lasi sen eristykseen sulatetaan pienin määrin taajajaksoviralla. Lasi venytetään hienoksi hiuspilliputkeksi, joka täytetään sulalla metallilla. Tällä tavoin eristetty lanka kerätään rullalle. Yhdestä metallitipasta saadaan ohutta kuparilankaa useita tuhansia metrejä.

Toisella saman instituutin laatimalla laitteella voidaan tehdä mikrolankaa lyijystä, sinkistä, alumiinista ja muista metalleista. Tällaista lankaa tarvitaan yhä suuremmassa määrin tekniikassa.

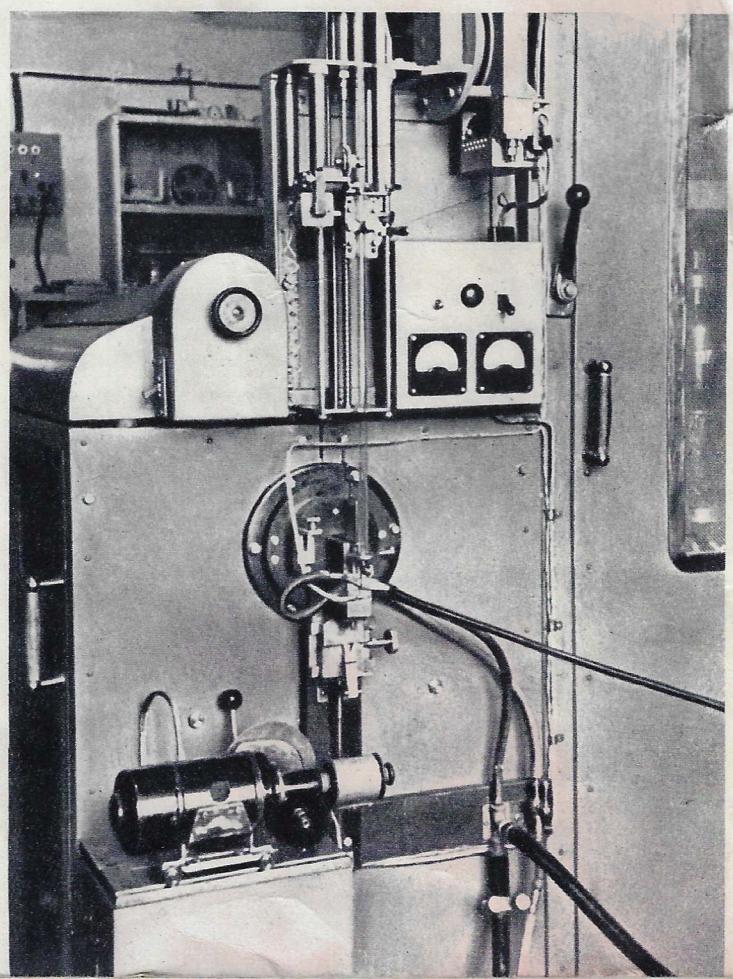

Yhtyeen jokainen esiintyminen Egyptissä saavutti suurta suosiota.

Neuvostoliiton kansantanssiyhtye on ollut toista kuukautta kestäneellä vierailulla Egyptissä. Kairon, Port-Saidin ja Aleksandrian asukkaat ottivat neuvostotaiteilijat sangen sydämellisesti vastaan. Yhtyeen taiteellinen ohjaaja, Neuvostoliiton kansantaiteilija Igor Moisejev kävi presidentti Gamal Abdel Nasserin kansliassa ja luovutti konserteista karttuneet varat hyökkäyksestä kärsineen Port-Saidin väestön avustusrahastoon.

Egyptin jälkeen yhtye antoi konsertteja Libanonin ja Kreikan pääkaupungeissa. Kreikassa annetuista konserteista ansaitut varat yhtye lahjoitti maanjäristyksestä kärsineen Thessalian väestön avustusrahastoon.

Tällä sivulla on eräitä kuvia yhtyeen konserttimatkasta ja egyptiläisen kirjailijan Abdoul Rahman El Khamissin Neuvostoliitto-lehdelle lähettämä kirjoitus.

TAIDETTA, JOHON RAKASTUIMME

Abdoul Rahman El KHAMISSI.

Valok. N. Dratshinski.

Todellinen taide suo ihmisille suurta nautintoa. Egyptissä käynyt Igor Moisejevin johtama kansantanssiyhtye synnytti meissä syvää iloa ja tyydytystä. Ja tuo ilo pulppusi sydämemme syvimmistä sopukoista.

Yhtyeen matkustettua kotimaahansa, muisto sen ihanasta taiteesta säilyy sydämessämme. Kuin kirkkaasta valosta jää silmään häikäisevä tunto, samoin synnyttää muisto yhtyeen esiintymisestä halun nähdä sitä uudemman kerran lumoavassa loistossaan. Mielemme tekee taaskin huumautua siitä ruusuntuoksusta, joka on nyt haihtunut luotamme. Yhtyeen taide auttoi egyptiläisiä voimakkaammin tuntemaan elämän kauneuden ja ilon, rakkauden ihmiseen sekä luottamuksen hänen jalouteensa ja voimaansa.

Loistavat tanssit, joita meillä oli onni nähdä, eivät olleet keinotekoisesti keksittyjä tai yksinomaan ulkoiseen tehoon laskevia tai luontoa kaavamaisesti jäljitteleviä. Yhtyeen esityksistä huokui jalojen tunteiden, humaanisuuden ja sisäisen sulouden henki. Moisejev valtasi yleisön jokaisen tanssiaiheen omaperäisellä ratkaisulla, värin, valotuksen, liikkeiden ja musiikin elimellisellä yhteenkutouttamisella. Tällaiset tanssit raivaavat tietä hyvyyden voimille.

Muistakaamme vain ukrainalaista piiritanssia. Tytöt ympäröivät rakastettuaan ikävöivän ystävättärensä ja koettavat kääntää hänen mielensä pois surullisista ajatuksista. Muistakaamme sitten, millaisen riemun herättää tytöissä rakastetun palaaminen. Mikä voi olla kauniimpaa kuin tällainen inhimillinen osanottavaisuus! Moisejev koettaa loihtia esiin ja ylentää tätä tunnetta, herättää sitä ihmisten sisimmässä ja hän saavuttaa päämääränsä loistavasti, sulattaen tanssin ja musiikin kokonaisuudeksi, johon hän sisällyttää suuria aatteita.

Tämä oli vain yksi esimerkki yhtyeen taiteen ajatussisällöstä.

Entä ''Sissitanssi''... Se palautti mieleemme neuvostoihmisten suuren urotyön toisen maailmansodan aikana — oman synnyinmaansa ja koko ihmiskunnan pelastamisen fasistisilta raakalaisilta. Tämä tanssi muistutti meille myös Port-Saidin taistelusta, uhreistamme, kansamme lujittuvasta yhteenliittymisestä, sen miehuullisuudesta.

Neuvostotaiteen siivillä me tavoitimme historiallisia aikakausia ja kansallisia perinteitä. Lento näillä siivillä ei suinkaan merkinnyt ihailua etäisyydestä, vaan konserttiyleisö oli ikäänkuin tapahtumien mukana. Pisara pisaralta me imimme itseemme tunteita ja elämyksiä tuolta taipaleelta. Ihana matkamme lisäsi moninkertaisesti rakkauttamme ihmiseen ja luontoon, herätti ihastusta neuvostokansaa kohtaan.

Mahdoton on lyhyessä kirjoituksessa kertoa niistä unohtumattomista elämyksistä, joita yhtye meihin jätti, kuvata sen synnyttämiä tunteita ja eritellä kaikkia tanssiesityksiä. Rajoitunkin vain lausumaan Egyptin kansan kiitoksen tälle erinomaiselle taiteilijaryhmälle.

Egyptiläiset tutustuivat Neuvostoliiton kansojen tansseihin.

Igor Moisejev tasavallan presidentin Gamal Abdel Nasserin vieraana.
←

Vapaahetkenä laivamatkalla.

Tbilisin stadion kansoitettuna.

Urheilu

Neuvostoliiton mestaruussarjan ensimmäisessä ottelussa ovat kohdanneet Tbilisin Dynamo ja Moskovan Spartak.

KESÄURHEILUKAUSI ALKANUT

Valok. V. Kivrin.

On vaikea vetää selvää rajaa talvi- ja kesäurheilukauden välille. Ensinnäkin se on vaikea siksi, että maamme on niin laaja: kun Murmanskissa kokoonnuttiin Pohjolan kisoihin, joiden ohjelmassa oli hiihtoa, luistelua ja porokilpailua, niin Tbilisissä ja Kishinevissä nostettiin salkoon XIX jalkapallomestaruusturnauksen lippu. Toiseksi se on vaikea siksi, että jalkapalloilijat ja yleisurheilijat kilpailevat ja harjoittelevat talvipakkasillakin, kun taas jääkiekkoilijat jatkavat kilvoitteluaan keväisin ja kesäisinkin.

Kesäkauden alkaminen tuntuu kuitenkin kaikkialla. Neuvostoliiton mestaruudesta jalkapalloillaan jo täyttä vauhtia. Maantiepyöräilijät ja yleisurheilijat ovat pitäneet ensimmäiset kilpailunsa.

Huhtikuussa oli jo kolmekymmentä mestaruussarjan jalkapallo-ottelua ja edessä on vielä sata. Ensimmäiset koitokset toivat paljon harmia Moskovan Spartakin suosijoille. Neuvostoliiton maajoukkueen selkärangan muodostavat spartakilaiset eivät näytä vielä kuntoutuneen. Mahdollisuuksiaan huonommin ovat aloittaneet kesäurheilukautensa myös armeijalaiset. Edessä on tosin vielä paljon mahdollisuuksia parantaa tilannetta, mutta menetetyt pisteet ovat kuitenkin pahana painona joukkueen harteilla.

Rauhanajo Praha—Berliini—Varsova on aikaan nähden varhaisin kesäkauden kansainvälinen suurkilpa. Neuvostoliiton edustajilla on ollut kovat karsinnat tähän jännitysajoon. Sotshin lähistöllä järjestettyjen nelipäiväisten ajojen aikana 30 valiopyöräilijästä karsittiin joukkueen kokoonpano. Vanhojen veteraanien Viktor Vershininin, Pavel Vostrjakovin, Jevgeni Klevtsovin ja Nikolai Kolumbetin ohella joukkueeseen kelpuutettiin nuoret pyöräilijät Viktor Kapitonov ja Anatoli Tsherepovitsh.

Krasnodarissa, Kievissä ja Tashkentissa ovat kokeilleet kuntoaan juoksijat, heittäjät, hyppääjät ja kävelijät. Ensimmäiset yritykset ovat olleet melko onnistuneita. Kievin yliopiston oppilas Igor Petrenko on hypännyt seivästä 420 senttiä. Se on uusi yleisliittolainen junioriennätys. Toukokuussa alkavat tasavaltojen väliset yleisurheiluottelut. Tashkentissa kohtaavat toisensa Keski-Aasian ja Kazakstanin joukkueet, Bakussa Taka-Kaukaasian ja Moldavian joukkueet, Riiassa Itämeren tasavaltojen ja Leningradissa Venäjän federaation, Ukrainan, Valko-Venäjän, Moskovan ja Leningradin joukkueet.

Hajonnut on mainetta niittänyt, mutta ikälopuksi elänyt kolminkertainen Euroopanmestari "Krylja Sovetovin" soutukahdeksikko. Veneen kapteenista Aleksei Komarovista on tullut valmentaja, joka harjoittaa nyt uutta kahdeksikkoa, johon pannaan suuria toiveita. Komarovin oppilaista mainittakoon ylioppilaat V. Jeremenko, A. Poznjakov, S. Kurilov ja I. Andrejev, sähköasentaja V. Danishin, peltiseppä D. Semjonov, palokuntalainen S. Artakov ja sorvaaja V. Hatuntsev.

Uusi urheilukausi on nuorison katselmus ja se tekee varmaan ratkaisevia uudistuksia maajoukkueiden kokoonpanoon. Kolmansissa kansainvälisissä ystävyyskisoissa, joista tulee vuoden 1957 tärkein urheilutapahtuma, Neuvostoliiton edustajain joukossa tulee olemaan paljon uusia nimiä.

J. RUBIN.

Wieniläinen jääbaletti

Sadoilla tuhansilla moskovalaisilla on ollut tilaisuus tutustua kuuluisaan wieniläiseen jääbalettiin. Urheilupalatsin keinojäällä wieniläiset taiteilijat ovat esittäneet uuden ohjelmansa "Rakkaussävelmiä". Balettiryhmän esityksillä oli valtava yleisömenestys. K u v i s s a kameralaukauksia balettiryhmän esityksistä.

Valok. V. Rulkovitsh.

Tbilisiläinen veräjänvahti laskee pallon maaliin; se ratkaisee pelin kohtalon.

Kieviläinen ylioppilas I. Petrenko tekemässä uutta nuorten ennätystä.
Valok. M. Sujushev.

Välähdys maantieajosta Sotshin lähistöllä. Ensimmäisenä moskovalainen J. Klevtsov.

Haastattelua

AMERIKKALAISIA TURISTEJA MOSKOVASSA

Erwin H. Ezzes puolisoineen Moskovassa.

Turistimatkat Neuvostoliittoon pääsevät ulkomailla yhä suurempaan suosioon. Neuvostoliittolainen matkailutoimisto ''Inturist'' on yhteydessä 68 ulkomaiseen matkailujärjestöön ja -yhdistykseen. Tänä vuonna järjestetään turistireittejä Moskovan ja monen Euroopan maan pääkaupungin välisille lentolinjoille. Neuvostoliitossa järjestetään turisteille rengasmatkoja matkustaja- ja henkilöautoilla.

Jokin aika sitten Moskovassa kävi amerikkalaisia matkailijoita, joukossa suuren televisioyhtiön varapresidentti Erwin H. Ezzes New Yorkista, joka vietti viisi vuorokautta Leningradissa ja Moskovassa.

— Nämä päivät, kertoi Mr. Ezzes lehtemme kirjeenvaihtajalle, ovat kuluneet suurenmoisen hedelmällisesti. Kuinka paljon meillä onkaan ollut näkemistä ja kuinka hyvin liikkuminen, hotellielämä ja kaikki muut näkemykset onkaan järjestetty. Seuraavalla kerralla tulen tänne pitemmäksi ajaksi. Mielestäni on hyväksi, että toinen kansa voi näin helposti tutustua toisen kansan elämään!

* * *

Viisi muuta amerikkalaista matkailijaa, joista mainittakoon professori Charles B. McLane puolisoineen, oli matkustellut Japanissa, Thaimaassa, Intiassa ja Afganistanissa ja tullut sitten lentokoneella Kazakstanin pääkaupunkiin Alma-Ataan. Oltuaan neuvostoliittolaisten alppihiihtäjien vieraana Kok-Ashikissa Alma-Atan lähistöllä amerikkalaiset matkailijat saapuivat lentokoneella Moskovaan, josta jatkoivat matkaansa Leningradiin. Professori McLanen matkatavaroissa saivat Intiasta ja Neuvostoliitosta hankittujen kirjojen ohella sijansa myöskin sukset, joille oppinut nousi aina päästyään lumisille maille. Professori käytti matkansa huviksi ja hyödyksi: Moskovan ja Leningradin yliopistoista hän sai paljon aineistoa tohtorin väitöskirjaa varten, jonka sanoi omistavansa Neuvostoliiton ja Kiinan viimeaikaisille suhteille.

Lehtemme kirjeenvaihtajalle Mr. McLane kertoi:

— Olen tavannut paljon ylioppilaita ja koululaisia, olen puhutellut ihmisiä kadulla ja kaupoissa, eikä kukaan ole vieronut minua. Olemme keskustelleet välittömän vapaasti. Minusta näyttää, että neuvostolaiset demokratian periaatteet, samoin kuin rinnakkaiselon aatekin ovat laskeneet juurensa syvälle kansan keskuuteen, mistä olen tullut välittömästi vakuuttuneeksi.

Mielestäni, on tullut aika laajentaa kulttuuriyhteyksiä, vastavuoroisia vierailuja, ylioppilaiden opintomatkoja ja opettajain vaihtoa. Sellaisella työllä ja tuskalla syntyneitä Neuvostoliiton ja Yhdysvaltain kulttuurikosketuksia ei saa missään tapauksessa heikentää.

Professori
Charles B. McLane.

NEUVOSTOSÄVELTÄJÄIN TOINEN EDUSTAJAKOKOUS

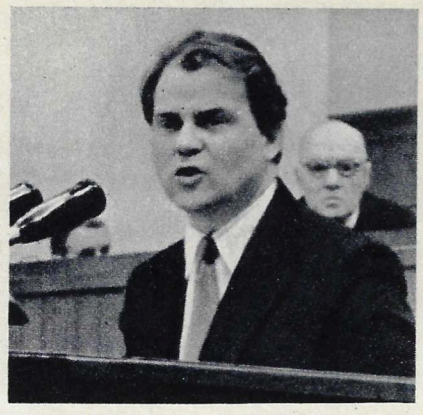

Säveltäjä Hrennikov pitämässä toiminta-selostusta.

Viidettäsataa edustajaa osallistui neuvostosäveltäjäin toiseen edustajakokoukseen. Kutsuvieraina oli läsnä Moskovan työläisiä, virkailijoita, taiteilijoita, kirjailijoita, oppineita ja muiden maiden musiikkielämän edustajia.

Vapaassa mielipiteiden vaihdossa tehtiin yhteenvetoja maamme säveltaiteen kehityksestä. Puheenvuorojen käyttäjät kertoivat musiikinharrastuksen kasvusta ja monikansallisen sävelkulttuurimme kehityksestä ja sen rikastumisesta nuorilla, lahjakkailla voimilla. Ensimmäisestä edustajakokousesta kuluneiden yhdeksän vuoden aikana neuvostosäveltäjät ovat luoneet 120 oopperaa, 60 balettia, lukuisia sinfonioita, kantaatteja, oratorioita, operetteja, lauluja ja romansseja. Tällainen tulos puhuu musiikkitaiteen monenlaisten muotojen laajasta kehityksestä maassa.

Edustajakokouksen aikana monet edustajat antoivat konsertteja pääkaupungin tuotantolaitoksissa, kulttuuripalatseissa, kouluissa ja ylioppilasklubeissa.

Edustajakokouksessa hyväksyttiin säveltäjäin liiton säännöt ja valittiin uusi hallinto, jonka puheenjohtajaksi uudelleen valittiin tunnettujen oopperoiden, romanssien ja laulujen luoja Tihon Hrennikov.

Lehtemme kirjeenvaihtajalle Hrennikov kertoi:

— Neuvostosäveltäjät vaalivat huolellisesti maailman musiikkitaiteen klassikkojen Glinkan ja Tshaikovskin, Musorgskin ja Rimski-Korsakovin, Mozartin ja Beethovenin, Chopinin ja Smetanan realistisia perinteitä. Näiden perinteiden vaaliminen merkitsee myös niiden kehittämistä ja taitoa katsoa tulevaisuuteen, olla lähellä kansaa, sen henkistä elämää, toiveita ja harrastuksia. Toinen edustajakokous kehoitti neuvostosäveltäjiä etsimään vastakaikua kansan sydämestä, luomaan sille tajuttavia, muodoltaan ja taidoltaan täydellisiä musiikkiteoksia. Me käymme antaumuksella työhön tämän kunniakkaan ja jalon tehtävän täyttämiseksi.

Säveltäjien edustajakokouksen istuntosalista.

Jugoslaviassa kävi hiljattain neuvostonaisten valtuuskunta, jota johti Neuvostonaisten komitean puheenjohtaja ja Ammattiyhdistysten keskusneuvoston sihteeri Nina Popova. Kuva neuvostovieraiden vastaanotosta Belgradin lentokentällä.

Jugfoto.

Isotooppien ja säteilyjen käyttäminen kansantaloudessa ja tieteessä oli käsiteltävänä Moskovassa jokin aika sitten pidetyssä tieteellis-teknillisessä konferenssissa, jossa kuultiin yli 400 esitelmää. Konferenssin työhön osallistui myös ulkomaisia oppineita. Kuvassa kokouksen puhemiehistö konferenssin avajaispäivänä.

Valok. V. Sharovski.

Korealaisesta perheestä, jonka jäsenet kadottivat toisensa sodan aikana, kertoo parhaillaan valmisteilla oleva elokuva "Sarastus itäisellä taivaanrannalla". Filmi on Neuvostoliiton ja Korean kansandemokraattisen tasavallan elokuvatyöntekijäin ensimmäinen yhteinen luomus. Ateljeefilmaus tapahtuu Moskovassa ja ulkokuvaus Koreassa. Kuvassa näyttelijät An Son Hi ja Ten Un Bon harjoituksissa.

Valok. O. Tsesarski.

Moskovassa järjestetyssä nykykiinalaisen "Gohua"-maalauksen näyttelyssä oli nähtävänä 114 erilaista aihepiiriä ja suuntausta edustavaa taideteosta, mm. kuuluisan Chi Pai-shihin tuotteita.

Valok. V. Ruikovitsh.

Suomen Kansallisoopperan solistit Liisa Linko ja Jorma Huttunen vierailivat hiljattain suurella menestyksellä Neuvostoliitossa. Kuvassa suomalaiset solistit Moskovan tiedemiesten talolla.

Valok. V. Ruikovitsh.

Kruunun maksava kiertomatka Neuvostoliittoon! Noin tuhat tshekkoslovakialaista matkailijaa on päässyt tällaisten arpalippujen omistajaksi. Kruunun hintaisia arpoja, joilla voi voittaa turistimatkan Neuvostoliittoon, levitti jokin aika sitten Tshekkoslovakian—Neuvostoliiton ystävyysseura. Kuvassa tshekkoslovakialaisia matkailijoita Moskovan Leningrad-asemalla.

Valok. V. Kruglikov.

Päätoimittaja **M. GRIBATSHEV.**

Lainaus viittaamatta Neuvostoliitto-lehteen kielletty.

Toimituksen osoite: Moskova, K—9, Moskvininkatu 8.

J. V. Stalinille nimetty Leninin kunniamerkillä palkittu Pravdan kirjapaino. Moskova, Pravdankatu 24.

Tatarian akateemisen teatterin näyttelijätär Shahsenem Asfandijarova Zubarzhatin osassa N. Isanbetin näytelmässä ''Huzha Nasretdin'' (ks. tässä numerossa ''Tatarian tasavalta esittäytyy'').

Valok. J. Halip ja V. Shahovski.

TAKASIVULLA: Razdan-joki Armeniassa.

Valok. S. Zabolotski.

NEUVOSTOLIITTO

N:o 5

1957